

Чети свободно...

www.readbg.com

Клайв Баркър
Кървави книги
Том III

Клайв Баркър

Кървави книги

Том III

На Рой и Лин

До г-ца Джинджър Бюкенан

Издателска група „Бъркли“

„Медисън Авеню“ № 200

Ню Йорк

Уважаема Джинджър Бюкенан,

Открих, не е по-лесно да хвалиш една книга (или поредица от книги), когато не си така сликсан и развълнуван. Клайв Баркър е толкова добър, че направо си глътнах езика. Да, не се шегувам: видях бъдещето на ужаса и то се казва Клайв Баркър (взех тази фраза от Джо Лендау, който през 1970 г. каза, не е видял бъдещето на рокендрола и то се нарича Брус Спрингстийн).

Това, което Баркър прави в „Кървави книги“, кара мен и моите колеги да изглеждаме заспали през последните десет години. Част от разказите са толкова зловещи и плашещи, че буквално ме беше страх да ги чета сам, а други стигат още по-далеч и навлизат в територия, която никой не е пресичал от времето на „Монахът“ на М. Г. Луис.

Сцените на крещящо графичен ужас би трябвало да ни отблъснат моментално, но четиридесет ши петдесет страници са достатъчни, за да убедят всеки разумен читател с вкус (забавна дума, когато я използване за разкази като „Среднощният влак за месо“, но съвсем удачна), че това е средство, а не цел. Историите са напълно завладяващи и изпъстрени с ярки проблясъци на духовитост.

Той е оригинален. Надявам се, че в „Бъркли“ има хора, които разбират колко е добър и колко горди трябва да бъдете, че сте го публикували. Много скоро това, което Баркър прави, ще го превърне в изключително продаван автор, но то е също така важно и вълнуващо.

И ако не ми изпратите романа му, ще ме накарате да пусна няколко вампири след вас.

С уважение,

Стивън Кинг

15 април 1985 г.

Въпреки че имаше куршум в тялото си, Барберио се чувстваше добре. Да, гърдите го стягаха, когато си поемеше по-дълбоко дъх, а раната в бедрото му изглеждаше ужасно, но го бяха прострелвали и преди и винаги се бе изплъзвал от смъртта с усмивка. Поне беше свободен — това беше най-важното. Никой, кълнеше се той, никой няма да го затвори отново; по-скоро ще се самоубие, отколкото да позволи да го арестуват. Ако късметът му изневери и го сгасят, ще лапне пистолета и ще си пръсне главата. За нищо на света няма да го върнат жив в онази килия.

Когато си затворен и броиш всяка секунда, животът ти се струва безкрайно дълъг. Бяха му нужни няколко месеца, за да научи този урок. Животът в кафеза е дълъг, еднообразен и потискащ и ако не си предпазлив, скоро започваш да си мислиш, че е по-добре да умреш, отколкото да продължиш да съществуващ в лайнната дупка. По-добре да се обесиш нощем с колана, вместо да се обречеш на скука още двадесет и четири часа осемдесет и шест хиляди и четиристотин секунди.

Загова Барберио реши да рискува.

Първо си купи пистолет от черния пазар в затвора. Струваше му всичко, което притежаваше, плюс няколко услуги, които трябваше да извърши навън, ако искаше да го оставят да живее. После избяга по най-баналния начин — прескочи стената. И богът на обирджиите на магазини за алкохол явно бдеше над него през онази нощ, защото проклет да е, ако не офейка без пукнатото куче по петите.

А ченгетата? От неделя насам се дънеха по всички параграфи: търсеха го там, където никога не би отишъл; бяха задържали брат му и снаха му по подозрение, че го укриват, пък те дори не знаеха, че е избягал; разпространяваха бюлетин с описанието му отпреди да влезе в затвора, когато беше с девет килограма по-тежък. Знаеше всичко това от Джералдин — жена, с която в доброто старо време бе имал любовна връзка. Тя го превърза и му даде бутилката „Садърн Комфорт“¹, която сега лежеше в джоба му почти празна. Барберио беше приел пиячката и съчувствието на Джералдин, сетне беше продължил по пътя си, уповавайки се на легендарния кретенизъм на полицията и на божеството, което го беше ръководило до момента.

Синг-Синг², така наричаше той този бог. Представяше си го като дебелак с усмивка от ухо до ухо, с първокачествен салам в едната ръка и чаша черно кафе в другата. Във въображението му Синг-Синг миришеше като гозбите в мамината къща от времето, когато майка му още беше с всичкия си, а той — нейна гордост и радост.

За зла участ Синг-Синг беше гледал в друга посока, когато единственото зорко ченге в града беше забелязало Барберио да пикае в една задна уличка и го беше разпознало по старото му описание. Млад полицай на не повече от двадесет и пет, решил да бъде герой. Прекалено тъп, за да си вземе поука от предупредителния изстрел на беглеца. Вместо да се прикрие и да изчака Барберио да го нападне, той се втурна нетърпеливо към него.

И Барберио стреля. Нямахте друг избор.

Зоркото око отговори на огъня. Тогава Синг-Синг, изглежда, се намеси, защото насоченият към сърцето на затворника куршум го улучи в крака, а куршумът, който Барберио на свой ред изстреля, попадна право в носа на полицая. Ченгето се просна, сякаш внезапно си беше спомнило, че има среща със земята, а уплашеният Барберио напусна мястото, като ругаеше и кървеше. За пръв път прострелваше човек, при това полицай. Добър начин да влезе в занаята, няма що.

Ала Синг-Синг още бдеше над него. Раната го болеше, но превръзката на Джералдин беше спряла кървенето, а алкохолът беше сторил чудеса с болката. И ето го половин ден покъсно, уморен, но жив, прекосил половин град, така претъпкан с отмъстителни ченгета, че сякаш имаше парад на психопатите по случай Полицейския бал³. Сега Барберио искаше от своя покровител само едно — място, на което да отдъхне за кратко. Съвсем за кратко, колкото да си поеме дъх и да обмисли следващия си ход. Нямахше да е зле и да дремне час-два.

Само че го болеше стомахът — жестока, пронизваща болка, която напоследък се беше засилила. Може би щеше да намери телефон, след като си почине, от който да се обади отново на Джералдин и да я склони да придума някой лекар да го види. Беше решил да напусне града до полунощ, но сега това му се струваше немислимо. Опасно или не, щеше да се наложи да прекара нощта тук, а може би и по-голяма част от следващия ден; щеше да избяга в провинцията, когато събере малко сили и му извадят куршума.

Боже, как само го свиваше проклетият стомах. Барберио предполагаше, че е получил язва от гадната помия, която в затвора наричаха храна. Доста от обитателите му имаха проблеми със стомаха и срането. Но няколко дни тъпчене с пица и бира и щеше да е като нов, изобщо не се съмняваше в това.

Думата рак не присъстваше в речника на Барберио. И през ум не му минаваше, че може да страда от подобно фатално заболяване. Все едно говедо за заколение да се тревожи за растящо навътре копито. Човек със занаят като неговия, в който си заобиколен от смъртоносни инструменти, не очаква да умре от рак на стомаха. Но болката беше точно това.

* * *

Ресторантът зад кино „Муви Палас“ беше изгорял преди три години и сега на мястото му имаше руини.

Да се застрои наново парцелът, не беше добра инвестиция, така че никой не прояви особен интерес към земята. Преди квартала беше оживен, но това беше през шестдесетте и началото на седемдесетте. В продължение на десетилетие развлекателните обекти — ресторанти, барове, кина — бяха процъфтявали. После настъпи неизбежният икономически спад. Все по-малко деца идваха тук да си харчат парите — имаше нови атракции, нови места за проучване. Баровете затвориха, ресторантите ги последваха. Само „Муви Палас“ остана — спомен за по-невинни дни в квартал, който западаше и ставаше все по-опасен с всяка година.

Джунглата от грамофончета и изгнили греди, която задушаваше в прегръдката си запустелия парцел, беше идеална за Барберио. Кракът му не го държеше, вече залиташе от изтощение, а болката в стомаха се влошаваше. Трябваше да положи някъде морната си глава, и то възможно по-скоро. Да допие ликьора и да обмисли предстоящия разговор с Джералдин.

В един и половина сутринта парцелът беше любовно средище на котки. Когато Барберио

отмести няколко дъски от оградата и се промъкна в сенките, те се разбягаха уплашено сред високите до главата му бурени. Убежището смърдеше на човешка и котешка пикня, на отпадъци и стари огньовете, но все пак си беше убежище.

Барберио се подпря с една ръка на задната стена на „Муви Палас“ и повърна „Садърн Комфорт“ и стомашни киселини. До стената край него някакви деца си бяха построили временна бърлога от греди, опушени дъски и вълнообразна ламарина. Идеално, помисли си той. Убежище сред убежището. Синг-Синг му се усмихваше раболепно. Барберио простена (тази нощ стомахът му наистина беше много зле) и тръгна с олюляване към навеса, после влезе приведен през вратата му.

Някой вече беше използвал мястото за спане: докато сядаше на земята, той усети влажно зебло под ръката си, а от лявата му страна издрънча бутилка — удар на стъкло в тухла. Освен това имаше миризма, върху която не искаше особено да се замисля, като от запушен отходен канал. Бърлогата беше противна, но все пак беше по-безопасна от улицата. Барберио облегна гръб на стената на киното и издиша бавно страховете си.

Полицейска сирена проплака като бебе в нощта на една пресечка от него, може би дори на половин, и новопридобитото му чувство за безопасност се изпари. Ченгетата го обкръжаваха, за да го убият, беше сигурен. Играеха си с него, като го караха да си мисли, че се е измъкнал, а всъщност затягаха обръча като акули, тихо и коварно, докато не го изтощят до степен да е неспособен да се съпротивлява. Беше убил ченге! Бог знае какво щяха да му сторят, ако го спипат без свидетели. Щяха да го разпънат на кръст.

„Ами сега, Синг-Синг? Махни това изненадано изражение от лицето си и ме спаси.“

Отначало нямаше реакция. После божеството в главата му се усмихна и Барберио внезапно усети пантите, които го притискаха в гърба.

По дяволите! Врата. Беше облегат на врата.

Като изсумтя от болка, той се обърна и прокара пръсти по спасителния капак зад гърба си. Приличаше на малка вентилационна решетка с площ един квадратен метър. Може би водеше до сервизен сутерен или пък до нечия кухня. И какво от това, по дяволите? На закрито е по-безопасно отколкото на открито — първият урок, който научава всяко новородено.

Сирената проплака отново и Барберио потръпна. Гаден звук. Причиняваше му сърцебиене.

Дебелите му пръсти затърсиха ключалка и проклет да беше, ако не напипа катинар, покрит с грапава ръжда като самата метална решетка.

„Хайде, Синг-Синг — примоли се той, — всичко, което искам, е още мъничко късмет; вкарай ме вътре и ще бъда твой завинаги, кълна се.“

Задърпа катинара, но шибанякът не поддаде. Или беше по-здрав, отколкото си мислеше, или самият той беше отслабнал. А може би и двете.

Патрулката се приближаваше с всяка изминала секунда. Воят ѝ заглуши паникьосаното му дишане.

Барберио извади убицеца на ченгета от джоба на якето си и използва цевта му като лост. Не беше кой знае какъв лост, но няколко придружени от ругатни напънна свършиха работа. Катинарът поддаде и по лицето му се посипа дъжд от ръжда. Едва сподави триумфалния си крясък.

А сега да отвори решетката и да избяга от този отвратителен свят в мрака.

Мушна пръсти в дупките между металните пръчки и задърпа. През стомаха,

вътрешностите и крака му премина болезнен спазъм — толкова силен, че му се зави свят. „Отвори се, проклета да си, отвори се, сезам.“

Вратата отстъпи.

Отвори се внезапно и Барберио падна по гръб върху мокрото зебло. Но миг по-късно се изправи отново и се вгренчи в тъмната вътрешност на „Муви Палас“.

„Нека патрулката дойде — помисли си весело той, — вече си имам топло скривалище.“ И наистина беше топло — направо горещо. Въздухът, който излизаше от дупката, миришеше на спарено.

Кракът му се беше схванал и го заболя дяволски, когато запълзя през отвора в непроницаемата чернота. Междувременно колата зави в съседната пресечка и бебешкият плач замря. А това, което се чу после, не бяха ли тихи полицейски стъпки по тротоара?

Барберио се завъртя тромаво в тъмнината — кракът му тежеше ужасно, а стъпалото му се беше подуло като диня — и придърпа решетката на мястото ѝ. Испита задоволство, сякаш беше вдигнал подвижен мост и беше оставил врага от другата страна на рова, нищо, че полицаите можеха да я преместят също толкова лесно и да го последват. Беше детинско, но беше сигурен, че никой няма да го намери тук. Докато не виждаше преследвачите си, те също нямаше да го видят.

Дори ченгетата да се бяха промъкнали в запустелия парцел, за да го търсят, той не ги чу. Може би беше сгрешил, може би преследваха друг престъпник по улицата, не него. Както и да е. Беше намерил хубаво местенце, на което да си отдъхне, и това беше чудесно.

А и в крайна сметка въздухът в скривалището не беше чак толкова лош. Не беше застоялият въздух на сервизен сутерен или таванско помещение, в него имаше живот. Не беше свеж със сигурност, определено беше спарен, но беше пълен със звуци. Все едно пееше в ушите му, караше кожата му да изтръпва като по време на студен душ, изпълваше носа му с топлина и предизвикваше странни мисли в главата му. Сякаш се беше надрусал с нещо, толкова добре се чувстваше. Кракът вече не го болеше или просто не обръщаше внимание на болката заради образите в главата си. Съзнанието му преливаше от картини: танцуващи момичета и целуващи се двойки, сбогувания на гари, стари тъмни къщи, комедианти, каубои, подводни приключения — сцени, които не би преживял и за милион години, но които го вълнуваха, защото изглеждаха натуралистични, истински и неподправени. Сбогуванията предизвикваха в него желание да се разплаче, комедиантите — да се засмее, момичетата — да ги гледа влюбено, а каубоите — да ги приветства с крясъци.

Къде беше попаднал? Барберио се огледа през изобилието от очарователни образи, които не можеше да прогони от очите си. Намираше се в помещение, не по-широко от четири стъпки, но високо и осветено от трептяща светлина, която нахлуваше през пролуки във вътрешната стена. Беше прекалено объркан, за да разпознае източника на светлината, а изпълнените му с шумове уши не можеха да схванат смисъла на диалога, който се чуваше от екрана от другата страна на стената. Беше „Сатирикон“, вторият от двата филма на Фелини, които се прожектираха тази съботна нощ в киното.

Барберио не беше гледал „Сатирикон“, нито беше чувал за Фелини. Подобни филми го отвращаваха (бяха педалски, италианска помия). Той обичаше подводни приключения и военни филми. И танцуващи момичета. Всичко с танцуващи момичета.

Въпреки че беше сам в скривалището, Барберио имаше странното чувство, че го наблюдават. През калейдоскопа от фигури на Бъзби Бъркли⁴, който се въртеше в главата му, той усещаше погледите на хиляди хора. Усещането не беше толкова лошо, че да му се прииска

да се напие, само че те не го изпускаха от очи, наблюдаваха го втръчено и понякога се смееха, а друг път плачеха, но през повечето време просто го зяпаха глупаво.

Така или иначе, в момента не можеше да направи нищо по въпроса. Крайниците му се бяха предали, бяха станали напълно безчувствени. Барберио не знаеше — и навярно по-добре, — че пълзенето е накарало раната му да се отвори и че в момента кърви до смърт.

Около два и петдесет и пет сутринта, когато филмът стигна до двусмисления си финал, Барберио умря в пространството между стените на „Муви Палас“.

Преди да се превърне в кино, сградата била мисионерски дом. Ако беше погледнал нагоре по време на сетния си дъх, Барберио щеше да зърне неуместната за едно кино прашна фреска на ангелско войнство и щеше да реши, че вижда собственото си възнесение. Но той умря с танцуващи момичета пред очите и беше щастлив от този факт.

Фалшивата стена, през която проникваше светлината от задната страна на екрана, беше временна преграда, издигната като параван пред фреската. Човекът, който я бе поръчал, беше решил, че да се боядисат ангелите ще бъде проява на неуважение, пък и не вярваше, че киното ще просъществува дълго. Рано или късно щеше да фалира и тогава той можеше да събори стената и да се върне в бизнеса, като замени поклонниците на Грета Гарбо с богомолци.

Това така и не се случи. Киното не фалира и продължи да прожектира филми. Тома Неверни (истинското му име беше Хари Кливланд) умря и пространството зад фалшивата стена беше забравено. Вече нямаше жив човек, който да знае за съществуването му. И да искаше, Барберио не би могъл да си намери по-скришен гроб в целия град.

Но въздухът в това пространство беше останал жив в продължение на петдесет години. Беше събирал като резервоар напрегнатите погледи на десетки хиляди очи. Половин век кинозрителите бяха изживявали чужди животи върху екрана на „Муви Палас“, прехвърляйки симпатиите и страстите си върху примигващите илюзии и енергията на емоциите им беше отлежавала като забравен коняк в скритото пространство. Рано или късно тя трябваше да бъде освободена. Всичко, от което се нуждаеше, беше катализатор.

Докато не се появи Барберио и неговият рак.

Две: Филмът

След като се помота двадесетина минути в тясното фоайе на „Муви Палас“, младото момиче във вишневочервена рокля с щампа на лимони придоби видимо разтревожен вид. Беше почти три сутринта и нощната прожекция вече беше приключила.

Бяха изминали осем месеца от смъртта на Барберио в киното, осем дълги месеца на сравнително слаби продажби на билети. По време на двойните нощни прожекции в петъците и съботите обаче залата винаги беше препълнена. Тази нощ бяха излъчили два филма с Клинт Истууд, два спагети уестърна⁵. Но Бърди се съмняваше, че момичето с вишневочервената рокля е фенка на уестърни, този жанр, така или иначе, не беше за жени. Може би беше дошла заради Истууд, а не заради насилието, въпреки че тя не намираше нищо привлекателно в това лице с вечно присвити очи.

— Мога ли да ви помогна? — попита Бърди.

Момичето я погледна нервно.

— Чакам приятеля си. Дийн.

— Изгубихте ли го?

Отиде до тоалетната след края на филма и още го няма.

— Лошо ли му беше?

— О, не — побърза да защити трезвеността на приятеля си момичето.

— Ще изпратя някой да го потърси — рече Бърди. Беше късно, беше уморена и започваше да ѝ писва. Идеята да прекара дори миг повече от необходимото в тази мизерна дупка хич не ѝ се нравеше. Искаше да се прибере, да легне и да поспи. Просто да поспи. Беше на тридесет и четири и смяташе, че е прекалено възрастна за секс. Леглото беше за спане, особено ако си дебело момиче.

Бърди бутна двукрилата летяща врата и надникна в салона. Обгърна я наситената миризма на цигари, пуканки и хора; въздухът беше с няколко градуса по-горещ от този във фойето.

— Рики?

Рики заключваше задния вход в дъното на залата.

— Онази миризма вече я няма — извика ѝ той.

— Чудесно. — Преди няколко месеца в близост до екрана се беше появила някаква ужасна смрад.

— Сигурно нещо е умряло зад киното — отбеляза Рики.

— Ще ми отделиш ли минутка? — извика му тя в отговор.

— Какво има?

Той се запъти лениво към нея по застланата с червен килим пътека, закачените на колана му ключове подрънкваха при всяка крачка. На тениската му пишеше „Само младите умират добри“.

— Някакъв проблем? — попита Рики, като си издуха носа.

— Отвън има едно момиче. Разправя, че загубило приятеля си в кенефа.

Той се намръщи недоволно.

— В кенефа?

— Да. Ще хвърлиш ли едно око? Ако не възразяваш.

„Стига на първо време да си спестиш остроумните забележки“, помисли си Рики, като ѝ се усмихна накриво. Напоследък почти не си говореха. Бяха се напушвали заедно прекалено много пъти, а това рано или късно съсипва всяко приятелство. Освен това Бърди беше направила няколко доста хапливи (и верни) забележки за приятелите му и той ѝ го беше върнал тъпкано. После не си бяха продумали в продължение на три седмици и половина. Сега помежду им цареше деликатно примирие, по-скоро продукт на благоразумие, отколкото на нещо друго. Временно примирие, което не се спазваше особено стриктно.

Рики се обърна рязко и се върна назад по централната пътека, после сви към тоалетните по пътеката на ред Е, като вдигаше седалките, покрай които минаваше. Те бяха виждали и подобри дни — някъде около времето на „Сега, Вояджър“⁶. Днес изглеждаха трагично — плачеха си за ремонт или подмяна. Само на този ред имаше четири седалки, които бяха разпорени непоправимо, а сега вида, че тази нощ е била осакатена още една. Някое безмозъчно хлапе, отегчено от филма и/или приятелката си, но твърде пиано, за да си тръгне. Едно време и Рики беше правил подобни неща като знак на протест срещу

капиталистите, които управляват подобни дупки. Едно време беше правил доста глупави неща.

Бърди гледаше как мъжът нахлува с трясък в мъжката тоалетна. „Ще му достави удоволствие да изхвърли момчето — рече си тя с лукава усмивка, — той обича подобни работи.“ И като си помисли само, че преди си падаше по него — преди шест месеца, когато харесваше възслаби мъже с нос ала Дюранте⁷ и енциклопедични познания за филмите на Де Ниро. Сега виждаше какъв е в действителност: една отломка от изгубен кораб на надеждата. Неизлечим наркоман, който твърди, че е бисексуален, любител на ранните филми на Полански и символичния пацифизъм. Каква ли дрога имаше наместо мозък? „Същата, каквато имах и аз“, смъмри се Бърди, като си помисли, че в този нехранимайко все пак има нещо секси.

Тя изчака няколко секунди с поглед, прикован върху вратата. Но Рики не се появи, затова се върна във фоайето да провери какво става с момичето. Завари го облежнато на парапета — пушеше цигара като начинаеща актриса, която още не е свикнала с новото си амплоа, беше повдигнало вишневочервената си рокля и се почесваше по крака.

— Чорапогащници — обясни момичето.

— Управителят отиде да потърси Дийн.

— Благодаря. — То продължи да се чеше. — Побъркват ме, алергична съм към тях.

По хубавите му крака имаше петна, които разваляха до голяма степен ефекта.

— Понеже ми е горещо и съм изнервена — отбеляза момичето. — Когато ми е горещо и съм изнервена, ставам алергична.

— О!

— Дийн сигурно е избягал, докато съм гледала в другата посока. Няма да се изненадам. Изобщо не го е... Не му пука за мен.

Бърди разбра, че момичето всеки момент ще се разплаче, което беше гадно. Не понасяше циврене. Скандали — да. Дори бой. Но не и сълзи.

— Всичко ще бъде наред — рече тя, понеже не ѝ хрумна нищо по-успокоително.

— Не, не е. Няма да бъде наред, защото е копеле. Държи се с всички като с отрепки. — Момичето смачка наполовина изпушената цигара с острия връх на вишневочервената си обувка, като стъпка грижливо всяко тлеещо парченце тютюн.

— На мъжете не им пука за нас, нали? — попита то, като погледна Бърди със сърцераздирателна прямота. Под изкусно нанесения грим се криеше лице, което едва ли имаше повече от седемнадесет години. Очната му линия се беше поразмазала, а под очите му тъмнееха сенки от умора.

— Не — потвърди Бърди, говорейки от болезнен опит. — Не им пука.

Тя си помисли печално, че никога не е изглеждала по-привлекателна от тази уморена нимфетка. Очите ѝ бяха прекалено малки, а ръцете — дебели. (Бъди честна, момиче, цялата си дебела.) Но ръцете бяха най-големият ѝ недостатък, беше се убедила в това. Имаше мъже, даже доста мъже, които си падаха по едри гърди и големи задници, но не познаваше нито един, който да харесва дебели ръце. Мъжете искаха да могат да обхванат с палец и показалец китката на приятелката си, това беше примитивен израз на привързаност. Нейните китки обаче, ако трябваше да бъде безкомпромисна към себе си, бяха напълно неразличими от останалата част на ръцете ѝ. Дебелите ѝ длани преминаваха в дебели предмишници, а те — в дебели мишници. Мъжете не можеха да обхванат китките ѝ просто защото нямаше китки, и това ги отблъскваше. И не само това. Беше прекалено умна, което си е сериозна пречка

мъжете да пълзят в краката ти. Но Бърди смяташе, че дебелите ѝ ръце са най-вероятната причина да не ѝ върви в любовта.

А ръцете на това момиче бяха стройни като на танцьорка от остров Бали, с китки, които изглеждаха тънки като стъкло и почти толкова крехки.

Наистина отвратително. Освен това май не го биваше в приказките. Ей богу, всички предимства бяха на негова страна.

— Как се казваш? — попито го Бърди.

— Линди Лий.

* * *

Рики реши, че е станала някаква грешка. Това не може да е тоалетната, каза си той.

По всичко изглеждаше, че стои на главната улица на пограничен град, какъвто бе виждал в поне двеста уестърна. Имаше прашна буря и той присви очи, за да ги предпази от жилещия пясък. Стори му се, че през жълто-сивата вихрушка различава универсалния магазин, офиса на шерифа и кръчмата. Издигаха се на мястото на тоалетните кабинни. Кълба от тръни танцуваха около него, подгонени от горещия пустинен вятър. Земята под краката му беше от отъпкан пясък — нямаше и помен от плочки. Не се виждаше нищо, което да напомня дори бегло на тоалетна.

Той погледна надясно към далечния край на улицата. Там, където би трябвало да се намира отсрещната стена на тоалетната, улицата изтъняваше и се губеше в далечината. Това беше измама, разбира се, всичко беше измама. Рики беше сигурен, че ако се съсредоточи, ще открие как е постигната илюзията: проекциите, скритите светлинни ефекти, проспекта, миниатюрите, всички трикове на занаята. Но въпреки че се съсредоточи, доколкото позволяваше обърканото му съзнание, илюзията не изчезна.

Вятърът продължи да духа, а тръните — да се търкалят. Вратата на някакъв обор се отваряше и затваряше с трясък под поривите на бурята. Рики дори долови миризмата на конски тор. Проклетата илюзия беше толкова свършена, че дъхът му секна от възхищение.

Но който и да беше създал тези удивителни декори, беше постигнал целта си. Беше впечатлил Рики, така че беше време играта да приключи.

Управителят на „Муви Палас“ се обърна към вратата на тоалетната. Тя беше изчезнала. Прашната вихрушка я беше погълнала и той внезапно се почувства сам и изгубен.

Вратата на обора продължи да се тряска. В набиращата ярост буря се чува гласове — някакви хора си подвикваха. Къде се бяха дянали кръчмата и офисът на шерифа? И те бяха изчезнали. Рики усети нещо, което не беше изпитвал от дете: паника, че е загубил по-възрастния си спътник. В случая изгубеният родител беше здравият му разум.

От лявата му страна се разнесе изстрел, нещо изсвири край ухото му и той почувства остра болка. Вдигна предпазливо ръка и опипа болезненото място. Куршумът беше отнесъл месестата част на ухото му. Пиърсингът го нямаше, а пръстите му лепнеха от кръв, истинска кръв. Някой се ебаваше жестоко с него... или току-що се беше опитал да му пръсне главата.

— Хей, човече — рече умолително Рики и се завъртя на пети, като се оглеждаше за нападателя. Но не видя никого. Беше заобиколен от облаци прах и не смееше да тръгне нито напред, нито назад. Стрелецът можеше да се спотайва някъде наблизо и да чака да се приближи към него.

— Това не ми харесва — каза високо Рики, като се надяваше гласът му да достигне по някакъв начин до реалния свят, после пристъпи към действие, за да спаси остатъците от здравия си разум. Пребърка джоба на джинсите си за хапче, с което да подобри ситуацията, но късметът го беше изоставил: не намери дори обикновен валиум, заседнал между ръбовете на шева. Почувства се напълно беззащитен. Ама че момент да попадне в кошмарите на Зейн Грей⁸.

Разнесе се втори изстрел, но този път край ухото му не изсвири куршум. Рики реши, че са го улучили в тялото, но нямаше болка, нито кръв; може пък стрелецът да беше пропуснал.

После чу тряскането на вратата на кръчмата — звук, който не можеше да се сбърка — и стоновите на друго човешко същество недалеч от него. В завесата от прах се отвори за кратко пролука. Не зърна ли кръчмата и млад мъж, който излизаше със залитане от шарен свят на маси, огледала и стрелци? Пролуката се затвори, преди да се съсредоточи върху гледката, и той се усъмни дали наистина е видял нещо. После зяпна от изненада, защото младежът, когото бе дошъл да търси, се появи на крачка от него с мъртвешки посинели устни и се строполи в ръцете му. И той като Рики не носеше подходящи за този филм дрехи. Бомбърът му беше като излязъл от петдесетте години, а от тениската под него се усмихваше Мики Маус.

Лявото око на момчето кървеше. Куршумът го беше улучил право в сърцето.

Мики изпусна сетния си дъх с въпроса „Какво става, мамка му?“ и умря.

Рики остана загледан в безжизненото лице за миг или два, после мъртвото тяло натежа в ръцете му и той се принуди да го пусне. Когато Мики падна на земята, прахта се превърна в пожълтели от урина плочки. После илюзията отново взе превес, прахта се завъртя, кълбата от плевели се затъркаляха и той се озова насред главната улица на Дедуд Галч⁹ с труп в краката.

Рики усети, че го обзема нещо подобно на наркотична абстиненция. Крайниците му заподскачаха в танца на свети Вит¹⁰ и изведнъж му се допика неудържимо. Още половин минута и щеше да подмокри панталона си.

„Някъде — помисли си той, — някъде в този полудял свят има писоари. Има нашарена с графити стена, с телефонни номера за сексманиаци, с надпис «Това не е противобомбено скривалище» и цял куп неприлични рисунки по плочките. Има тоалетни казанчета, празни поставки за тоалетна хартия и тоалетни чинии със счупени седалки. Има противна миризма на пикня и стари пръдни. Намери ги! Намери ги, за бога, преди тази илюзия да те е повредила сериозно.“

„Ако кръчмата и универсалният магазин са на мястото на тоалетните кабинни — продължи да разсъждава Рики, — тогава писоарите трябва да са някъде зад теб. Тръгни назад. Няма да пострадаш повече, отколкото ако стоиш по средата на улицата и някой стреля по теб наслуки.“

Две крачки, две предпазливи крачки и нищо. Но на третата — охо, какво имаме тук? — ръката му напипа студени плочки.

— Йее! — Беше стената с писоарите: и да я усеща под дланите си беше, като да открие злато в кош за боклук. Не беше ли това отвратителната миризма на дезинфектант от канала? Беше и още как!

Без да спира да издава радостни възклицания, Рики се разкопча и започна да изпразва болезнения си мехур, като опръска краката си в бързината. Какво толкова, по дяволите — беше победил илюзията. Ако се обърнеше сега, щеше да види, че е изчезнала. Кръчмата, мъртвото момче, бурята, всичко щеше да е изчезнало. Беше преживял някаква закъсняла

химическа реакция, гаден ефект от останал в организма му наркотик, който си играеше глупави игри с въображението му.

Докато изтръскваше последните капки върху сините си велурени обувки, той чу гласа на главния герой в този филм:

— Що пикаеш на главната улица бе, момче?

Беше гласът на Джон Уейн, едно към едно до последната завалена сричка, и прозвуча току зад гърба му. На Рики не му хрумна дори за момент да се обърне. Знаеше, че мъжът ще му пръсне главата. Заплахата беше в гласа му: *Готов съм да извадя револвера, така че дай да те видим какво можеш.* Каубоят беше въоръжен, а всичко, с което Рики разполагаше, беше членът в ръката му, който трудно можеше да мине за револвер, даже да беше по-надарен.

Той прибра внимателно оръжието си, закопча се и вдигна ръце. Трептящият образ на тоалетната пред него беше изчезнал отново. Бурята виеше, от ухото по врата му се стичаше кръв.

— Добре, момче — продължи Уейн, — искам да свалиш колана с кобура и да го пуснеш на земята. Разбра ли?

— Да.

— Свали го бавно и спокойно и дръж ръцете си така, че да ги виждам.

Леле, този тип не се шегуваше.

Рики разкопча колана си бавно и спокойно, както му бяха наредили, измъкна го от гайките на джинсите си и го пусна на пода. Ключовете трябваше да издрънчат върху плочките, молеше се горещо да издрънчат. Къде ти. Чу се глухият удар на метал върху пясък.

— Добре, започваш да се държиш прилично. Нещо да кажеш в своя защита?

— Че съжалявам? — попита неуверено Рики.

— Съжаляваш?

— Че пикаех на улицата.

— Не смятам съжалението за достатъчно разкаяние — рече Уейн.

— Но аз наистина се разкайвам. Беше грешка.

— Писна ни странници като теб да се мотаят наоколо. Хванахме онова хлапе да сере наред кръчмата със смъкнат до глезените панталон. Какви маниери! Къде ви възпитават, шибаняци такива? На това ли ви учат в лъскавите ви училища на изток?

— Ужасно съжалявам.

— Проклет да съм, ако не съжаляваш — рече провлачено Уейн. — Хлапето с теб ли е?

— Може и така да се каже.

— Какви са тези засукани приказки? — Той заби револвера си в гърба на Рики: на допир беше съвсем истински. — С теб ли е, или не?

— Исках да кажа...

— Тук няма значение какво искаш, господинчо, от мен да го знаеш. — Той запъна шумно ударника. — Защо не се обърнеш, синко, и да видим какво можеш?

Рики беше виждал този номер и преди. Мъжът се обръща, посяга да извади някой скрит револвер и Уейн го застрелва. Без дискусии, без време да обсъдят етичната страна на въпроса — един куршум е по-красноречив от всякакви думи.

— Казах да се обърнеш.

Рики се обърна съвсем бавно към човека, преживял хиляди престрелки, и ето го и него... или по-скоро блестящата му имитация. Уейн от средния му период, преди да надебелее и да погрознее. Уейн от „Рио Гранде“, пращен от дългия път и с присвити от цял

живот виране в хоризонта очи. Рики никога не си беше паднал по уестърни. Мразеше превзетата мъжественост, възхваляването на мръсния и евтин героизъм. Неговото поколение беше слагало цветя в цевите на пушките, а той беше одобрявал това и продължаваше да го одобрява.

Това лице, мъжествено до нелепост и така безмилостно, олицетворяваше куп унищожителни лъжи — за величието на американските погранични родове, нравствеността на бързото правосъдие, нежността в сърцата на жестоките мъже. Рики ненавиждаше това лице. И го сърбяха ръцете да го удари.

По дяволите! Ако актьорът, който и да беше той, взнамеряваше, така или иначе, да го застреля, защо преди това да не стовари юмрука си в лицето на копелето? Щом си го помисли, Рики сви юмрук, замахна и фрасна Уейн в брадичката. Актьорът се оказа по-бавен от екранния си образ. Не успя да избегне удара и Рики се възползва от преимуществото си, за да избие револвера от ръката му. После засипа тялото на Уейн с градушка от удари, както беше виждал да правят по филмите. Беше зрелищен спектакъл.

По-едрият мъж залитна назад и се спъна, когато шпората му се закачи за косата на мъртвото момче. Загуби равновесие и се просна победен в прахта.

Копелето беше на земята! Рики изпита вълнение, каквото не беше изпитвал преди — радостта от физическия триумф. Мили боже! Беше проснал на земята най-великия каубой в света! Беше толкова развълнуван от победата, че забрави всичките си проблеми.

Прашната буря внезапно се засили. Уейн лежеше на пода с кървящ нос и цепната устна. Пясъкът вече покриваше тялото му, сякаш за да скрие срамното му поражение.

— Стани — нареди Рики, решил да се възползва докрай от ситуацията.

Уейн му се усмихна през прашната завеса.

— Добре, момче — каза той дяволито, — все пак ще направим мъж от теб...

После очертанията на тялото му се размиха и на мястото му се появи нещо друго, някаква форма, която Рики изобщо не можа да проумее. Нещо, което хем беше Уейн, хем не беше и бързо губеше човешкия си облик.

Пясъкът се сипеше все по-яростно, влизаше в очите и в ушите му. Рики се разкашля и се отдалечи със залитане от мястото на схватката, после внезапно се озова пред стена и врата и преди да проумее къде се намира, бурята го изплю обратно в тишината на „Муви Палас“.

Въпреки че си беше обещал да не хленчи, откакто му бяха пораснали мустаци, когато се озова в салона, Рики нададе кратък писък, на който би завидяла и Фей Рей¹¹, и припадна.

* * *

Във фойето Линди Лий обясняваше на Бърди защо филмите не са ѝ харесали.

— Дийн обича каубойски филми. Аз не си падам особено по тях. Май не трябваше да ти казвам...

— Не, няма проблем.

— Защото ти сигурно ги харесваш или поне така предполагам. Щом работиш тук.

— Харесвам някои филми. Не всичките.

— О! — Момичето изглеждаше изненадано. Май доста неща я изненадваха. — Аз обичам да гледам филми за дивата природа, нали се сещаш?

— Да...

— Сещаш ли се? За животни и разни такива.

— Да... — Бърди си спомни как си беше помислила, че Линди Лий не я бива особено в приказките. Май беше познала.

— Защо се бавят толкова? — попита момичето.

Приключенията на Рики в прашната буря бяха продължили само две минути в реалния свят. Времето във филмите беше разтегливо.

— Ще видя какво става — реши Бърди.

— Сигурно си е тръгнал без мен — повтори Линди.

— Сега ще разберем.

— Благодаря.

— Не се притеснявай — каза Бърди, като докосна тънката ръка на момичето, докато се разминаваха. — Сигурна съм, че всичко е наред.

Тя изчезна зад двукрилата летяща врата на салона и остави Линди Лий сама във фойето. Линди въздъхна. Дийн не беше първото момче, което я зарязва само защото не му пуска. Тя имаше собствени разбирания кога и как трябва да преспи с едно момче и сега не му беше времето, нито Дийн — момчето. Беше прекалено повърхностен и несериозен, пък и косата му миришеше на дизел. Ако я беше зарязал, нямаше да се скъса от рев. Както майка ѝ обичаше да казва, в морето имаше още много риба.

Тъкмо разглеждаше плаката на филма за следващата седмица, когато чу тупване зад гърба си; обърна се и видя един дебел и шарен, ужасно сладък заек, който се взираше в нея от средата на фойето.

— Здравей — поздрави го тя.

Заекът започна да се ближе самоодоволно.

Линди Лий обожаваше животните; обичаше озвучените с Росини научнопопулярни филми на Дисни, в които показват дивите създания в естествената им среда, дават как скорпионите се чифтосват, докато танцуват по двойки, и наричат гальовно всички мечета „малки разбойници“. Никога не ѝ омръзваше да гледа подобни неща. Но повече от всичко обичаше зайци.

Заекът направи няколко подскока към нея. Тя коленичи, за да го погали. Беше топъл и имаше кръгли розови очи. Той заподскача отново, този път нагоре по стълбите.

— Не мисля, че трябва да ходиш там — рече му Линди.

На върха на стълбището беше тъмно. Освен това на стената висеше табела с надпис „Само за служебни лица“. Но дребосъкът беше решил на всяка цена да се качи горе и когато тръгна след него, той вече имаше значителна преднина.

На площадката беше тъмно като в рог. Заекът беше изчезнал.

Вместо него там клечеше нещо друго; нещо със светещи в мрака очи.

Линди Лий се поддаваше лесно на внушения. Нямаше нужда от сложни илюзии, за да бъде примамена като момчето, тя вече си фантазираше. Беше лесна жертва.

— Здравей — каза Линди Лий, леко уплашена от присъствието пред нея. И напрегна очи в тъмнината, за да различи някаква форма или поне намек за лице. Но лице нямаше. Нещото дори не дишаше.

Линди направи крачка назад по стълбите, но то се спусна внезапно към нея, сграбчи я, преди да свари да падне, и ѝ запуши набързо устата.

В нея нямаше много страст за крадене, но нещото смяташе да я използва по друг начин.

Слабичкото тяло беше едва разцъфтяло, отворите му не бяха привикнали към

нашествия. То издърпа Линди по оставащите догоре стълби и я затвори за по-нататъшни проучвания.

* * *

— Рики? О, боже, Рики!

Бърди коленичи до мъжа и го разтърси. Поне още дишаше. И това беше нещо. Въпреки че на пръв поглед по него имаше много кръв, раната му се оказа лека, просто разкъсване на ухото.

Тя го разтърси отново, този път по-грубо, но той не реагира. След трескаво търсене Бърди най-сетне напипа пулса му — беше силен и ритмичен. Изглежда, някой го беше нападнал, най-вероятно липсващият приятел на Линди Лий. Къде ли беше той? Сигурно още се криеше в тоалетната, въоръжен и опасен. Бърди не беше глупава, нямаше да влезе вътре, за да провери какво става — това развитие на сюжета ѝ беше познато до болка. Жена в смъртна опасност: стандартна сцена. Тъмната стая, дебнещият звяр. Вместо да нахлуе с трясък в това клише, щеше да постъпи така, както мълчаливо съветваше всяка филмова героиня — да преглътне любопитството си и да извика полиция.

Остави Рики да лежи на пода и се върна във фойето.

То беше празно. На Линди Лий ѝ беше писнало да чака гаджето си или беше намерила някой на улицата, който да я откара къщи. Във всеки случай беше затворила входната врата, оставяйки след себе си слаб аромат на бебешка пудра „Джонсън“. Добре, това със сигурност улеснява нещата, каза си Бърди, докато влизаше в будката за билети, за да телефонира на ченгетата. Беше доволна от мисълта, че момичето е проявило достатъчно здрав разум да зареже смотания Дийн.

Тя вдигна слушалката и в ухото ѝ се разнесе глас:

— Ало — каза той, носов и извънредно любезен. — По това време на нощта е малко късно за телефонни разговори, не мислите ли?

Не беше операторът, Бърди беше сигурна. Още не беше набрала номера. Освен това гласът звучеше като Питър Лори¹².

— Кой се обажда?

— Не ме ли познахте?

— Искам да говоря с полицията.

— Ще ми се да можех да ви помогна наистина.

— Ще освободите ли линията? Случаят е спешен! Трябва ми полицията.

— Чух ви още първия път — продължи носовият глас.

— Кой сте вие?

— Започвате да се повтаряте.

— Тук има пострадал човек. Ще бъдете ли *така добър*...

— Горкият Рик.

Мъжът знаеше името му. Горкият Рик, беше казал той, сякаш говореше за скъп приятел.

Бърди усети, че по челото ѝ избива пот: почувства как излиза през порите ѝ. Той знаеше името на Рики.

— Горкият, горкият Рик — повтори мъжът. — И все пак съм сигурен, че всичко ще свърши добре. А вие?

— Въпросът е на живот и смърт — настоя тя, като се впечатли колко спокойно прозвуча гласът ѝ.

— Знам — каза Лори. — Не е ли вълнуващо?

— По дяволите! Освободете ми телефона! Или ми помогнете...

— Да ти помогна какво? Какво може да стори едно дебело момиче в ситуация като тази, освен да циври?

— Шибан изрод!

— Удоволствието е мое.

— Познавам ли те?

— И да, и не. — Гласът трепна.

— Ти си приятел на Рики, нали? Някой от наркоманите, с които обича да се мотае. Само на тях би им хрумнала подобна тъпотия. Добре, направи си глупавата шега, а сега освободи линията, преди някой да е пострадал сериозно.

— Разтревожена си — каза меко мъжът. — Разбирам... — Гласът му се повиши с една октава като с магия. — Искаш да помогнеш на човека, когото обичаш... — Гласът стана женски, произношението му се промени, любезният тон премина в мъркане. Сега звучеше като Грета Гарбо.

— Горкият Ричард — каза спокойно жената на Бърди. — Беше толкова старателен, нали?

Бърди онемя: имитацията беше съвършена като тази на Лори; гласът — толкова женствен, колкото мъжествено бе звучал допреди миг.

— Добре, впечатлена съм — рече тя, — а сега ме остави да се свържа с ченгетата.

— Няма ли да е прекрасно да излезем да се поразходим тази нощ, Бърди? Само ние двете, заедно.

— Знаеш името ми?

— Разбира се, че го знам. Ние сме много близки.

— Какво имаш предвид?

Отговори ѝ гърлен смях, прекрасният смях на Гарбо.

На Бърди ѝ писна. Номерът беше прекалено убедителен: усети, че се поддава на имитацията; започваше да ѝ се струва, че разговаря със самата звезда.

— Не — каза тя на телефона, — не се опитвай да ме убедиш, разбра ли? — После си изпусна нервите и изкрещя „Измамник!“ с такава сила, че усети как слушалката се разтrese в ръката ѝ, преди да я тресне. Излезе от будката и отиде до входната врата. Не я беше затворила Линди Лий. Беше заключена и залостена от вътрешната страна.

— По дяволите! — изруга тихо Бърди.

Фоайето внезапно ѝ се стори по-малко отпреди, хладнокръвието ѝ — значително намаляло. Тя се шамароса мислено по лицето — стандартна реакция към изпадаща в паника героиня. Реши да се съсредоточи върху ситуацията.

Първо: Вратата беше заключена. Не беше заключена от Линди Лий, Рики не би могъл да я заключи, а тя със сигурност не го беше направила. Което означаваше...

Две: Тук имаше някаква откачалка. Може би онзи, онази или с каквото там беше разговаряла по телефона. Което означаваше...

Три: Той, тя или то трябваше да има достъп до друг апарат някъде в сградата. Единственият друг телефон, който ѝ беше известен, се намираше на горния етаж, в склада. Но да се качи горе беше изключено. За причините виж Героиня в смъртна опасност. Което

означаваше...

Четири: Трябваше да отвори вратата с ключовете на Рики.

Така, ето я заповедта: да вземе ключовете от Рики.

Бърди се върна в салона. Стори ѝ се, че лампите примигват или паниката беше засегнала оптичните ѝ нерви. Не, примигваха лекичко; целият салон потрепваше, сякаш дишаше.

Майната му: вземи ключовете!

Тя се втурна по пътеката, давайки си сметка както винаги, когато тичаше, че гърдите и задникът ѝ подскачат. „Сигурно съм чудна гледка — каза си тя, — стига да има кой да ме види.“ Рики още беше в безсъзнание, но стенеше. Бърди потърси с поглед ключовете, но коланът му беше изчезнал.

— Рики... — Наведе глава към лицето му. Стоновете се увеличиха.

— Рики, чуваш ли ме? Бърди е, Рик. Бърди.

— Бърди?

— Заключени сме тук, Рики. Къде са ключовете?

— ... ключове?

— Коланът ти го няма, Рики — каза бавно тя, сякаш говореше на идиот. — Къде-са-ключовете?

Пъзелът в пулсиращата глава на Рики най-после се подреди, той се надигна и седна.

— Момчето!

— Какво момче?

— В тоалетната. Мъртво е.

— Мъртво? О, боже! Мъртво? Сигурен ли си?

Рики беше изпаднал в транс. Не погледна към нея, а продължи да се взира в далечината, сякаш виждаше нещо недостъпно за нейните очи.

— Къде са ключовете? — попита отново Бърди. — *Рики*. Важно е. Концентрирай се.

— Ключовете?

Прииска ѝ се да го зашлеви, но щеше да е садистично да го удря по вече окървавеното лице.

— На пода — отговори той след малко.

— В тоалетната? На пода в тоалетната?

Рики кимна. При това движение в съзнанието му, изглежда, нахлуха някакви ужасни мисли — физиономията му се изкриви, сякаш беше на ръба да се разплаче.

— Всичко ще бъде наред — успокои го тя.

Той беше вдигнал ръце към лицето си и го опипваше несъзнателно — ритуал, който би трябвало да му вдъхне увереност.

— Тук ли съм? — попита тихо. Бърди не го чу, вече се прокрадваше към тоалетната.

Трябваше да влезе вътре, дори и да имаше труп. Влез, вземи ключовете и излез. Направи го. *Сега*.

Тя прекачи прага. За пръв път влизаше в мъжка тоалетна и искрено се надяваше да е за последен.

В тоалетната беше почти тъмно. Лампата примигваше досущ като тези в салона, но светеше много по-слабо. Бърди се спря на вратата, изчака очите ѝ да привикнат към сумрака и се огледа.

Помещението беше празно. Нямаше момче на пода — ни живо, ни умряло.

Но ключовете бяха там. Коланът на Рики лежеше в улея на писоарите.

Тя го вдигна и в носа ѝ нахлу острата шипеща миризма на дезинфектант. Извади ключовете от халката, после се върна в сравнително свежия въздух на салона. И всичко приключи, просто така.

Рики се беше настанил в една от седалките, седеше прегърбен и изглеждаше по-окаяно от всякога. Щом чу Бърди, той вдигна глава.

— Взех ключовете.

Рики изсумтя. „Боже, не изглежда добре“, помисли си тя. Но част от съчувствието ѝ се бе изпарило. Рики несъмнено имаше халюцинации и те бяха предизвикани от някаква химия. Сам си беше виновен, по дяволите.

— Там няма момче, Рики.

— Какво?

— Няма труп в тоалетната; няма никой. С какво си се дрогирал?

Той сведе поглед към треперещите си ръце.

— С нищо. Честна дума.

— Проклет глупак. — Започваше да подозира, че ѝ разиграва някакъв номер, само че гадните шеги не бяха в стила му. Рики беше пуритан в редица отношения, това беше част от чара му.

— Имаш ли нужда от лекар?

Рики поклати намусено глава.

— Сигурен ли си?

— Казах не — тросна ѝ се той.

— Добре, просто попитях. — Бърди вече крачеше нагоре по пътеката, като мърмореше под носа си. Когато стигна до вратата на фойето, се спря и му подвикна:

— Мисля, че си имаме нарушител. Някой говореше по вътрешната линия. Ще застанеш ли на пост пред входа, докато докарам някое ченге?

— Ей сега.

* * *

Рики седеше под примигващата светлина и се чудеше дали не полудява. Щом Бърди твърдеше, че в тоалетната няма момче, навярно наистина нямаше. Разбира се, най-добрият начин да се увери в това беше да надникне вътре със собствените си очи. Тогава щеше да е сигурен, че е имал временна наркотична халюцинация; щеше да се прибере и да поспи, а когато се събуди следобед, щеше да е като нов. Само дето хич не му се искаше да си пъха главата в онази злокобна тоалетна. Ами ако Бърди грешеше? Ако тя беше тази, която халюцинира? Нямаше ли халюцинации, при които всичко ти изглежда нормално?

Като продължаваше да трепери, той се изправи несигурно, прекоси пътеката и отвори вратата. Вътре беше сумрачно, но достатъчно светло, за да види, че няма пясъчни бури и мъртви момчета, въоръжени каубои и търкалящи се плевели. „Голямо въображение имам“, каза си Рики. Да създаде алтернативен свят с такава зловеща детайлност. Страшен номер. Жалко, че не можеше да го използва за нещо по-добро от това да се плаши до смърт.

И тогава съзря кръвта. Върху плочките. Беше прекалено много, за да е от разкъсаното му ухо. Ха! Нищо не си е въобразил. Имаше кървави следи, които доказваха, че е видял всичко, което смяташе, че е видял. Но, Исусе, който си на небето, кое беше по-лошо? Да види, че е

прав, или обратното? Нямахте ли да е по-добре да греша и да е надрусан, вместо да е прав и да е в ръцете на сила, способна да променя реалността?

Рики проследи кървавата диря до една кабинка от лявата си страна. Вратата ѝ беше затворена, а преди зееше. Явно убиецът, който и да беше той, беше прибрал тялото на момчето вътре.

— Добре, сега вече те пипнах.

Бутна вратата. Тя се отвори и ето го момчето — подпряно на тоалетната чиния с увиснали ръце и разперени крака.

Очите му бяха извадени. Не чисто и прецизно като при хирургическа операция. Бяха изтръгнати със сила, по бузите му имаше следи от интервенцията.

Рики притисна ръка към устата си и си каза, че няма да повърне. Стомахът му се разбунтува, но все пак се подчини и той хукна към салона, сякаш трупът щеше всеки момент да се надигне и да поиска да му върнат парите за билета.

— Бърди... Бърди...

Дебелата кучка грешеше, много грешеше. Някой беше умрял тук. Дори по-лошо.

Рики влетя в салона.

Лампите мъждукаха като догарящи свещи и хвърляха по стените подскачащи сенки в стил ар деко. Щеше да е прекалено да стане тъмно — и без това беше на път да изгуби разсъдък си.

Внезапно Рики осъзна, че в начина, по който примигват, имаше нещо познато; нещо, което не можеше да определи. Той се спря объркан и безпомощен насред централната пътека.

Тогава някой проговори и Рики вдигна поглед, въпреки че подозираше, че този път му говори смъртта.

— Здравей, Рики — каза жената, докато се приближаваше към него по пътеката на ред Е. Не беше Бърди. Не, Бърди не носеше такива тънки като паяжина бели рокли, нямаше подпухнали устни, нито такава прекрасна коса и очи, пълни със сладки обещания. Към него вървеше Монро, прокълнатата роза на Америка.

— Няма ли да ми кажеш здравей? — смъмри го кротко тя.

— Ъ...

— Рики. Рики. Рики. След цялото това време.

Цялото това време? Какво имаше предвид?

— Коя си ти?

Тя се усмихна лъчезарно.

— Все едно не знаеш.

— Не си Мерилин. Мерилин е мъртва.

— Никой не умира във филмите, Рики. Знаеш го не по-зле от мен. Винаги можеш да пуснеш лентата отначало...

Ето на какво му напомняше примигването на лампите — на примигването на кинолента в прожекционен апарат: образ след образ, илюзия за живот, създадена от прецизна поредица от малки смърти.

— И ние се появяваме пак, говорим и пеем безспирно. — Тя се засмя: звън на лед в стъклена чаша. — И никога не разваляме фигурата си, не остаряваме и не изкуфяваме...

— Ти не си истинска — каза Рики.

На лицето ѝ се изписа лека досада — все едно беше казал нещо дребнаво. Но беше

стигнала до края на реда и сега стоеше на няма и метър от него. От това разстояние илюзията бе все така прекрасна и съвършена.

На Рики внезапно му се прииска да я обладае, направо там, на пътеката. Голяма работа, че не е реална — и въображаемите жени стават за секс, само за брак са негодни.

— Искам те — каза той и прямотата му го изненада.

— А аз искам теб — отговори тя, като го изненада още повече. — По-точно се нуждая от теб. Много съм слаба.

— Слаба?

— Не е лесно да бъдеш център на внимание. Откриваш, че това се превръща в потребност, която постоянно нараства. Изпитваш нужда хората да те гледат. По цял ден и по цяла нощ.

— Гледам те.

— Красива ли съм?

— Не знам коя си, но си богиня.

— Твоя съм, ето коя съм.

Отговорът ѝ беше безупречен. Тя се определяше чрез него. Аз съм твоя, създадена за теб от теб. Съвършената фантазия.

— Продължавай да ме гледаш; гледай ме *вечно*, Рики. Нуждая се от влюбените ти погледи. Не мога да живея без тях.

Колкото по-дълго я гледаше, толкова по-реален ставаше образът ѝ. Примигването на лампите беше спряло почти напълно, в салона се беше възцарило спокойствие.

— Искаш ли да ме докоснеш?

Мислеше, че никога няма да му предложи.

— Да.

— Добре. — Жената се усмихна подканващо и той протегна ръка към нея. Но миг преди да я докосне, тя се изплъзна грациозно от пръстите му и се затича със смях към екрана. Рики се втурна след нея. Искаше да си поиграят: така да бъде.

Мерилин беше избрала задънена улица. В дъното на салона нямаше изход и недвусмисленото ѝ флиртуване подсказваше, че това ѝ е добре известно. Тя се обърна и притисна гръб към стената, като разтвори леко крака.

Намираще се на два-три метра от нея, когато от нищото се изви вятър и повдигна роклята ѝ над бедрата. Жената се засмя и притвори очи, докато вълната от коприна се надигаше, за да открие тялото ѝ. Отдолу беше гола.

Рики посегна отново към нея и този път тя не се отдръпна. Роклята се повдигна още малко и той се втренчи като хипнотизиран в онази част от Мерилин, която никога не беше виждал — обраслото с косми хълмче, за което си мечтаеха милиони.

Там имаше кръв. Не беше много, само няколко кървави следи от пръсти по вътрешната страна на бедрата. Колкото да загрозят леко иначе безупречния блясък на плътта ѝ. Въпреки това той продължи да се вира: видя как срамните ѝ устни се откряват, когато жената размърда бедра, и осъзна, че влагата между тях не е мязга, а нещо съвсем различно. После движението на мускулите ѝ накара скритите вътре очи да се завъртят и да го погледнат.

Щом видя израза на лицето му, тя разбра, че не ги е скрила добре. Но къде би могло да скъта плодовете на труда си едно облечено в полупрозрачен плат момиче?

— Ти си го убила — промълви Рики, като продължаваше да гледа устните и очите, които надничаха между тях. Гледката беше толкова завладяваща и първична, че почти надви ужаса

в корема му. Колкото и да беше перверзно, отвращението, което изпита, подхрани страстта му, не я охлади. Какво като беше убийца: тя беше легенда.

— Обичай ме — каза му тя. — Обичай ме вечно.

Рики се приближи до нея с ясното съзнание, че така подписва смъртната си присъда. Но смъртта беше нещо относително, нали? Мерилин беше умряла физически, но живееше тук, в мозъка му или във вибрациите на въздуха, а може би и в двете. И той можеше да я има.

Прегърна я и тя го прегърна на свой ред. Целунаха се. Беше лесно. Устните ѝ бяха по-меки, отколкото си бе представял, и той я пожела до болка.

Тънките ѝ като върбови клонки ръце се плъзнаха около кръста му и Рики попадна в лоното на лука.

— Ти ми даваш сила — рече тя. — Продължавай да ме гледаш. Трябва да ме гледат или ще умра. Така стоят нещата с илюзиите.

Притискаше го все по-силно към себе си; ръцете ѝ вече не му се струваха толкова слаби. Той направи опит да се размърда, да охлаби натиска.

— Няма смисъл — изгука Мерилин в ухото му. — Ти си мой.

Рики отдръпна рязко глава, за да погледне ръцете ѝ, и откри с изумление, че това вече не са ръце — зад гърба му имаше примка от плът без китки, длани или пръсти.

— Исусе! — възкликна той.

— Гледай мен, момче — заповяда му тя. Гласът ѝ вече не беше нежен. И нещото, което го държеше в обятията си, вече не приличаше на Мерилин — ни най-малко. Прегръдката се затегна пак и му изкара въздуха — въздух, който натискът не позволяваше да видиша обратно. Гръбнакът му изпука, болката прониза тялото на Рики като фойерверк и избухна в очите му във всички цветове на дъгата.

— Трябваше да напуснеш града — каза Мерилин, докато лицето на Уейн се оформяше под съвършените ѝ скули. То беше изкривено в презрение, но докато Рики осъзнае това, образът се пропука отново и през фасадата от известни лица изплува нещо друго. Той зададе последния си въпрос:

— Кой си ти?

Нещото, което го стискаше, не отговори. То се хранеше с вниманието на своя пленник и докато Рики го гледаше хипнотизирано, от главата на създанието се показаха два израстъка като рога на охлюв, може би антени, които се протегнаха като сонди към неговата глава.

— Нуждая се от теб — каза нещото и сега гласът му не звучеше като Уейн или Монро, а беше груб и просташки, глас на закоравял престъпник. — Чувствам се шибано слаб; усилието да бъда в този свят ме изтощава.

То се дрогираше, хранеше се или каквото там правеше с погледа му, преди изпълнен с обожание, а сега ужасен. Рики усещаше как нещото изсмуква живота му през неговите очи, като се наслаждава на предсмъртното му изражение.

Мъжът разбра, че скоро ще умре; не дишаше от доста време. Може би от няколко минути.

Докато се вслушваше в звука на сърцето си, рогата се извиха от двете страни на главата му и се забиха в ушите му. Въпреки че се намираше в транс, усещането беше отвратително. Рики искаше да извика на нещото да спре, но рогата-пръсти продължиха да проникват в главата му, пробиха тъпанчетата и нахлуха в мозъка му като две любознателни тении. И Рики, който все още беше жив и се взираше в своя мъчител, разбра, че пръстите са стигнали до очните му ябълки и сега ги натискат.

После очите му изскочиха от орбитите с влажен звук. И докато се плъзгаха надолу по страните му, той видя за момент света под различен ъгъл. Ето ги устните, неговата брадичка...

Беше ужасяващо преживяване, но милостиво кратко. Лицето, с което Рики бе живял в продължение на тридесет и седем години, се разпадна, преди кинопрегледът да е приключил, и той се свлече в ръцете на илюзията.

* * *

На нещото му беше отнело по-малко от три минути да прелъсти и убие Рики. През това време Бърди изпробва всички ключове от проклетата връзка и нито един не успя да отвори вратата. Ако не беше толкова упорита, досега щеше да се е върнала в салона, за да помоли Рики за помощ. Но техническите работи, пък били те ключове и ключалки, бяха предизвикателство за женската ѝ същност. Тя презираше инстинктивното превъзходство, което изпитваха мъжете, когато ставаше дума за двигатели, системи и логика, и проклетата да беше, ако се върне при Рики, за да му хленчи, че не е успяла да отвори шибаната врата.

Предаде се едновременно с него. Той умря. Тя наруга цветисто ключовете и се призна за победена. Изглежда, Рики им беше хванал цаката на проклетниците — нещо, което на нея така и не ѝ се удаде. Много му здраве. Всичко, което искаше в момента, беше да се махне от киното. Вече изпитваше наченки на клаустрофобия. Не ѝ харесваше да бъде заключена тук, без да знае кой се спотайва на горния етаж.

И сякаш това не беше достатъчно, лампите във фойето започнаха да примигват и блясъкът им намаля.

Какво става тук, по дяволите?

Всички лампи угаснаха като по команда и на Бърди ѝ се стори, че чува шум от другата страна на вратата на салона. После във вътрешността му се появи светлина — по-ярка от лъча на фенерче, потрепваща и разноцветна.

— Рики? — престаши се да попита тя. Мракът сякаш погълна думите ѝ. Или просто не вярваше, че това е Рики, и нещо я караше да го вика шепнешком.

— Рики?

Двете крила на летящата врата изтракаха тихо, когато нещо се притисна в тях от другата страна.

— Ти ли си?

Въздухът беше наелектризиран: статичното електричество пращеше под подметките ѝ, когато тръгна към вратата; космите по ръцете ѝ настръхнаха. Светлината от другата страна се усилваше с всяка стъпка.

Бърди се спря и се замисли. Знаеше, че това не е Рики. Може би беше мъжът или жената от телефона, някой лунатик с очи като речни камъчета, който се възбужда от преследването на дебели жени.

Тя направи две пукащи крачки назад, за да се върне при будката за билети, и бръкна под плота, за да вземе Шибаняка — железен прът, който държеше там, откакто я бяха нападнали трима пишман крадци с бръснати глави и електрически бормащини. Тогава се беше разпищяла до небесата и крадците бяха избягали, но Бърди се беше заклела, че следващия пък ще спуга от бой някого от тях (или всичките), да видят те кого ще торможат. И беше

скрила под плота дългия почти метър прът.

Вече въоръжена, Бърди застана пред двукрилата врата.

Тя се отвори с трясък и в главата ѝ нахлу оглушителен бял шум, сред който един глас каза:

— Виждам те, хлапе.

Едно-единствено гигантско око беше изпълнило вратата. Шумът стана оглушителен; окото, огромно и влажно, примигна лениво и започна да разглежда куклата пред него с арогантността на Единствения истински бог, създателя на целулоидната земя и целулоидното небе¹³.

Бърди беше ужасена до смърт. Това не беше страхът-да-погледнеш-през-рамо, нямаше го онова вълнуващо очакване, нито приятните тръпки. Беше истински ужас, дълбок ужас, чист и отблъскващ.

Тя се чу да хленчи под неумолимия поглед на окото и осъзна, че краката ѝ се подгъват. Скоро щеше да падне на килима пред вратата и това щеше да бъде краят ѝ, беше сигурна.

Тогава си спомни за Шибаняка. Скъпият Шибаняк. Вдигна го над главата си и се втурна към окото, като замахна с две ръце.

Миг преди да го удари, то се затвори, светлината изчезна и Бърди потъна отново в мрак — мрак, в който образът на окото още пламтеше върху ретината ѝ.

После някой каза в тъмнината:

— Рики е мъртъв.

Само това. Беше по-лошо от окото, по-лошо от всички гласове на мъртви холивудски актьори, защото тя знаеше, някак си знаеше, че е вярно. Киното се беше превърнало в кланица. Приятелят на Линди Лий наистина беше мъртъв, точно както беше казал Рики, а сега и самият Рики беше умрял. Изходът беше заключен, а участниците в играта бяха сведени до двама. Тя и то.

Бърди хукна към стълбите; нямаше план, но знаеше, че да остане във фойето е самоубийство. Когато стъпи върху първото стъпало, летящата врата зад гърба ѝ се отвори отново и нещо бързо и блестящо се втурна след нея. Тя тичаше нагоре и проклинаше дебелината си, а нещото я следваше по петите. От тялото му изскочиха няколко ярки проблясъка, стрелнаха се край нея като искри от фитила на сигнална ракета и Бърди разбра, че нещото ѝ готви нов номер.

Стигна до върха на стълбището миг преди зловещия си обожател. Осветеният от една-единствена мъждива крушка коридор не повдигна особено духа ѝ. Той се простираше по цялата дължина на киното, а от двете му страни бяха разположени няколко склада, пълни с боклуци: плакати, 3D очила, плесенявали снимки. Бърди знаеше, че в един от тях има противопожарен изход. Но в кой? Беше идвала тук само веднъж, и то преди две години.

— Мамка му! Мамка му! Мамка му! — Тя се втурна към първия склад. Вратата му беше заключена. Започна да я блъска и удря възмутено. Не се отвори. Следващата също. И третата. Дори да си спомнеше къде се намира противопожарният изход, вратите бяха прекалено масивни, за да ги разбие. Ако разполагаше с десет минути, можеше и да успее с помощта на Шибаняка. Но Окото беше зад гърба ѝ: не разполагаше и с десет секунди.

Оставаше ѝ само едно — да се бие. С молитва на уста Бърди се завъртя към стълбището, за да посрещне своя преследвач. Коридорът беше празен.

Тя изгледа подозрително наредените в разкривена линия мъртви крушки и олющената боя, сякаш там можеше да се спотайва нещо невидимо. Но Окото не беше пред нея, а зад нея.

Зад гърба ѝ се появи нов проблясък и този път фойерверкът се запали, искрите се превърнаха в светлина, а светлината в — образ, и към нея се устремиха великолепни, почти забравени кадри. Сцени от хиляда филма: всяка от тях характерна и уникална. И Бърди за пръв път осъзна с какво си има работа. С дух на прожекционен апарат: рожба на киното.

— Дай ми душата си — казаха едновременно хиляда кинозвезди.

— Не вярвам в души — отговори Бърди и беше искрена.

— Тогава ми дай това, което даваш на екрана; което всеки дава. *Дай ми любов.*

Ето защо се прожектираха всички тези сцени, защо се разиграваха отново и отново пред нея. Това бяха моменти, в които публиката е свързана магически с екрана, когато страда заедно с образите, но продължава да гледа, неспособна да откъсне очи. И Бърди го беше изпитвала, при това многократно. Да гледа филм и той да я развълнува така силно, че да усети почти физическа болка, когато започнат финалните надписи и илюзията се разпадне, защото ѝ се струва, че е оставила нещо от себе си, че част от същността ѝ се е изгубила сред любимите герои и героини. И може би наистина беше така. Може би въздухът поемаше желанията ѝ и ги складираше някъде заедно с чувствата на други сърца, може би ги трупаше в някаква ниша, докато...

Докато не се роди това. Тази рожба на колективните им страсти: този прелъстител с ярки цветове, познат до болка и безкрайно привлекателен.

„Добре — помисли си тя, — едно е да разбереш мотивите на твоя палач, съвсем друго да го разубедиш да изпълни професионалните си задължения.“

Въпреки че беше разрешила загадката, Бърди поглъщаше жадно картините в нещото — не можеше да отмести поглед от тях. Мамещи кадри на животи, които бе живяла, на лица, които бе обичала. Мики Маус, танцуващ с метла; Лилиан Гиш от „Пречупени цветове“; Джуди Гарланд (с Тото до нея), гледаща връхлитащата Канзас буря; Фред Астер във „Висша класа“; Орсън Уелс в „Гражданинът Кейн“; Марлон Брандо и Джоан Крауфорд; Спенсър Трейси и Катрин Хепбърн — запечатани в сърцата ни хора, които не се нуждаят от собствени имена. И беше толкова по-хубаво, че тези моменти са само загатнати — да види увертюрата за целувка, но не и самата целувка; плесницата, но не и сдобряването; сянката, но не и чудовището; раната, но не и смъртта.

Нещото я беше пленило, нямаше съмнение в това. Очите ѝ я държаха в плен така сигурно, както ако бяха извадени и приковани за него.

— Красиво ли съм? — попита я то.

Да, беше красиво.

— Защо не ми се отдадеш?

Бърди вече не беше в състояние да разсъждава, способността ѝ да анализира ѝ беше отнета, докато в безпорядъка от образи не се появи нещо, което я накара рязко да се опомни. „Дъмбо“. Дебелото слонче. *Нейното* дебело слонче: слончето, в което беше виждала *себе си*.

Магията се развали. Бърди отмести поглед от съществуването. И зърна с угълчето на окоето си нещо противно и мръсно под бляскавата илюзия. Децата от нейния квартал я бяха наричали Дъмбо като малка. Беше живяла с този абсурден сив ужас в продължение на двадесет години, без да е способна да се отърси от него. Дебелината му ѝ напомняше за собствената ѝ дебелина, изгубеното му изражение — за собствената ѝ изолация. Представи си го сгушено в хобота на майка си и ѝ се прииска да пребие това сантиментално Сбъркано слонче.

— Това е проклета лъжа! — изкрещя тя.

— Не знам какво имаш предвид — възрази нещото.

— А какво се крие под красивото лустро? Нещо отвратително май.

Светлината започна да примигва, парадът от кадри забави ход. И Бърди видя друга фигура: дребна и тъмна, свита зад завесите от светлина. В нея имаше съмнение. Съмнение и страх от смъртта. Бърди можеше да надуши страха ѝ от цели десет крачки.

— Какво си отдолу?

Тя пристъпи към него.

— Какво криеш, а?

Нещото събра сили да отговори. Гласът му беше уплашен, човешки.

— Не е твоя работа.

— Ти се опита да ме убиеш.

— Искам да живея.

— Аз също.

Коридорът започна да притъмнява, появи се стара, лоша миризма, миризма на мърша. Знаеше как мирише мършата, а сега миришеше на умряло животно. Миналата пролет, когато снегът се бе стопил, Бърди беше открила труп в задния двор на блока си. Малко куче или голяма котка, беше трудно да се каже. Някакво домашно животно, измръзнало до смърт по време на внезапните снеговалежи през декември. Когато го намери, вече гъмжеше от личинки: жълти, сиви и розови — една пастелна машина с хиляда движещи се части.

Тук усети същата воня. Може би така миришеше плътта зад илюзията.

Дразнещият Дъмбо продължаваше да танцува пред очите ѝ. Бърди събра кураж и направи нова крачка към потрепващия образ, като вдигна Шибаняка, в случай че на нещото му хрумне някоя глупост.

Дъските под краката ѝ изскърцаха, но тя не обърна внимание на предупреждението, беше прекалено обсебена от своята цел. Крайно време беше да сграбчи този убиец, да го разтърси и да го накара да изплюе тайните си.

Бяха прекосили почти целия коридор — тя настъпваше, а то отстъпваше. Нещото вече нямаше къде да избяга.

Внезапно подът се продъни под тежестта ѝ и Бърди пропадна в дупката сред облак прах. Пусна Шибаняка и направи опит да се задържи за дъските, но те бяха изгнили и се ронеха.

Продължи да пада, като размахваше тромаво ръце и крака, докато не се приземи болезнено върху нещо меко. Миризмата на мърша стана стократно по-силна, направо я задави. Тя протегна ръка, за да се ориентира в тъмнината, и напипа нещо студено и слузесто: беше навсякъде около нея. Все едно се намираше в контейнер за боклук, пълен с частично изкормена риба. Високо над главата ѝ светлината проблесна загрижено през пролуката и освети странното ѝ ложе. Бърди се огледа, въпреки че, Бог ѝ бе свидетел, нямаше никакво желание да го прави. Лежеше върху останките на мъж, разпръснати по пода от неговите консуматори. Прииска ѝ се да завие. Обзе я инстинктивно желание да разкъса блузата и полата си, защото бяха целите в лепкава слуз, но не можеше да тръгне гола, не и пред рожбата на киното.

Нещото продължаваше да я наблюдава през дупката над главата ѝ.

— Вече знаеш — каза печално то.

— Това си ти...

— Това е тялото, което някога обитавах, да. Казваше се Барберио. Дребен престъпник. Така и не позна величието.

— А ти?

— Неговият рак. Аз съм онази част от него, която се стремеше към величие, която копнееше да бъде нещо повече от проста клетка. Болест с мечти. Нищо чудно, че обичам филмите.

Застанала на ръба на дупката, рожбата на киното ридаеше — сега, когато истинското ѝ тяло беше открито, вече нямаше смисъл да си придава фалшив блясък.

Беше отвратително създание: тумор, надебелял от чужди страсти. Паразит с формата на плужек и консистенцията на суров черен дроб. В предната му част се образува разкривена уста, която каза:

— Трябва да измисля нов начин да погълна душата ти.

То скочи в дупката и се плъсна до Бърди. Без бляскавите си разноцветни одежди имаше размерите на малко дете. Тя отстъпи назад, когато нещото протегна израстък към нея, но възможностите за бягство бяха ограничени. Помещението беше тясно и достъпът до другия му край беше блокиран от счупени столове и купчини от книги, които приличаха на вежди молитвеници. Имаше само един изход и той се намираще на почти пет метра над нея.

Туморът докосна колебливо стъпалото ѝ и на Бърди ѝ призля. Не успя да скрие отвращението си, въпреки че се засрами от примитивната си реакция. Създанието събуждаше в нея погнуса, каквато не бе изпитвала преди; извикваше в съзнанието ѝ мисълта за нещо изродено, нещо атрофирало.

— Върви по дяволите! — Започна да рита главата му, но то продължи да настъпва и безформеното му туловище затисна краката ѝ. Пропълзля върху нея и тя усети допира на пулсиращите му вътрешности.

В натиска върху корема и слабините ѝ имаше нещо почти сексуално и задавената от отвращение жена се зачуди за момент дали подобно същество може да изпитва сексуални мераци. Настойчивостта, с която постоянно образуващите се израстъци опипваха кожата ѝ, проучваха нежно плътта под блузата ѝ и се протягаха да докоснат устните ѝ, говореше недвусмислено за наличието на желание. „Да дойде тогава — помисли си тя, — да дойде, щом трябва.“

Бърди остави нещото да пропълзи докрай върху нея, като се бореше всяка секунда с неистовото желание да го отблъсне, после премина внезапно към действие.

Претърколи се по корем.

Когато се бе теглила за последно, тежеше 102 килограма, а оттогава навярно бе качила още някой и друг килограм. Създанието се озова под нея, преди да е разбрало какво се случва, и порите му изпуснаха противна мязга от тумори.

То започна да се бори, но не можа да се освободи от Бърди, колкото и да се гърчеше. Тя заби нокти в плътта му и взе да го дере — късаше гъбести парчета, а от дупките се лееха течности. Гневният вой на нещото премина в рев от болка. Не след дълго болестта с мечти спря да се гърчи. Бърди полежа още малко. Нищо не помръдваше под нея. Накрая се изправи. Нямаше как да разбере дали туморът е мъртъв. И преди това не беше жив, не и по нейните стандарти. Освен това не искаше да го докосва отново. По-скоро би се преборила със самия дявол, отколкото да прегърне рака на Барберио за втори път.

Тя вдигна очи към коридора и сърцето ѝ се сви от отчаяние. Нима ѝ бе писано да умре тук долу също като Барберио? После погледна пак към нещото на пода и видя решетката. Не я беше забелязала по-рано заради нощния мрак. Сега отвън се зазоряваше и през нея се процеждаха ивици дрезгава светлина.

Бърди се наведе, блъсна решетката и денят нахлу в помещението. Не беше лесно да се провере през тесния отвор, както и да се отърве от мисълта, че създаването всеки миг ще я сграбчи за краката, но накрая се озова навън без никакви произшествия.

Запустелият парцел не се беше променил особено от посещението на Барберио. Само копривата беше избуяла повече. Бърди постоя известно време пред вентилационния отвор, като гълташе жадно свежия въздух, после се запъти към оградата и улицата зад нея.

Дебелата жена продължи да крачи към дома си, а вестникарчетата и кучетата я заобикаляха отдалеч заради измъчения ѝ вид и вонящите ѝ дрехи.

Три: Изрязани сцени

Това не беше краят. Полицаите пристигнаха в „Муви Палас“ малко след девет и половина. Бърди ги придружаваше. Откриха осакатените тела на Дийн и Рики, както и останките на Барберио. На горния етаж, в ъгъла на коридора, намери една вишневочервена обувка.

Бърди не каза нищо, но беше сигурна, че Линди Лий не си е тръгнала от киното.

Обвиниха я в двойно убийство, което никой не вярваше, че Бърди е извършила, и я оправдаха поради липса на доказателства. Съдът нареди да бъде поставена под психиатрично наблюдение за период, не по-малък от две години. Жената може и да не беше убийца, но явно ѝ хлопаше дъската. Историите за ходещи тумори не се отразяват добре на ничия репутация.

* * *

Когато дойде лятото, Бърди се подложи на едноседмична гладна диета. По-голяма част от теглото, което изгуби, беше вода, но приятелите ѝ се обнадеждиха, че най-накрая е намерила сили да се справи с Големия проблем.

През същия уикенд тя изчезна за двадесет и четири часа.

* * *

Бърди откри Линди Лий в една запустяла къща в Сиатъл. Намери я сравнително лесно — по онова време на бедната Линди ѝ беше трудно да контролира тялото си, камо ли да се крие от евентуални преследвачи. Собствените ѝ родители я бяха отписали преди няколко месеца. Само Бърди беше продължила да я търси, нае детектив и накрая търпението ѝ бе възнаградено с гледката на тази празна стая, в която седеше слабата красавица — по-слаба от всякога, но все още красива. Във въздуха бръмчаха мухи. По средата на пода имаше купчина лайна, най-вероятно човешки.

Бърди беше извадила пистолета още преди да отвори вратата. Линди Лий изплува от мислите си — а може би от неговите мисли — и погледна към нея с усмивка. Усмивката се

задържа за момент, после паразитът в Линди разпозна лицето на Бърди, видя оръжието в ръката ѝ и разбра защо е дошла.

— Е — каза той и се изправи, за да посрещне своя посетител.

Очите на Линди Лий, устата, вагината, анусът, ушите и ноздрите ѝ се пръснаха и туморът се изсипа от нея на крещящо розови струи. Изпълзя през гърдите ѝ, които никога не бяха давали мляко, през порязания ѝ палец, през едно охлузване на бедрото.

Използва всички възможни отвори, за да излезе.

Бърди вдигна пистолета и стреля три пъти. Туморът се протегна към нея, после се олюля и падна. Когато спря да мърда, тя извади спокойно бутилката с киселина от джоба си, разви капачката и изля димящото ѝ съдържание върху човешкия труп и доскорошния му гостоприемник. Туморът се разложи, без да издаде нито звук, и Бърди го заряза на осветения от слънцето под — безформена купчина, от която се издигаше задушлив пушек.

Изпълнила дълга си, тя излезе на улицата и се отдалечи: възнамеряваше да живее дълго след финала на тази комедия.

Негово Величество Роухед

Много завоевателски армии бяха марширували по улиците на Набожност през вековете, но леките стъпки на летовниците бяха тези, които в крайна сметка го подчиниха. Селото беше преживяло римските легиони и нашествието на норманите, беше преминало през агонията на Гражданската война и въпреки всичко беше съхранило идентичността си от окупаторите. Но след векове на ботуши и стоманени остриета го победиха туристите — тези нови варвари — със суха пара и вежливост.

Местоположението на селото беше идеално за инвазията. Разположено на шестдесет километра югоизточно от Лондон между овощните градини и хмелните полета на графство Кент, то се намираше достатъчно далеч от столицата, за да бъде пътуването до него приключение, и достатъчно близо до нея, за да се върнат туристите, ако времето е лошо. Затова всеки уикенд от май до октомври Набожност се превръщаше в място за запой на прежаднали лондончани. Всяка събота, която обещавахе да бъде слънчева, те се изсипваха в селото със своите кучета, пластмасови топки, деца и хаоса, който децата създават, стоварваха кресливите орди на селския мегдан и се оттегляха в „Дългуча“, за да се надпреварват да разказват кой как е пътувал и да се наливат с топла бира.

Жителите на Набожност не се дразнеха особено от летовниците; не и до степен да стават кръвопролития. Но липсата на агресия правеше инвазията още по-желана.

Отегчените от градския живот лондончани започнаха бавно, но необратимо да променят селото. Мнозина от тях пожелаха дом в провинцията: бяха очаровани от сгушените между шумолящите дъбове каменни къщички и запленени от пълните с гълъби тисове в църковния двор. Дори въздухът, казваха те, като го вдишваха с пълни гърди, дори въздухът тук мирише по-свежо. Мирише на Англия.

Някои от тях — първоначално бяха малко, но броят им нарастваше — поискаха да купят празните хамбари и изоставените къщи в Набожност и покрайнините му. Всеки слънчев уикенд човек можеше да ги види нагазили в копривата и чакъла да кроят планове как да пристроят някоя кухня или къде да монтират джакузи. И въпреки че при завръщането си в Килбърн или Сейнт Джонс Уд¹⁴ мнозина лондончани решаваха да останат в уютните си домове, всяка година един или двама сключваха изгодна сделка с някой селянин и се сдобиваха с акър хубав живот.

Така с течение на годините коренните жители на Набожност измряха от старост и гражданите диваци заеха местата им. Превземането на селото се извършваше почти незабележимо, но беше очевидно за наблюдателното око. Личеше си по вестниците, които започнаха да продават в пощенската станция — та кой местен би си купил списание „Харпърс енд Куин“ или би разгърнал литературната притурка на „Таймс“? Промяната беше там, в новите лъскави коли, които задръстиха „гръбнака“ на Набожност — единствената тясна улица, наречена подигравателно Главната. Както и в клюките в „Дългуча“ — сигурен признак, че аферите на чужденците бяха станали обект на дискусии и подигравки.

С времето прищълците се настаниха още по-трайно в сърцето на Набожност, защото вечните демони на трескавия им живот — Ракът и Сърдечната болест — взеха своята дан, като последваха жертвите си дори в тази новооткрита земя. Също като римляните преди тях, като норманите и всички останали нашественици, хората, които пътуваха ежедневно до работното си място в града, оставиха дълбока следа върху завладяната тревна площ — но не

каато я застроиша, а като бяха заровени под нея.

* * *

Беше студен и влажен септември, последният септември на Набожност.

Томас Гароу, единственият син на покойния Томас Гароу, лееше здравословна пот, докато прекопаваше ъгъла на „Трите акра“. Предишния ден, четвъртък, бе валяло като из ведро и пръстта бе омекнала. Но да се подготви земята за сеитба догодина, се бе оказало трудно; далеч по-трудно, отколкото Томас бе предполагал, когато се зарече, че ще приключи с нивата до края на седмицата. Не беше лесна работа да се разчистят камъните и да се отстранят частите на излезлите от употреба машини, които баща му, това мързеливо копеле, беше оставил да ръждясват наред полето. Онези години трябва да са били добри, мислеше си Томас, дяволски добри, щом старецът си беше позволил да зарече хубавите машини. И да остави по-голяма част от трите акра плодородна почва неизорана. Това беше Градината на Англия все пак, земята носеше пари. Да се оставят три акра незасяти, беше лукс, който никой не можеше да си позволи в тези тежки времена. Но, ей богу, работата беше мъчна — работа, която баща му го бе карал да върши като малък и която оттогава бе намразил.

И все пак трябваше да бъде свършена.

А денят бе започнал така хубаво. Тракторът работеше добре след основния ремонт и утринното небе беше пълно с чайки, напуснали крайбрежието, за да похапнат прясно изкопани червеи. Шумните птици му бяха правили компания, бяха го забавлявали с дързостта и невъзмутимостта си. Но после, когато се върна от щедро полятия с алкохол обяд в „Дългуча“, всичко тръгна наопаки. Двигателят взе да гасне — същият проблем, заради който наскоро бе похарчил 200 лири, — а броени минути след като пак заработи, Томас се нагъкна на камъка.

Беше най-обикновено парче скала: издигаше се на тридесетина сантиметра над земята, диаметърът на видимата му част беше близо метър, а повърхността — гола и гладка. И лишеи нямаше; само няколко бразди, които може някога да са били и думи. Любовно послание или по-скоро нещо от сорта на „Килрой беше тук“, а най-вероятно дата и име.

Каквато и роля да бе изпълнявала навремето тази скала — на паметник или на километричен камък, — сега пречеше. Томас трябваше да я извади или през следващата година щеше да се лиши от три метра годна за оран площ. Плугът не можеше да мине през скален къс с такива размери.

Беше изненадан, че проклетият камък е стоял толкова дълго на полето и никой не си е направил труда да го махне. Но пък и никой не беше засаждал „Трите акра“ от много време — със сигурност не и през тридесет и шест годишния му живот. А като се замислеше, може би не и през живота на баща му. По някаква причина (дори и някога да е знаел защо, Томас беше забравил) тази част от земята на Гароу бе стояла незасята от много сезони, може би дори от поколения. Всъщност в главата му се въртеше смътно подозрение, че е чувал някой — навярно баща му — да казва, че това място никога няма да даде реколта. Но това бяха глупости. Върху тези изоставени три акра растяха повече коприва и грамофончета, отколкото върху който и да е друг парцел в окръга. Така че Томас не виждаше защо тук да не пораснат и хмелови храсти. Или дори овошки, въпреки че отглеждането им изискваше повече търпение и любов, отколкото той подозираще, че притежава. Независимо какво щеше да посади на

това място, то щеше да поникне с овации върху такава плодородна почва и Томас щеше да разполага с три акра хубава земя, с които да подобри несигурните си финанси.

Стига да успееше да извади проклетия камък.

Вече се замисляше дали да не наеме един булдозер от строежа в северния край на селото, да го докара тук и да отстрани проблема с механичните му челюсти. Щеше да извади скалата и да я премести точно за две секунди. Но гордостта му се бунтуваше срещу идеята да хукне да дири помощ при първата досадна пречка. Все пак скалата не беше чак такъв проблем. Щеше да я изкопае сам по начина, по който би я извадил баща му. Така беше решил. И сега, два часа и половина по-късно, вече съжаляваше за прибързаното си решение.

Следобедната горещина беше станала нетърпима, а почти неподвижният въздух — задушен. Над хълмовете Даунс изтътна гръмотевица и косъмчетата по тила на Томас настръхнаха от статичното електричество. Небето над нивата беше опустяло: разбрали, че забавата е приключила, отегчените чайки си бяха заминали с някое миришещо на сол топло въздушно течение.

Дори земята, която сутринта бе изпускала остра сладникава миризма под остриетата на плуга, сега миришеше вяло; и докато мъжът копаеше черната пръст около камъка, съзнанието му непрекъснато се насочваше към разложението, което я правеше така плодородна. Към безбройните смърти във всяка извадена лопата пръст. Томас се замисляше рядко за подобни неща и сега нездравите му мисли го притесняваха. Той прекъсна работата си за момент, облегна се на лопатата и съжали за четвъртата халба „Гинес“, която беше пресушил на обяд. Обикновено изпиваше по четири халби без проблеми, но днес чуваше как бирата се плацика в стомаха му, тъмна като пръстта по лопатата — плацика се и се пени сред стомашни киселини и полусмляна храна.

Мисли за нещо друго или ще повърнеш, каза си Томас и огледа полето. Беше най-обикновено поле: груб квадрат земя, ограден с неравен жив плет от глог. В сянката на плета лежах две мъртви животинки — едната беше скорец, а другата се намираше прекалено далеч, за да я разпознае. Мястото изглеждаше пусто, но това не беше необичайно. Есента приближаваше, а това лято бе било твърде дълго и горещо.

Той вдигна поглед към небето отвъд живия плет и видя как от безформения облак излиза светкавица и пада сред хълмовете. Ярката следобедна светлина се беше свила до тънка синя ивица на хоризонта. Скоро ще завали, рече си Томас и мисълта го зарадва. Хладен дъжд, навярно пороен като вчерашния. И може би този път щеше да прочисти въздуха като хората.

Той погледна пак упоритата скала и я удари с лопатата. От повърхността ѝ изскочи малка дъга от бял пламък. Томас изруга силно и цветисто, като напсува камъка, себе си и полето. Скалата не помръдна от мястото си — стърчеше си наред изкопа и го предизвикваше. Вече беше изпробвал почти всичко: беше изкопал дълбока две стъпки яма; беше забил клинове под камъка, беше го вързал с вериги и се беше помъчил да го изтегли с трактора. Напразно. Явно щеше да се наложи да изкопае по-дълбока дупка и да вгъкне клиновете по-навътре. Нямаше да се даде на проклетата скала.

Томас изсумтя решително и продължи да копае. На опаката страна на дланта му падна дъждовна капка, но той не ѝ обърна внимание. Знаеше от опит, че работа като тази изисква голяма упоритост — да не изправяш глава и да не позволяваш нищо да те разсейва. Той изпразни съзнанието си. Съществуваха само пръстта, лопатата, камъкът и собственото му тяло.

Загребване, изсипване. Загребване, изсипване: хипнотичният ритъм на усилието. Беше

изпаднал в толкова дълбок транс, че нямаше представа колко дълго е копал, преди скалата да помръдне.

Движението го извади от унеса. Той се изправи и гръбнакът му изпука; усъмни се, че му се е привидяло. Натисна скалата с тока на обувката си. Да, тя помръдна в гроба си. Томас беше прекалено изтощен, за да се усмихне, но разбра, че победата е близо. Беше спипал мръсницата.

Дъждът се усили и забарабани по лицето му. Той заби два нови клина в подножието на скалата, за да я измести още малко: щеше да надхитри проклетницата. Почакай да видиш, само почакай. Третият клин влезе по-дълбоко от другите и, изглежда, спуска някакъв въздушен мехур, разположен под камъка — от дупката изскочи жълтеникав облак газ, който смърдеше така ужасно, че Томас отстъпи назад, за да си поеме глътка чист въздух. Но такъв нямаше, затова прочисти гърлото и дробовете си, като се изхрачи. Каквото и да се криеше под скалата — а във вонята имаше нещо животинско, — то беше в напреднал стадий на разложение.

Мъжът се насили да продължи работата си, като дишаше само през устата. Изведнъж главата го стегна, сякаш мозъкът му се подуваше и напираше да излезе през черепа.

— Майната ти — каза Томас и заби нов клин под камъка. Имаше чувството, че гръбнакът му ще се счупи. Един мазол на дясната му ръка се спуска. До него кацна конска муха и започна да пирува, но той не ѝ обърна внимание.

— Направи го. Направи го. Направи го. — Стовари лопатата върху последния клин, без да осъзнава, че го прави.

И тогава скалата се раздвижи.

Томас дори не я докосваше. Нещо я избутваше нагоре. Той посегна към лопатата, която се оказа заклещена под камъка. Трябваше да я извади; тя беше негова, беше част от него и Томас не искаше да я остави край дупката. Не и сега, когато скалата се тресеше, сякаш под нея имаше гейзер, готов да изригне. Не и при жълтеникавия газ, който караше мозъка му да се подува като тиквичка през август. Той дръпна лопатата, но тя не помръдна. Изруга и задърпа с две ръце, като се държеше на една ръка разстояние от ямата, а скалата продължи да се издига сред фонтан от пръст, чакъл и дребни буболечки.

Томас дръпна за пореден път лопатата, но тя не поддаде. Така и не се замисли над ситуацията. Беше изтощен от работата и всичко, което искаше, беше да извади лопатата — *своята* лопата — и да се махне от дупката.

Скалата подскочи, но той не пусна дръжката; беше твърдо решен, че няма да си тръгне без нея. Щеше да послуша вътрешностите си и да избяга едва когато лопатата се озовеше пак в ръцете му — здрава и непокътната.

Земята под краката му изригна. Камъкът се претърколи от гроба си, сякаш беше лек като перо, и от ямата излезе втори облак газ, по-противен и от първия. Лопатата също изскочи навън и Томас разбра какво му бе попречило да я извади по-рано.

Внезапно целият свят изгуби смисъл.

Една ръка, една жива ръка стискаше другия край на лопатата — и беше толкова голяма, че острието се губеше между пръстите ѝ.

Томас познаваше добре този момент. Разтварящата се земя; ръката; вонята. Познаваше го от разказа за кошмар, който бе слушал в скута на баща си.

Вече му се искаше да пусне лопатата, но нямаше волята да го стори. Можеше единствено да следва заповедта, която идваше изпод земята — да дърпа, докато сухожилията му се скъсат

и мускулите му прокървят.

Роухед помириса небето от гроба си под тънката земна кора. Миризмата беше като чист етер за притъпените му сетива, чак му се зави свят от удоволствие. Там, на броени сантиметри от него, лежаха цели царства за заграбване. След толкова години, прекарани в безкраен задух, очите му отново виждаха светлина, а езикът му опитваше вкуса на човешки ужас.

Сега главата на Роухед се показваше на повърхността: в черната му коса се бяха оплели червеи, скалпът му гъмжеше от малки червени паяци. Тези пъплеци в плътта му паяци го бяха нервирани стотици години и той жадуваше да ги смачка. Дърпай, дърпай, заповяда на човека и Томас Гароу продължи да дърпа с колкото сила бе останала в клетото му тяло, докато чудовищната твар се надигаше сантиметър по сантиметър от гроба си под саван от молби и молитви.

Скалата, която беше притискала Роухед толкова дълго, вече я нямаше и сега му беше лесно да се отърси от земята гроб — като змия, която се измъква от кожата си. Торсът му се освободи. Рамене, два пъти по-широки от човешките; жилави, покрити с белези ръце, по-силни от ръцете на човек. Съживени от възкресението, крайниците му се пълнеха с кръв и потрепваха като криле на пеперуда. Дългите му смъртоносни пръсти се забиваха ритмично в пръстта, докато възвръщаха предишната си сила.

Томас Гароу просто стоеше и гледаше. Не изпитваше нищо, освен страхопочитание. Страхът беше за онези, които все още имат шанс да оцелеят; той нямаше.

Роухед се беше измъкнал напълно от гроба си. За пръв път от векове насам той стана на крака. Буци влажна пръст се посипаха от торса му — беше по-висок с цял метър от високия метър и осемдесет Томас.

Мъжът стоеше в сянката му с очи, приковани в гроба на Краля. Още стискаше лопатата в дясната си ръка. Роухед го вдигна за косата. Скалпът на Томас се отпори под тежестта на тялото му, затова чудовището го сграбчи за врата с огромната си длан.

По лицето на човека шурна кръв от отпращения скалп и усещането го накара да се размърда. Щеше да умре всеки миг и го знаеше. Погледна към краката си, които ритаха безпомощно под него, после вдигна очи към лишеното от милост лице на Роухед.

То бе грамадно и кръгло като луната преди есенното равноденствие; грамадно и кехлибарено жълто. Но тази луна имаше очи, които горяха върху бледия ѝ, осеян с дупки лик. Две очи като рани — сякаш някой ги беше издълбал върху лицето на чудовището и после беше сложил вътре по една запалена свещ.

Томас Гароу беше като омагьосан от размерите на тази луна. Той премести погледа си от едното око към другото, после към влажните цепки, които ѝ служеха за нос, а накрая, обзет от детински ужас — към нейната уста. Боже, каква уста. Беше широка като пещера и сякаш разполови лицето, когато се отвори. Това беше последната му мисъл. Че луната се разполовява и пада от небето.

След малко Краля го завъртя с главата надолу, както имаше обичай да прави с мъртвите си врагове, и пусна тялото в гроба, в който предците на Томас го бяха заровили с надеждата да гние вечно.

Когато гръмотевичната буря се разрази с пълна сила над Набожност, Роухед вече се беше скрил на сухо в обора на Никълсън на километър и половина от „Трите акра“. Въпреки дъжда в селото кипеше оживена работа. Блажени са невежите. Между селяните нямаше пророчица, а в рубриката „Звездите предричат“ в новия брой на „Газет“ не пишеше нито дума за внезапната смърт, която щеше да споходи през следващите дни един близък, трима лъвове, един стрелец и куп представители на други зодии.

Дъждът беше започнал с гръмотевицата: отначало само ръмеше, но хладните пръски скоро преминаха в същински порой. Заваля като из ведро и жителите на Набожност най-сетне решиха да потърсят подслон.

Булдозерът, който разкопаваше градината зад къщата на Рони Милтън, остана да бездейства под дъжда, за да получи второто си основно измиване за последните два дни — шофьорът му прие пороя като сигнал да се оттегли в бараката, където да побъбри с другите за състезателни коне и жени.

Застанали на входа на пощенската станция, трима селяни гледаха как канавките преливат и мърмореха, че това се случва всеки път, когато завали, и че след половин час падината в долния край на Главната улица ще заприлича на вир, достатъчно дълбок да караш лодка в него.

А в самата падина, в ризницата¹⁵ на „Сейнт Питър“, клисарят Деклан Юън гледеше как дъждовните потоци се стичат по хълма и се събират в малко море пред портата на църквата. „Скоро ще бъде достатъчно дълбоко, за да се удави човек“, помисли си той; после, изненадан, че си е представил как някой се дави, се извърна от прозореца и се зае отново да съгва покривки за олтари. Днес изпитваше странно вълнение и не можеше, не биваше, не искаше да го потиска. То нямаше нищо общо с гръмотевичната буря, въпреки че обичаше бурите от малък. Не, нещо друго го караше да се вълнува и проклет да е, ако знаеше какво. Все едно се беше върнал в детските години. Сякаш беше Коледа и Санта Клаус, първият бог, в съществуването на когото бе повярвал, щеше да се появи всеки миг на прага. Мисълта го накара да се засмее на глас, но ризницата не беше място за лудории, затова преглътна смеха си и се усмихна наум.

* * *

Всички се скриха от дъжда, само Гуен Никълсън се измокри до кости. Беше останала в задния двор на къщата, за да придума понито на Амилия да влезе в обора. Изплашено от гръмотевицата, глупавото животно се запъваше. А Гуен беше вир-вода и беше бясна.

— Няма ли да се размърдаш, гадино? — изкрещя тя, за да надвика шума на бурята. Дъждът плющеше по земята и по темето ѝ. Косата ѝ беше залепнала за главата. — *Хайде! Хайде! Хайде!*

Понито отказваше да помръдне. Беше подбелило очи от страх. И колкото повече гърмеше и трещеше, толкова по-упорито се запъваше. Вбесена, Гуен го плесна по задницата малко по-силно от необходимото. Понито направи няколко крачки напред, като остави на земята една димяща фъшкия. Все пак се беше размърдало. Гуен реши да се възползва от ситуацията и да го завлече насила до постройката.

— Топъл обор — обеща му тя. — Хайде, тук е мокро, не искаш да стоиш навън.

Вратата на обора беше открехната. Несъмнено примамлива гледка, рече си Гуен, дори за

едно безмозъчно пони. Придърпа кончето на един хвърлей от нея и го принуди да влезе с нова плесница.

Вътре беше сухо и уютно, както бе обещала на проклетото добиче, само въздухът миришеше металически заради бурята. Гуен завърза понито за напречната дъска в бокса и метна едно одеяло върху лъскавия му гръб. Проклета да е, ако го почисти — това беше работа на Амилия. Такава сделка беше сключила с дъщеря си, когато се съгласиха да ѝ купят пони: че тя ще се грижи за него и ще му чисти. И в интерес на истината, момичето беше спазило обещанието си до голяма степен.

Понито продължаваше да е паникьосано. Тропаше с копита и въртеше очи като лош актьор в трагедия. По устата му имаше пяна. Гуен го погали извинително по хълбока. Беше си изпуснала нервите. Все пак беше в мензис. Сега се разкайваше и се надяваше, че Амилия не е видяла случката през прозореца на детската си стая.

Порив на вятъра люшна вратата на обора и я затвори. Звукът на дъжда внезапно притихна. В помещението стана тъмно.

Понито спря да тропаше. Тя спря да го гали. Всичко спря: дори сърцето ѝ. От балите сено зад гърба на Гуен се надигна една два пъти по-висока фигура. Жената не видя гиганта, но вътрешностите ѝ се разбунтуваха. „Проклет мензис“, помисли си тя, докато разтриваше долната част на корема си с бавни въртеливи движения. Обикновено ѝ идваше като по часовник, но този месец беше избързал с един ден. Трябваше да се върне в къщата, за да се почисти и преоблече.

Роухед се изправи и погледна към задната част на врата на Гуен Никълсън. Можеше да я убие с една-единствена захапка. Но беше изключено да я докосне; не и днес. Тя беше в цикъл; надушваше го и от мириса му се повдигаше. Менструалната кръв беше забранена: никога не нападаше жена, отровна от нейното присъствие.

Усетила влагата между краката си, Гуен излезе от обора, без да поглежда назад, и изтича под проливния дъжд до къщата, като остави неспокойното пони в тъмната постройка.

Роухед чу затихващите стъпки на жената и затръшването на входната врата. Почака малко, за да се увери, че тя няма да се върне, после се прокрадна до кончето и го сграбчи. Понито започна да рити и да се дърпа, но през живота си Краля бе надвивал далеч по-големи и опасни животни.

Роухед раззина уста. Венците му се обагриха в кръв и зъбите изникнаха от тях като нокти от котешка лапа. Две дузини остри като игли зъби, по два реда на челюст. Те проблеснаха в мрака и ухапах врата на понито. Гъста прясна кръв се изля в гърлото на Роухед и той запрегльща жадно. Горещият вкус на света. Почувства се по-силен, по-умен. Това беше едва първото от многото угощения, които му предстояха: щеше да изяде всичко, което си хареса, и никой нямаше да го спре, не и този път. А когато приключи, ще се отърве от съперниците си за трона, ще ги изпепели в къщите им, ще заколи децата им и ще окичи врата си с червата на техните бебета. *Това място беше негово.* Земята не им принадлежеше, макар и да бяха покорили пустошта за кратко. Тя беше негова и никой нямаше да му я отнеме, дори свещениците. Този път беше подготвен. Нямаше да го надвият отново.

Увит в сиво-розовите вътрешности на понито, Роухед седна с кръстосани крака на пода и се помъчи да обмисли бъдещата си тактика. Мисленето никога не му се беше удавало особено. Апетитът му беше прекалено голям, по-голям от разума. Той живееше, ръководен от своя глад и от своята сила, а сега бе завладян от примитивен териториален инстинкт, който, рано или късно, щеше да доведе до касапница.

Измина повече от час, докато дъждът намалее.

Рон Милтън започваше да нервничи — недостатък на характера, който му беше спечелил язва и първокласна работа като консултант по дизайн. Никой не можеше да обслужва клиентите по-бързо от него. Той беше най-добрият и ненавиждаше мързела — и в другите, и в себе си. Да вземем тази проклета къща. Бяха обещали, че ще приключат с нея до средата на юли, ще озеленят градината, ще посипят с чакъл алеята и прочие, а ето го сега, два месеца след обявената дата, пред една още негодна за обитаване къща. Половината прозорци нямат стъкла, входната врата липсва, градината прилича на полигон с препятствия, а алеята — на блато.

Това трябваше да бъде неговата крепост; убежище от свят, който го бе направил сприхав и богат. Един рай, далеч от градските проблеми, в който Маги да отглежда рози и децата им да дишат чист въздух. Само че раят не беше готов. И нямаше да бъде чак до пролетта с този проклет темп. Още една зима в Лондон: самата мисъл накара сърцето му да се свие.

Маги застана до него и го подслони под червения си чадър.

— Къде са децата? — попита я Рон.

Тя се намръщи.

— В хотела, на път да побъркат госпожа Блетър.

Инид Блетър бе търпяла лудориите на Деби и Иън в продължение на шест седмици през лятото. Справяше се със завидно спокойствие, понеже и тя самата бе имала деца. Но и нейната веселост си имаше граници.

— По-добре да се върнем в града.

— Не. Моля те, нека останем още ден или два. Можем да се върнем в неделя вечер. Искам да отидем на неделната служба по случай празника на жътвата.

Сега беше негов ред да се намръщи.

— По дяволите!

— Това е част от селския живот, Рони. Ако ще живеем тук, трябва да станем част от общността.

Когато беше в лошо настроение, Рон мрънкаше като малко момче. Маги го познаваше толкова добре, че знаеше какви ще бъдат следващите му думи още преди да ги е изрекъл.

— Не искам.

— Нямаме избор.

— Можем да се върнем още тази вечер.

— Рони...

— Какво да правим тук? Децата са отегчени, ти си нещастна...

Лицето на Маги застина в каменно изражение; нямаше да отстъпи от решението си за нищо на света. Рон познаваше това изражение така добре, както тя — неговото мрънкане.

Той се загледа в локвите, които се образуваха в бъдещата им предна градина, неспособен да си представи, че един ден там ще има трева, камо ли рози. Вече всичко му се струваше невъзможно.

— Ти се върни в града, ако искаш, Рони. Взemi и децата. Аз ще остана. Ще се прибера с влака в неделя вечер.

Хитро, рече си той. Да му предложи изход, по-неприятен и от оставането тук. Два дни

да се грижи сам за децата в града? Не, благодаря.

— Добре. Ти печелиш. Ще отидем на проклетия празник на жътвата.

— Каква саможертва.

— Само да не се наложи да чета молитви.

* * *

Амилия Никълсън изтича в кухнята и се строполи пред майка си с преbledняло лице. Зеленият ѝ полиетиленов дъждобран беше оповръщан, по гумените ѝ ботуши имаше кръв.

Гуен извика Дени. Момичето, тяхното малко момиче, трепереше на пода и се мъчеше да каже нещо, но от устата му не излизаше нито звук.

— Какво става?

Дени слезе с трясък по стълбището.

— За бога...

Амилия повръщаше отново. Закръгленото ѝ лице беше посиняло.

— Какво ѝ има?

— Пристигна току-що. По-добре се обади на бърза помощ.

Дени сложи ръка на бузата ѝ.

— В шок е.

— Бърза помощ, Дени... — Гуен сваляше зеления дъждобран и се мъчеше да разхлаби блузата на Амилия. Дени се изправи бавно. Видя двора през мокрото стъкло на прозореца: вратата на обора се отваряше и затваряше от поривите на вятъра. И вътре имаше някого: зърна движение.

— За бога — бърза помощ! — повтори Гуен.

Но Дени не я чуваше. Някой беше в обора му, в неговата собственост, а той имаше стриктен ритуал за неканени гости.

Вратата на обора се отвори отново, сякаш го дразнеше. Да! Някой се отдръпна в тъмното. Нарушител.

Той взе пушката, която стоеше до вратата, като се стараеше да не изпуска двора от поглед. Гуен беше оставила Амилия на кухненския под и набираше номера на бърза помощ. Момичето си бе поело дъх и сега стенеше. Ще се оправи. Изплашило се е от шибания нарушител, това е. От нарушителя. На негова земя.

Дени отвори вратата и излезе на двора. Беше по риза, а имаше пронизващ вятър, но беше спряло да вали. Земята под краката му лъщеше, от стрехите и портика капеше — изнервящ звук, който го съпровождаше на всяка крачка.

Вратата на обора се откряна отново и този път остана отворена. Вътре не се виждаше нищо. Може да е било ефект на светлината...

Не. Беше зърнал някого. Оборът не беше празен. Даже в момента го наблюдаваха (не беше понито). Бяха забелязали пушката в ръцете му и се бяха изпотили от страх. Нека. Да нахлуват така в собствеността му. Може да им гръмне топките като едното нищо.

Измина останалото разстояние с няколко решителни крачки и влезе в обора.

Беше настъпил стомаха на понито, а там, вдясно, лежеше единият му крак с оглозгана до кост подбедрица. Локви съсирваща се кръв отразяваха дупките по покрива. Направо му приля от гледката.

— Добре. — Той се обърна към сенките. — Излизай! — И вдигна пушката. — Чуваш ли ме, скапаняко? Излизай или ще те пратя на оня свят!

Не се шегуваше.

Нещо се раздвижи между балите сено в дъното на обора.

„Пипнах ли те, копеле“ — помисли си Дени.

Нарушителят се изправи в целия си почти триметров ръст и го изгледа втрещено.

— Боже!

После се втурна без предупреждение към него, бърз и огромен като локомотив. Дени стреля. Куршумът улучи гиганта в гърдите, но дори не го забави.

Той се обърна и побягна, но камъните на двора бяха хлъзгави. След два удара на сърцето Роухед го настигна; още един и го хвана.

Гуен чу изстрела и пусна телефона. Изтича до прозореца и видя огромната фигура, надвиснала над Дени. Гигантът изрева, сграбчи съпруга ѝ и го запрати към небето като чувал с перушина. Гуен гледаше безпомощно как тялото на Дени се преобръща във въздуха и пада на земята. То се стовари на двора с глух удар, който сякаш отекна в костите ѝ, после великанът скочи върху него и стъпка любимото ѝ лице, превръщайки го в каша.

Тя изпищя и запуши устата си с длан. Твърде късно. Гигантът я чу и погледна към нея, втрещи се в жената и злобният му поглед я прониза през стъклото. О, боже, беше я видял и сега тичаше към прозореца, летеше като локомотив и се хилеше, а свирепата му усмивка беше пълна с обещания.

Жената вдигна Амилия от пода, прегърна я здраво и притисна лицето ѝ към врата си. Може би момичето нямаше да го види — не трябваше. Шумът от тичащите по мокрия двор стъпки се усили. Гигантска сянка изпълни кухнята.

— Боже, помогни ми.

Великанът се появи на прозореца, огромното му туловище закри светлината, похотливото му противно лице се удари в мокрото стъкло. После го разби и се промуши вътре, без да обръща внимание на остриите парчета, които се забиваха в плътта му. Надушваше детско месо. Искаше детско месо. *Щеше да има детско месо.*

Зъбатата му усмивка се превърна в противен смях. От челюстта му се проточиха въжета от слюнка и ноктестите му ръце загребаха въздуха като лапите на котка, драпаща да сграбчи мишка в клетка.

Гуен отвори вратата на хола и се втурна вътре, а чудовището спря да размахва ръце и започна да троши рамката на прозореца. Тя заключи вратата, докато дървесината отгатък се цепеше и съдовете падаха с трясък, после струпа всички холни мебели пред нея. Маси, столове, дори една закачалка за дрехи, въпреки че гигантът щеше да ги направи на трески за броени секунди. Амилия стоеше на колене там, където я бе оставила, и наблюдаваше действията ѝ безизразно.

Добре, повече нищо не можеше да направи. А сега — на горния етаж. Гуен грабна дъщеря си, която този път ѝ се стори лека като перце, и хукна нагоре, като вземаше по две стъпала наведнъж. Когато стигна до средата на стълбището, трясъците в кухнята внезапно секнаха.

Жената изгуби връзка с реалността. На втория етаж всичко беше тихо и спокойно. По первазите на прозорците се събираше прах, цветята вехнеха бавно; животът в къщата продължаваше, сякаш нищо не се бе случило.

— Сънувам — каза си тя. Да, за бога: сънуваше.

Гуен влезе в спалнята, седна на леглото, което бе делила с Дени цели осем години, и се опита да премисли нещата.

Беше я споходил някакъв отвратителен менструален кошмар, някаква излязла от контрол фантазия за изнасилване. Тя остави Амилия върху розовия пухен юрган (Дени мразеше розово, но го търпеше заради нея) и погали влажното ѝ чело.

— Сънувам.

Тогава в стаята притъмня и Гуен вдигна очи, като знаеше предварително какво ще види.

Кошмарът беше там, на прозореца: висеше на рамката му като чудовищен акробат с разперени ръце и се наслаждаваше на ужасената ѝ физиономия, като показваше и скриваше противните си зъби.

Гуен грабна Амилия от леглото и се хвърли към вратата. Стъклото зад гърба ѝ се пръсна и в спалнята нахлу студен въздух. Чудовището идваше.

Тя изскочи на площадката и се устреми към стълбището, а Роухед я последва миг по-късно: втурна се с наведена глава през вратата на спалнята, отворил уста като тунел. Огромното му туловище изпълни тясната площадка, той изрева и посегна към безмълвния товар в ръцете ѝ.

Гуен не можеше да го надбяга, не можеше да го пребори. Ръчищата му сграбчиха Амилия с лекота и я дръпнаха.

Детето изпищя и се откъсна от обятията на майка си, като остави по лицето ѝ четири дълбоки резки от нокти.

Гуен залитна назад, зашеметена от немислимата гледка пред себе си, и се катурна по стълбището. Докато падаше, видя как чудовищните зъби захващат разплаканото, застинало като на кукла лице на Амилия. После главата ѝ се блъсна в перилата и вратът ѝ се счупи. Когато се изтърколи по оставащите шест стъпала, вече беше мъртва.

* * *

До вечерта нивото на дъждовното езеро на дъното на падината спадна, но улицата все още се намираше под няколко сантиметра вода. Спокойната ѝ повърхност отразяваше небето. Красива, но неприятна гледка. Преподобният Кут напомни тихо на Деклан Юън да докладва запушените отводнителни канали на Окръжния съвет. Напомняше му го за трети път и Деклан се изчерви.

— Съжалявам, аз...

— Добре. Няма проблем, Деклан. Но наистина трябва да бъдат отпушени.

Погледът му стана празен. Беше се сетил нещо.

— Разбира се, есенните валежи винаги ги задръстват отново.

Кут махна с ръка, сякаш искаше да каже, че не е важно дали и кога Съветът ще почисти каналите, после мисълта изчезна. Занимаваха го по-належащи проблеми. Първо, неделната проповед. Второ, причината, поради която не можеше да се съсредоточи върху написването на проповедта тази вечер. Днес във въздуха имаше нещо тревожно; нещо, което го караше да зацикля над всяка записана дума. Кут отиде до прозореца, обърна гръб на Деклан и започна да чеше дланите си. Сърбяха го: сигурно пак го нападаше екзема. Ех, да можеше да говори; да намери думи, с които да опише какво го измъчва. Никога през четиридесет и пет годишния си живот не се бе чувствал по-неспособен да общува и никога не му се бе струвало по-важно

да поговори с някого.

— Да тръгвам ли? — попита Деклан.

Кут поклати глава.

— Остани още малко. Ако не възразяваш.

Той се обърна към клисаря. Деклан Юън беше двадесет и девет годишен, въпреки че лицето му изглеждаше по-възрастно. Обикновено, бледо лице с преждевременно оредяла коса.

„Как ли ще реагира това прилично на яйце лице на моето откровение? — запита се Кут. — Сигурно ще се изсмее. Затова не мога да намеря думи; защото не искам. Страхувам се, че ще изглеждам глупаво. Ето ме и мен, един свещеник, отдаден на християнските мистерии. За пръв път от четиридесет години имам истинско прозрение, може би дори откровение, и се страхувам, че ще ми се присмеят. Глупак си ти, Кут, пълен глупак.“

Той си свали очилата. Безизразната физиономия на Деклан се превърна в размазано петно. Така нямаше да види как му се присмиват.

— Деклан, тази сутрин имах нещо, което мога да опиша само като... като... божие благоволение.

Деклан не каза нищо, размазаното петно не помръдна.

— Не знам как да го обясня... речникът ни се оказва беден, когато стане дума за нещо подобно... но честно, никога не съм имал толкова категорична и недвусмислена манифестация на...

Кут млъкна. Бог ли имаше предвид?

— Бог — каза той, без да е сигурен, че това е правилната дума.

Деклан мълчеше. Кут рискува да си сложи отново очилата. Яйцето беше непокътнато.

— Можеш ли да го опишеш? — попита клисарят с все така невъзмутимо изражение.

Кут поклати глава; цял ден се беше мъчил да намери точните думи, но всички фрази му се струваха банални.

— Какво представляваше? — настоя Деклан.

Не разбираше ли, че това не може да се изрази с думи? „Трябва да опитам — каза си Кут, — *трябва*.“

— Бях пред олтара след сутрешната молитва... — започна той, — когато усетих, че през мен преминава нещо. Нещо подобно на електричество. Накара косата ми да се изправи. Буквално.

Завладян от спомена, Кут прокара пръсти през късата си коса. Беше щръкнала като сиво-червеникава житна нива. И онези вибрации в слепоочията, белите дробове и слабините. На практика беше получил ерекция. Как да сподели това с Деклан? Беше стоял пред олтара с такава силна ерекция, че сякаш откриваше наново удоволствието от похотта.

— Не казвам... *Не мога* да твърдя, че беше нашият Господ Бог.

(Въпреки че му се искаше; искаше да вярва, че именно неговият Бог е бил Господарят на ерекцията.)

— Дори не мога да твърдя, че беше благочестиво. Но нещо се случи днес. Почувствах го.

Изражението на Деклан беше все така непроницаемо. Кут остана загледан в лицето му, чакаше да види неговото презрение.

— Е? — попита след малко.

— Какво?

— Няма ли да кажеш нещо?

Яйцето се намръщи за момент, черупката му се набръчка. После каза почти шепнешком:

— Господ да ни е на помощ.

— Какво?

— И аз го почувствах. Не беше точно както го описваш, не беше като токов удар. Но усетих нещо.

— А защо Господ да ни е на помощ, Деклан? Страхуваш ли се от нещо?

Клисарят не отговори.

— Ако знаеш нещо повече от мен... моля те, кажи ми. Искам да знам, да разбера. Боже, трябва да разбера.

Деклан сви устни.

— Ами... — Очите му станаха по-неразгадаеми от всякога, после Кут за пръв път зърна някаква емоция в тях. Може би отчаяние?

— Това място има богата история, знаеш. Случвали са се... разни неща.

Кут знаеше, че Деклан обича да се рови в историята на Набожност. Беше безвредно занимание: миналото си е минало.

— Тук е имало селище векове наред, още преди римското нашествие. Никой не знае откога съществува. А на това място навярно винаги се е издигал храм.

— В това няма нищо странно. — Кут се усмихна, приканвайки Деклан да се съгласи. Искаше да чуе, че всичко е наред с неговия свят. Дори и да не беше вярно.

Лицето на клисаря стана мрачно.

— Имало и гора. Голяма гора. Дивият лес. — Още ли се таеше отчаяние в очите му? Или това беше носталгия? — Не някаква си овощна градина. Гора, в която може да се изгуби град; гора със зверове...

— Вълци ли имаш предвид? Мечки?

Деклан поклати глава.

— Създания, които владеели земята. Преди Христос. Преди цивилизацията. Повечето не преживели унищожаването на естествената им среда, навярно били твърде примитивни. Но били силни. Не като нас, не били хора. А нещо съвсем различно.

— И какво?

— Едно от тях оцеляло до петнадесети век. Погребението му е изсечено върху олтара.

— Върху олтара?

— Под покривалото. Открих го преди известно време. Почти го бях забравил. До днес. Днес... реших да пипна резбата.

Той протегна свитата си в юмрук ръка и я разтвори. Дланта му беше на мехури. От наранената кожа течеше гной.

— Не ме боли. Като изтръпнала е. Мога да си служа с нея. Трябваше да съм по-предпазлив.

Първата мисъл на Кут беше, че го лъжат. Втората — че има някакво логично обяснение. Третата беше една любима пословица на баща му: „Логиката е последното убежище на страхливеца“.

Деклан продължи да говори. Този път в гласа му се промъкна вълнение.

— Наричали го Роухед.

— Какво?

— Звярът, когото погребали. Пише го в историческите книги. Наричали го така, защото главата му била огромна, с цвят на луна и лишена от кожа, като оголена рана¹⁶.

Деклан започна да се усмихва. Вече не можеше да се спре.

— Хранел се с деца — каза той и се ухили като бебе, видяло майчината гръд.

* * *

Откриха клането във фермата на Никълсън в ранните часове на съботната утрин. Мик Глосъп подкарал колата си към Лондон, като завил по пътя край фермата („Не знам защо. Обикновено не минавам оттам. Наистина странно.“) и видял фризийските¹⁷ крави на Никълсън — били с подути вимета и ритали сърдито портата. Явно никой не ги бил доил през последните двадесет и четири часа. Глосъп спрял джипа и влязъл в двора.

Слънцето било изгряло само преди час, но трупът на Дени Никълсън вече гъмжал от мухи. В къщата намерил онова, което било останало от Амилия Никълсън — парчета дрехи и самотен крак. Тялото на Гуен Никълсън лежало непокътнато в подножието на стълбите. По него нямало рани, нито следи от сексуално посегателство.

В девет и половина Набожност се напълни с полицаи, а улицата — с шокирани хора. Информацията за състоянието на телата беше противоречива, но всички говореха за жестоки убийства. Особено това на детето: изглежда, било разфасовано. И убиецът бил взел тялото му със себе си по бог знае какви причини.

Един екип на отдел „Убийства“ се настани в „Дългуча“ и започна да разпитва жителите на селото къща по къща. Отначало нямаше никакъв напредък. Никой не беше виждал непознати лица в околността, никой не се бе държал по-подозрително от обичайното за браконьер или търговец на озеленителни конструкции. Накрая Инид Блетър, жената с пищния бюст и майчинското поведение, спомена, че не била виждала Том Гароу от повече от двадесет и четири часа.

Намериха тялото му — или поне каквото бе останало неизядено от него — там, където го беше зарязал убиецът. По главата му имаше червеи, по краката — чайки. Плътта на глезените му — там, където крачолите се бяха измъкнали от ботушите — беше изкълвана до кокал. Когато го извадиха от пръстта, от ушите му се разбягаха пълчища въшки.

През тази нощ в хотела цареше тягостна атмосфера. Детектив сержант Гисинг, пристигнал да оглави разследването от Лондон, беше открил в бара охотен слушател в лицето на Рон Милтън. Радваше се, че може да поговори със свой съгражданин, а Милтън не спираше да поръчва скоч с вода и за двамата.

— От двадесет години работя в полицията — каза Гисинг за пореден път през последните три часа, — но такова нещо не бях виждал.

Кое то не беше съвсем вярно. Преди десетилетие беше намерил една проститутка (поточно избрани части от нея) в куфар в лявото багажно отделение на гара Юстън. Имаше и един наркоман, решил да хипнотизира полярна мечка в лондонския зоопарк: хубава гледка беше, когато го извадиха от басейна. Доста неща беше виждал Стенли Гисинг...

— Но такова чудо... досега не бях виждал — настоя той. — Направо ми се додрайфа.

Рон не беше много сигурен защо слуша детектива; знаеше само, че иска да убие някак часовете до разсъмване. Убеден радикал на младини, той никога не беше харесвал особено полицаите и сега изпитваше странно задоволство да успокоява този самодоволен задник.

— Убиецът е проклет лунатик — продължи Гисинг. — Лесно ще го хванем. Такъв човек не може да се контролира. Не си прикрива следите, не му пука дали ще умре, или ще живее.

Човек, способен да разкъса така седемгодишно момиче, е на ръба да избухне, повярвай. Виждал съм го вече.

— Така ли?

— О, да. Виждал съм ги да плачат като деца: омазани в кръв като касапи, със сълзи по лицата. Жалка картинка.

— Ще го хванете, значи.

— Ей така — каза Гисинг и щракна с пръсти. После се изправи с леко олюляване. — Ще го пипнем като стой, та гледай. — Той погледна часовника си, после празната чаша.

Рон не предложи да я напълни отново.

— Добре — рече детективът, — време е да се връщам в града. Трябва да си подам доклада.

И тръгна със залитане към вратата, като остави Милтън да плати сметката.

Роухед видя как колата на Гисинг излиза бавно от селото по северния път, светлината на фаровете ѝ се губеше в нощта. Когато започна да се изкачва по хълма край фермата на Никълсън обаче, шумът на двигателя ѝ го уплаши. Колата ревеше и кашляше като звяр, какъвто не беше срещал преди; звяр, който човешките същества някак бяха подчинили. Ако искаше да си върне кралството от узурпаторите, рано или късно трябваше да надвие някой от тези зверове. Роухед преглътна страха си и се приготви за сблъсък.

Луната се озъби.

Стенли беше задрямал на задната седалка на автомобила и сънуваше млади момичета. Очарователните нимфетки се катереха по безкрайно висока стълба, за да легнат в леглото на върха ѝ, а той пазеше стълбата и ги гледаше как се изкачват, за да зърне леко изцапаните им пликчета, преди да изчезнат в небето. Често сънуваше този сън, въпреки че никога нямаше да си го признае, дори и когато е пиян. Не ставаше дума само за срам; знаеше със сигурност, че много от колегите му имат далеч по-големи прегрешения. Но изпитваше собственическо чувство — това си беше лично негов сън и не смяташе да го споделя с никого.

Младият полицаи, който седеше отпред — шофьор на Гисинг от близо шест месеца, — чакаше старецът да заспи дълбоко. Само тогава щеше да се престраши да пусне радиото, за да чуе резултатите от турнира по крикет. Австралия беше изостанала доста, едва ли щеше да обърне резултата в последния момент. „На това му се вика кариера — мислеше си той, докато стискаше волана. — Не като тази рутинна работа.“

Унесени в блянове и сънища, шофьорът и неговият спътник така и не забелязаха Роухед. Той вървеше успоредно на движещата се по тъмния лъкагушеш път кола, като поддържаше с лекота скоростта ѝ благодарение на гигантските си крачки.

Обзет от внезапен гняв, Краля напусна полето и изскочи с рев на асфалта.

Шофьорът зави рязко, за да избегне огромната фигура, която изникна пред фаровете с вой на глутница побеснели кучета.

Колата поднесе по мокрото шосе, лявата ѝ страна закачи растящите край пътя храсти и няколко преплетени клона шибнаха предното ѝ стъкло. Седящият отзад Гисинг падна от стълбата, по която се катереше, автомобилът се вряза в живия плет и се блъсна в желязната порта на фермата. Сблъсъкът запрати детектива към предната седалка и му изкара въздуха, но не го нарани. Шофьорът излетя от мястото си и след две секунди строши предното стъкло. Краката му щръкнаха пред лицето на Гисинг и потръпнаха конвулсивно.

Застанал на шосето, Роухед наблюдаваше смъртта на металния звяр. Измъченият му глас, писъкът на смачкания хълбок и трясъкът на счупеното лице го уплашиха. Но в крайна сметка

звярът загина.

За всеки случай той изчака още няколко секунди, после се приближи, за да подуши потрошеното тяло. Миришеше на нещо ароматно и миризмата идваше от кръвта на животното, която капеше от счупения му торс и се стичаше по пътя. Убеден, че звярът е мъртъв, Краля се приближи още малко.

В металното туловище имаше нещо живо. Не беше сладката детска плът, която толкова обичаше, а жилавото месо на мъж. Мъж с комично лице, което надничаше към него. Ококорени очи с безумен поглед. Идиотски зейнала уста, която се отваряше и затваряше като на риба.

Роухед ритна колата, но тя не се отвори, затова изтръгна вратите ѝ. После бръкна вътре и извади скимтящия човек.

И това беше едно от съществата, които го бяха победили? Този страхлив червей с тресящи се като желе устни?

Той се изсмя на молбите на Гисинг, хвана го за единия крак и го завъртя с главата надолу. Изчака писъците да утихнат, мушна ръка между потръпващите крака на детектива и напипа мъжествеността му. Не беше голяма. Направо се беше сгърчила от страх.

Гисинг ломотеше нещо, но думите му бяха лишени от смисъл. Единственият звук, който Краля разбра, беше високият пронизителен писък, съпровождащ всяко кастриране. Когато приключи с мъжа, го захвърли край колата.

Тогава усети миризмата: пробитият двигател пушеше. Роухед не беше обикновен звяр, огънят не го плашеше. Изпитваше уважение към него, но не и страх. Огънят е просто инструмент — беше го използвал многократно, за да изгаря враговете си в леглата им.

Когато бензинът се запали, във въздуха изригнаха пламъци и той отстъпи назад. Лъхна го горещина, космите по предната част на тялото му замирисаха на изгоряло. Но Роухед беше заплепен от спектакъла и искаше да го види докрай. Огънят се вгурна по кръвта на металния звяр, погълна Гисинг и заблиза бензиновите струи като куче, попаднало на диря от пикня.

Краля изгледа представлението и научи нов смъртоносен урок.

* * *

Преподобният Кут се бореше да не заспи сред хаоса в кабинета си. Беше прекарал голяма част от вечерта при олтара първо в компанията на Деклан, после сам. Тази вечер нямаше молитви, само скициране. На бюрото пред него лежеше копие на резбата върху олтара и Кут се взираше в него от цял час. Усилията му оставаха безплодни. Или резбата нямаше особен смисъл, или въображението му беше ограничено. И в двата случая не можеше да разгадае рисунката. Изобразяваше погребение, но това беше всичко, което можеше да каже. Тялото на покойника изглеждаше малко по-голямо от наобиколилите го хора, но в него нямаше нищо необикновено. Той си помисли за кръчмата „Дългуча“ и се усмихна. Нищо чудно някой средновековен шегаджия да бе решил да увековечи погребението на пивовар под покривалото на олтара.

Вечно изоставаният часовник в коридора отброи петнадесет минути след полунощ, което означаваше, че е почти един. Кут се изправи, протегна се и угаси лампата. Обгърна го сиянието на луната, което се процеждаше между завесите на прозореца. Имаше пълнолуние и светлината, макар и студена, беше ярка.

Преподобният сложи решетката пред камината и излезе в тъмния коридор, като затвори вратата след себе си. Часовникът тиктакаше шумно. От посоката, в която се намираше Гаудхарст¹⁸, се разнесе вой на линейка.

„Какво става?“, зачуди се той и отвори входната врата, за да надникне навън. На хълма се виждаха светлините на кола, видя и полицейска лампа, която примигваше по-ритмично и от тиктакането зад гърба му. Произшествие на северния път. Зимата беше далеч, за да има лед, а и не беше толкова студено. Погледа светлините, които приличаха на диаманти върху гърба на кит, после колата се изгуби. Всъщност беше доста мразовито. В такова време човек не трябваше да стои...

Той се намръщи: беше зърнал някакво движение в далечния край на църковния двор, под дърветата. Лунната светлина превръщаше пейзажа в черно-бял офорт. Черни тисове, сиви камъни, бяла хризантема, разцъфнала върху гроб. И огромен черен силует в сянката на тисовете, очертан на фона на мраморния паметник отзад.

Обутият в чехли Кут направи крачка навън.

Гигантът не беше сам. Някой беше коленичил пред него — по-дребна фигура, несъмнено човешка, с вдигнато нагоре лице, осветено от луната. Беше Деклан. И дори отдалеч си личеше, че се усмихва на своя господар.

Кут реши да се приближи още малко, за да разгледа по-добре кошмара. Направи втора крачка, после трета и чакълът изхрущя под стъпките му.

Гигантът се размърда в сенките. Дали не се обръщаше към него? Кут изтръпна. „Не, нека да е глух; моля те, Боже, не му позволявай да ме види, направи ме невидим.“

Молитвата му бе чута. Гигантът не показа с нищо, че е забелязал приближаването му. Кут събра смелост и тръгна по плочките между гробовете, като се прокрадваше със затаен дъх от паметник на паметник. Вече се намираше на броени крачки от двете фигури и видя, че главата на съществото е приведена към клисаря, чу и звука, който излизаше от гърлото му — като стържене на шкурка по повърхността на камък. Но това не беше всичко.

Одеждите на Деклан бяха разкъсани и изцапани, слабите му гърди — оголени. Гръдната кост и ребрата лъщяха на лунната светлина. Състоянието и позата му бяха недвусмислени. Това беше явно преклонение. После Кут чу шуртенето; пристъпи напред и видя бляскавата, дебела като въже струя, с която гигантът обливаше повдигнатото към себе си лице. Тя се плискаше в отворената уста на Деклан и се стичаше по торса му. Чудовищното кръщение караше очите на мъжа да светят от радост и той въртеше безспир глава, за да бъде осквернен напълно.

Миризмата на чудовищната урина лъхна Кут. Беше кисела и противна. Как понасяше допира ѝ Деклан? Как можеше да се къпе в нея? На Кут му се прииска да изкрещи, да спре тази поквара, но и малкото, което виждаше от звяра в сенките, бе ужасяващо. Фигурата беше прекалено висока и широка, за да принадлежи на човек.

Това можеше да бъде само звярът от Дивия лес, който Деклан се бе опитал да му опише; детеядецът. Дали се е досещал, когато го възхваляваше, каква власт ще придобие над неговото въображение? Знаел ли е още тогава, че ако чудовището дойде да го подуши, ще коленичи пред него, ще го признае за свой господар (*преди Христос, преди цивилизацията*, беше казал той) и ще му позволи да го опикае с усмивка?

Да. О, да!

„Остави го да му се порадва тогава. Не си рискувай главата заради него — рече си Кут, — той е там, където иска да бъде.“ И заотстъпва бавно към ризницата на църквата, без да сваля

очи от позорната картина. Струята, която кръщаваше Деклан, изтъня и секна, но в събраните му в шепа ръце все още имаше урина. Той ги доближи до устата си и я изсърба.

Кут се задави и стисна очи. А когато ги отвори миг по-късно, видя, че чудовищната глава е обърната към него и от мрака го гледат две горящи очи.

„Исусе.“

Гигантът го беше видял. Този път със сигурност го беше видял. Той изрева и формата на забулената му в сенки глава се промени — отвори се чудовищно широка уста.

„Мили боже.“

Звярът заряза дякона си под дървото и се вгурна към Кут, бърз като антилопа. Преподобният се обърна и си плю на петите, от години не беше тичал така; бягаше и прескачаше гроб след гроб. Още няколко метра и щеше да бъде в безопасност зад вратата. Не за дълго, да, но щеше да спечели време да помисли, да потърси някакво оръжие. „Бягай, старо копеле. Тичай и Исус ще те спаси.“

Четири метра.

„Бягай.“

Вратата беше отворена.

Ето я; само метър...

Той пресече прага и се обърна, за да я хлопне пред преследвача. Но не! Протегнатата ръка на Роухед вече беше вътре. Тройно по-голяма от ръката на човек, тя загреба въздух, мъчейки се да докопа Кут, а от чудовищната паст се изтръгна безмилостен рев.

Свещеникът блъсна дъбовата врата с цялата си тежест. Обкованият с желязо ръб се вряза в предмишницата на звяра. Ревът премина във вой — злоба и агония се смесиха в крясък, който отекна из цялото село.

Воят оскверни нощта чак до северния път, където полицаите събираха останките на Гисинг и шофьора му и ги прибираха в найлонови торбички. Отекна край ледените стени на Дома на покойниците, в който Дени и Гуен Никълсън вече започваха да се деформират. Беше чут и в спалните на Набожност, където живи двойки спяха рамо до рамо или с ръка под тялото на другия, старци лежаха будни и изучаваха географията на тавана, деца сънуваха майчината утроба, а бебета скърбяха за нея. Воят отекваше отново и отново, докато Роухед беснееше срещу вратата.

На Кут му се зави свят. Устата му запелтечи молитви, но нищо не показа, че ще получи така необходимата божествена подкрепа. Усети, че силите го напускат. Гигантът избутваше вратата сантиметър по сантиметър и бавно, но сигурно разширяваше отвора. Краката на духовника се пързалиха по прекалено добре полирания под, мускулите му трепереха от изтощение. Участваше в състезание, което нямаше как да спечели, силата му беше много по-малка от тази на звяра. Ако искаше да зърне утрото, трябваше да измисли някаква стратегия.

Кут натисна още по-силно дървото и очите му зашариха из коридора в търсене на оръжие. Не биваше да пуска вътре гиганта, не трябваше да се предава. В ноздрите му нахлу кисела миризма. За миг се видя гол и коленичил пред звяра, представи си как урината му го облива. Веднага след тази картина в главата му изплува друга, още по-противна. Налагаше се да се пребори с нея, за да не позволи на скверните образи да го завладеят. Съзнанието на звяра си проправяше път в неговото, дебел клин от поквара навлизаше в спомените му и изваждаше на повърхността добре погребани мисли. Не искаше ли звярът да го боготворят като всеки друг бог? И не бяха ли желанията му разбираеми и истински? Не мъгляви като на бога, комуто бесслужил досега? Това беше хубава мисъл — да се предаде на сигурността,

която блъскаше по външната страна на вратата, да легне беззащитен в краката ѝ и да се остави на гнева ѝ.

Роухед. Името туптеше в ухото му: Роу. Хед.

Кут беше отчаян; крехката му мозъчна защита щеше всеки момент да рухне, когато очите му се спряха на закачалката за дрехи вляво от вратата.

Роу. Хед. Роу. Хед. Името беше заповед. Роу. Хед. Роу. Хед. Извикваше мисли за одрана глава, за сваляне на всякакви защиты, за нещо, което всеки миг ще избухне. И Кут не знаеше дали ще изпита болка, или удоволствие. Но можеше лесно да разбере...

Знаеше, че звярът почти го е обсебил. Сега или никога. Махна едната си ръка от вратата и посегна към окачените на закачалката бастуни. Искеше да вземе един от тях. Наричаше го „бастуна ми за неравен терен“ — дълга метър и тридесет пръчка от шлифован ясен, жилава и изтъркана от употреба. Опита се да я придърпа с пръсти.

Роухед се възползва от намалялата съпротива на вратата и ръката му си запробива път навътре, въпреки че ръбът дереше жестоко кожата му. Железните пръсти сграбчиха якето на Кут.

Преподобният вдигна бастуна и го стовари върху лакътя на звяра, където имаше най-малко плът и костта бе най-уязвима. Оръжието се строши, но ударът свърши работа. От външната страна на вратата се разнесе нов вой и Роухед побърза да си издърпа ръката. Когато пръстите се скриха, Кут затръшна вратата и я залости. След няколко секунди звярът нападна отново, като този път заблъска с юмруци по нея. Пантите започнаха да поддават, дървото застана. Скоро щеше да я разбие. Беше силен, а сега и ядосан.

Свещеникът прекоси коридора и вдигна телефона. Полицията, каза си той и започна да набира. Колко време щеше да мине, преди Роухед да се досети, че може да зареже вратата и да нападне прозорците? Те бяха с малки стъкла, свързани помежду си с оловни шини, но нямаше да го спрат задълго. Навярно разполагаше с броени минути, може би дори със секунди: зависи колко умен беше звярът.

В мозъка му, освободен от хватката на Роухед, бушуваше хор от откъслечни молитви и желания. „Ако умра — откри, че си мисли той, — ще бъда ли възнаграден на небето, че ме е спходила необичайно жестока смърт за един селски свещеник? Има ли компенсация в рая за свещеници, разчленени в предверието на собствения им вестиарий?“

Имаше само един дежурен служител в полицейското управление — другите бяха на северния път, за да разчистят остатъците от партито на Гисинг. Той не разбра почти нищо от умолителното ломотене на преподобния Кут, но чу звука от цепещо се дърво и придружаващия го вой.

Полицаят затвори телефона и извика помощ по радиостанцията. Патрулът на северния път му отговори след двадесет, може би двадесет и пет секунди. През това време Роухед строши централния панел на вратата и се зае да руши остатъка от нея. Разбира се, патрулните полицаи не знаеха това. След гледките, с които се бяха сблъскали през последния час — овъгленото тяло на шофьора и липсващата мъжественост на Гисинг, — те се чувстваха като военни ветерани и нищо не можеше да ги смути. На дежурния полицаи му отне цяла минута, за да ги убеди, че Кут се нуждае спешно от помощ. Междувременно Роухед проникна във вестиария.

След като видя от хотелската си стая примигващите на хълма светлини и чу сирените и воя на Роухед, Рон Милтън усети, че го обземат съмнения. Това ли беше тихото и спокойно село, в което възнамеряваше да се засели със своето семейство? Той сведе очи към Маги, която се бе събудила от шума и бе заспала отново, погледна и почти празното шишенце със сънотворни таблетки на нощното ѝ шкафче. Знаеше, че ще му се присмее, ако разбере, но изпитваше желание да я защитава, да бъде нейният герой. Само че тя беше тази, която изкара вечерен курс по самоотбрана, докато той се отпусна и надебеля от скъпи обяди. И сега, докато я наблюдаваше как спи, Рон изпитваше необяснима тъга, че притежава толкова малка власт над живота и смъртта.

* * *

Роухед стоеше задъхан сред дървените отломки в антрето на вестиария. Масивното му тяло беше цялото в трески и кървеше от десетки повърхностни рани. Миризмата на киселата му пот изпълваше коридора като мирис на тамян.

Той подуши наоколо, но мъжът беше избягал. Озъби се разочаровано, изпусна със свистене поетия въздух и се втурна към канцеларията. Там беше топло и уютно — бе усетил топлината дори от десет метра. Преобърна бюрото и счупи два стола, за да освободи повече място за себе си, но най-вече заради желанието да руши, после захвърли настрани решетката на камината и седна до нея. Топлината го обгърна — целебна и жива. Пропълзя по лицето, по плоския му корем и по краиците му и го изпълни с блаженство. Сгръ кръвта му и усещането му припомни други огънове — огънове, които бе палил в полета с изкласила пшеница.

Спомни си и един пожар, който се опитваше да забрави, но не можеше; унижението от онази нощ щеше да го преследва вечно. Бяха подбрали момента много грижливо — по средата на лятото, когато не беше валяло от два месеца. Шубраците в Дивия лес бяха сухи като прахан, дори дърветата се бяха подпалили лесно. Беше изскочил от убежището си със сълзящи очи, объркан и уплашен, а те го бяха посрещнали с копия, мрежи и онова... нещо, което го подчини.

Не посмяха да го убият, разбира се; бяха прекалено суеверни. А и ужасът, който изпитваха към него, макар и ранен, не беше ли признание за властта му? Затова го погребяха жив — и това бе по-лошо от смъртта. Не беше ли най-лошото? Защото там, под земята, можеше да живее векове наред и дори никога да не умре. Оставиха го да чака сто години и да страда, после още сто и още, докато поколенията им се разхождаха отгоре, живееха и умираха, и накрая го забравиха. Освен жените; те може би не го забравиха — надушваше миризмата им, когато се приближаваха до гроба му. Чувстваха се неспокойни в близост до него, макар и да не знаеха причината, затова убедиха мъжете си да напуснат мястото и той остана съвсем сам — вече никой не идваше, дори събирачи на съчки. Самотата беше отмъщението им за времената, когато Роухед и неговите братя отвличаха жени в гората, разтваряха крака им и ги обладаваха, после ги освобождаваха — кървящи, но заплодени. Изнасилените жени раждаха децата им и умираха; нямаше жена, която да преживее ударите и ритниците на хибридно дете, зъбите му и неговото страдание. Това беше единственото отмъщение, което той и братята му можеха да получат за надутите коремни.

Когато се успокои, Роухед вдигна поглед към позлатената репродукция на „Светлината на

света“ на Уилям Хънт, която висеше над камината на Кут. Тя не предизвика страх в него, нито пък разкаianie — просто някаква рисунка на безполов мъченик с очи на кошута и печално изражение. Не представляваше заплаха. Истинската сила, единствената сила, която можеше да го победи, изглежда, беше изчезнала: безвъзвратно изгубена и заменена от девствен пастир. Роухед се изпразни мълчаливо и рядката му сперма изсъска в горещата камина. Щеше да властва необезпокояван над света. Да има топлина и храна в изобилие. Дори бебета. Да, нямаше нищо по-вкусно от тях. Особено когато са новородени, още слепи от утробата.

Той се протегна, въздъхна при мисълта за лакомствата, които го очакваха, и съзнанието му се изпълни с картини на зверства.

* * *

Скрит в криптата, Кут чу пристигането на патрулните коли: те спряха с писък на гуми пред ризницата на църквата, после по чакъла се разнесоха шумни стъпки. Бяха дошли поне шестима полицаи. Щяха да стигнат.

Той се размърда в тъмнината и закрачи предпазливо към стълбите.

Нещо го докосна и Кут понечи да изпищи, но в последния момент си прехапа езика.

— Не си тръгвай сега — рече глас зад гърба му. Беше Деклан и говореше прекалено силно. Звярът беше някъде там, горе; щеше да ги чуе, ако не внимаваха. Боже, дано не ги чуе.

— Над нас е — прошепна му Кут.

— Знам — отговори Деклан.

Гласът му беше хриплив и гъргорещ — сякаш излизаше от корема, а не през устата.

— Да го доведем ли тук долу? Той те иска, знаеш. А аз трябва...

— Какво е станало с теб?

Кут най-сетне видя лицето му: беше ухилено и безумно.

— Мисля, че иска и теб да покръсти. Ще ти хареса, нали? Видя ли как се изпика върху мен? И не само това. О, не, той иска много повече. Иска всичко. Чуваш ли? Всичко.

Мъжът го сграбчи в мечешка прегръдка; целият вонеше на противната урина.

— Идваш ли? — попита похотливо.

— Оставям се в ръцете на Господ.

Деклан се изсмя. Смехът му не беше престорен, в него имаше искрено съжаление към тази заблудена душа.

— Той е Господ. Бил е тук, преди да построят този шибан кенеф, и ти го знаеш.

— И кучетата са били.

— Какво?

— И кучетата са били тук. Това не означава, че ще ги оставя да ми пикаят по краката.

— Дърт смотаняк. Мислиш се за много умен, а? — Усмивката на Деклан се стопи. — Той ще ти покаже. Ще се промениш.

— Не, Деклан. Пусни ме...

Стискаше го прекалено силно.

— Тръгвай по стълбите, мухльо. Не трябва да караме Бог да ни чака.

Той задърпа Кут по стълбището, без да го изпуска от мечешката си прегръдка. Преподобният се помъчи да възрази, но думите му се изплъзваха, не откриваше разумни аргументи. Какво би могъл да каже на Деклан, за да го накара да види собственото си

падение? Те влязоха със залитане в църквата и Кут погледна машинално към олтара, но не намери подкрепата, която очакваше. Олтарът беше осквернен. Покривалото беше разкъсано и изцапано с екскременти, кръстът и свещниците горяха върху клада от молитвеници. Въздухът беше пълен с черен дим и сажди.

— Ти ли стори това?

Деклан изсумтя.

— Той иска да унищожа целия олтар. Да го направя на парчета, ако трябва.

— Не би посмял.

— О, той смее. Не се страхува от Исус, нито от...

Клисарят се поколеба и Кут се възползва от паузата.

— Но тук има нещо, от което се бои, нали? Иначе щеше да дойде и да го разруши сам.

Деклан не отвърна на погледа му. Очите му бяха станали безизразни, стъклени.

— Какво е то, Деклан? Какво не му харесва? Можеш да ми кажеш...

Мъжът се изплю в лицето му и от бузата на Кут увисна мазна хрчка.

— Не е твоя работа.

— За бога, Деклан, виж какво е сторил с теб.

Клисарят започна да се тресе.

— Познавам истинския си господар, когато го видя... и ти ще го познаеш също.

Той завъртя Кут към южната врата. Тя зееше и съществуването беше там, на прага, леко прегърбено, за да се събере под портика. Свещеникът изтръпна от ужас, защото не беше виждал Роухед на ярка светлина. Беше избягвал да мисли за гигантската фигура и пронизващия ѝ поглед, за произхода на звяра. Но сега, когато той тръгна към него с бавни, почти величествени стъпки, Кут усети в сърцето си, че се прекланя пред властта му. Роухед вече не беше звяр, въпреки че притежаваше грива и страховити зъби — в блестящите му, пронизващи очи се криеше презрение, дълбоко презрение, каквото едно животно не би могло да изпитва. Устата на гиганта се отвори широко и от венците му изникнаха шест, даже осем сантиметра дълги зъби, после челюстите продължиха да се разтягат. Вече беше късно за бягство и Деклан пусна Кут. Не че преподобният щеше да избяга, дори и да можеше — прикованият в него поглед беше прекалено настойчив. Роухед го сграбчи и го вдигна. Светът се преобърна...

* * *

Полицаите бяха седем, а не шест, както Кут бе предположил. Трима от тях бяха въоръжени с пистолети, донесени от Лондон по заповед на детектив сержант Гисинг, който скоро щеше да получи медал посмъртно. Тези добри и предани служители на закона бяха предвождани от сержант Айвънхоу Бейкър. Той не беше герой, не го бяха възпитали като такъв и не си падаше по подвизи. Беше се молил гласът му да не трепне, щом дойде време да раздава заповеди, но когато Роухед се появи от вътрешността на църквата, от устата му излезе задавено скимтене:

— Виждам го!

Всички го виждаха: беше висок близо три метра и омазан в кръв; самият дявол. Не беше нужно някой да го сочи. Оръжията се вдигнаха и без команда, а мъжете без пистолет, внезапно почувствали се голи, целунаха палките си и заредиха молитви. Един от тях си плю

на петите.

— Не отстъпвайте! — изпищя Айвънхоу; не искаше шибаняците да избягат и да го оставят сам. Не му бяха дали оръжие, само власт, а тя не му беше от особена полза в момента.

Роухед беше изпънал ръка пред себе си и държеше Кут във въздуха, като го стискаше за врата. Краката на преподобния се полюшваха на тридесет сантиметра от земята, главата му беше отметната назад, очите затворени. Чудовището показваше тялото му на враговете си — демонстрация на сила.

— Може ли... да застреляме копелето? — попита един от въоръжените полицаи.

Айвънхоу преглътна, преди да отговори.

— Ще улучим свещеника.

— Той вече е мъртъв.

— Не можем да сме сигурни.

— Трябва да е мъртъв, погледни го...

Чудовището разтърси Кут като пухен юрган и Айвънхоу видя с отвращение как пълнежът на този юрган се изсипва на земята. После Роухед замахна почти мързеливо с ръка и запрати преподобния към полицаите. Тялото се стовари на чакъла недалеч от портата на двора и остана да лежи там неподвижно. Айвънхоу се окопоти и изкрещя:

— Стреляйте!

Стрелците не се нуждаеха от повторна покана, пръстите им натиснаха спусъците още преди да е изречена последната сричка. Три, четири, пет куршума улучиха в бърза последователност Роухед, повечето от тях — в гърдите. Заболя го. Той вдигна ръка, за да защити лицето си, а с другата си прикри слабините. Не беше подготвен за подобна болка. Раната от пушката на Никълсън беше забравена в удоволствието от последвалото кръвопролитие, но тези шипове бяха болезнени и не спираха да се забиват в тялото му. Внезапно изпита страх. Първата му реакция беше да се нахвърли върху гърмящите присветващи пръчки, но болката беше прекалено голяма. Вместо това се обърна и хукна към безопасността на хълмове, като прескачаше надгробните камъни по пътя. Знаеше, че там има шубраци, дупки и пещери, в които можеше да се скрие, за да обмисли на спокойствие новия проблем. Но първо трябваше да избяга от преследвачите.

Опиянени от лесната победа, те се спуснаха почти веднага след ранения звяр, а Айвънхоу взе оставената върху един гроб ваза, извади хризантемите, които някой беше сложил вътре, и започна да повръща.

Извън падината нямаше лампи и Роухед взе да се успокоява. Можеше да се слее с мрака, със земята, беше го правил хиляди пъти. Прекоси едно поле. Ечемикът още не беше ожънат, класовете му бяха натежали от плод. Той тичаше и тъпчеше стъблата и семената. Преследвачите зад гърба му вече губеха следата. Колата, в която се бяха натъпкали, беше спряла на пътя — виждаше светлините ѝ, една синя и две бели. Враговете му крещяха един през друг заповеди — думи, които Роухед не разбираше. Но той познаваше хората. Те се плашеха лесно. Нямаше да го преследват повече тази нощ; щяха да използват тъмнината като оправдание да преустановят търсенето и щяха да си кажат, че раните му и без това са смъртоносни. Щяха да уверяват децата си, че е така. Той се изкачи на върха на хълма и погледна надолу към долината. Пътят приличаше на змия, фаровете на колата бяха нейните очи, а селото — колело от топла светлина с главина, която примигваше в синьо и червено. Около тях се простираше море от черни хълмове, над което висяха гроздове от звезди. През

деня долината щеше да прилича на кувертюра с размерите на град играчка. През нощта изглеждаше безкрайна, повече негова, отколкото тяхна.

Враговете оправдаха очакванията му — вече се връщаха в колибите си. Преследването беше приключило, поне за тази нощ.

Роухед легна на земята и се загледа в една падаща звезда на югозапад: къса, ярка черта, която освети края на един облак, после изчезна. До утрото оставаха много целебни часове. Скоро щеше отново да е силен. И тогава... тогава щеше да изгори всички.

* * *

Кут не беше мъртъв, но беше на косъм от смъртта, така че нямаше голяма разлика. Осемдесет процента от костите в тялото му бяха пукнати или счупени; лицето и врагът му бяха жестоко разкъсани; една от ръцете — смачкана до неузнаваемост. Със сигурност щеше да умре. Беше въпрос на време и желание.

* * *

Хората в селото, които бяха зърнали нещичко от събитията в падината, вече съчиняваха истории... и видяното с невъоръжено око придаваше достоверност и на най-фантастичните измислици. Хаосът в двора на църквата, разбитата врата на ризницата, оградената с полицейска лента кола на северния път... Каквото и да се бе случило през тази съботна нощ, то щеше да се помни дълго.

Неделната служба по случай празника на жътвата не се състоя, което не изненада никого.

— Искам да се върнем в Лондон — настояваше Маги.

— Вчера искаше да останем. Да бъдем част от общността.

— Беше в петък, преди да се случи... всичко това. Има маниак на свобода, Рон.

— Ако си тръгнем сега, няма да се връщаме.

— Какви ги говориш; разбира се, че ще се върнем.

— Тръгнем ли си сега, защото мястото е опасно, ще се откажем завинаги от него.

— Това е нелепо.

— Ти беше тази, която настояваше да ни забележат, да видят, че сме съпричастни на селската общност. Е, трябва да бъдем съпричастни и в този тежък момент. И аз смятам да остана, докато всичко това не приключи. Ти се върни в Лондон, ако искаш. Вземи и децата.

— Не.

Той въздъхна тежко.

— Искам да видя как го хващат, който и да е той. Искам да знам, че всичко е наред, да го видя със собствените си очи. Само така ще можем да се чувстваме в безопасност тук.

Тя кимна неохотно.

— Добре, но нека се махнем поне за малко от хотела. Госпожа Блетър ще откачи. Не може ли да се поразходим с колата? Да вземем малко въздух...

— Да, защо не?

Беше мек септемврийски ден и природата, винаги готова да изненадва, блестеше от

живот. Късни цветя надничаха от живите плетове край пътя, птици се стрелкаха над колата им. Небето беше лазурно, облаците — кремава фантазия. Когато семейството се озова на няколко километра от селото, ужасът от предходната нощ започна да избледнява и разкошното време повдигна духа му. С всеки изминат километър страховете на Рон се топяха. Не след дълго той запя.

Деби не спираше да мрънка от задната седалка.

— Горещо ми е, тате.

След това:

— Искам портокалов сок, тате.

А малко по-късно:

— Трябва да пишкам.

Рон реши да ѝ угоди и спря колата на един пуст участък от пътя. Децата бяха преживели много, днес можеше да ги поглези малко.

— Добре, скъпа, изпишкай се тук, после ще отидем да ти потърсим сладолед.

— Къде да направя пи-пи? — попита тя. Проклетият глупав израз; евфемизъм, научен от тъщата.

Маги се намеси. Тя се справяше по-добре от Рон в подобни ситуации.

— Можеш да отидеш зад плета.

Деби изглеждаше ужасена. Рон се усмихна с половин уста на Иън и момчето му отговори със същото. После се намръщи и продължи да чете орфания си комикс.

— Няма ли да побързаш? — промърмори то. — После можем да отидем на някое по-прилично място.

„По-прилично място — помисли си Рон. — Има предвид някой град. Той е градско хлапе. Няма да е лесно да го убедя, че някой хълм с гледка е прилично място.“

Деби продължаваше да мрънка.

— Не мога тук, мамо.

— Защо не?

— Някой може да ме види.

— Никой няма да те види, скъпа — увери я Рон. — Направи каквото казва майка ти. — Той се обърна към Маги. — Мило, отиди с нея.

Маги не помръдна.

— Нищо ѝ няма.

— Няма да успее да прескочи сама портата.

— Отиди ти тогава.

Рон се усмихна насила, не искаше да спори с нея.

— Да вървим.

Деби слезе от колата и той ѝ помогна да се прехвърли през желязната порта в нивата от другата страна. Тя вече беше ожъната. И миришеше... на земя.

— Не гледай — напомни му Деби с широко отворени очи. — Не трябва да гледаш.

Макар и само на девет, тя вече беше завършена манипулаторка. Служеше си с него по-добре, отколкото с клавишите на пианото, на което я учеха да свири. Рон го знаеше, дъщеря му също. Той се усмихна и затвори очи.

— Добре. Видя ли? Затворих очи. А сега, моля те, побързай.

— Обещай, че няма да надничаш.

— Няма да надничам. — „Боже мой, този номер се превръща в нейна запазена марка.“

— Побързай.

Рон погледна към колата. Иън продължаваше да чете на задната седалка и изражението му показваше, че е напълно погълнат от приключенията на евтините комиксови герои. Изглежда, половинчатата усмивка одева беше всичко, което Рон щеше да получи от него. Момчето не се преструваше, не разиграваше театър. Явно смяташе, че изпълненията на сестра му са достатъчни.

Деби свали неделните си гащички и клекна зад плета, но след цялото това суетене не успя да пусне нито капка. А когато взе да се напъва, нещата само се влошиха.

Рон погледна към далечния край на полето, който се сливаше с хоризонта. Видя чайки, спореци за някакво вкусно парченце. Позяпа ги известно време и започна да губи търпение.

— Хайде, скъпа.

Погледна отново към колата — сега Иън гледаше към него и на лицето му беше изписано отегчение или нещо подобно. А може би и дълбоко примирение?

Момчето извърна очи, после се зачете отново в „Утопия“.

И тогава Деби изпищя пронизително.

— Боже!

Рон се вгурна към портата, следван по петите от Маги.

— Деби!

Когато се прехвърли от другата страна, момичето плачеше и се взираше в земята със зачервено лице.

— Какво има, за бога?

Тя взе да пелтечи. Рон проследи погледа ѝ.

— Какво става? — Маги още се бореше да прескочи портата.

— Нищо, нищо... всичко е наред.

От хрусталаците в края на полето се подаваше мъртва къртица с изкълвани очи, разложеното ѝ тяло гъмжеше от мухи.

— Господи, Рон. — Маги го изгледа обвинително, сякаш той беше сложил проклетото животно там.

— Всичко е наред, съкровище. — Тя избута с лакът съпруга си и прегърна Деби.

Хленчът понамаля. „Градски хлапета — помисли си Рон. — Трябва да свикват с подобни гледки, ако ще живеят в провинцията. Тук няма улични чистачи, които да заматат прегазените котки всяка сутрин.“ Маги я люлееше и Деби малко по малко се успокояваше.

— Ще се оправи — каза той.

— Разбира се. Нали скъпа? — Тя ѝ помогна да си вдигне гащичките. Момичето продължаваше да подсмърча, желанието ѝ за уединение беше забравено.

Останалият в колата Иън слушаше хленча на сестра си и се опитваше да се съсредоточи върху комикса. „Готова е на всичко, за да ѝ обърнат внимание. Браво!“

Внезапно притъмня.

Иън вдигна очи от страницата, сърцето му се разтуптя шумно. На петнадесет сантиметра от рамото му някакво същество се наведе да надникне в автомобила с кошмарното си лице. Момчето отвори уста да изпищя, но езикът му отказа да помръдне. Усети, че подмокря седалката под себе си и зарита безпомощно, когато дългата, осеяна с белези ръка се пресегна през прозореца, за да го сграбчи. Ноктите на звяра го одраха по глезена и му скъсаха чорапа. Иън продължи да се бори и едната му нова обувка се изхлузи. Чудовището гостисна за крака и започна да го влачи към прозореца по мократа седалка.

Гласът на момчето се завърна. Не беше точно неговият глас, а някакво жалко, глупаво подобие на глас, неспособно да изрази смъртния ужас, който изпитваше. Така или иначе, вече беше късно — звярът го беше измъкнал наполовина от колата. Увиснал във въздуха, Иън хвърли поглед към задното стъкло и сякаш насън видя баща си, който стоеше до портата с нелепа физиономия. Рон започна да се катери по нея, идваше да го спаси, да му помогне, но беше твърде, твърде бавен. Момчето знаеше, че е обречено от самото начало; беше сънувало, че умира така стотици пъти и баща му никога не пристигаше навреме. А тази уста беше по-голяма и от онази в сънищата му — бездънна дупка, в която го навряха с главата напред. Миришеше като казана за боклук зад училищния стол, само че милион пъти по-гадно. Иън понечи да повърне и звярът го захапа.

Рон не беше пищял през целия си живот. Винаги беше смятал, че писъците са присъщи само на другия пол. Но когато видя как чудовището се изправя и отхапва главата на сина му, откри, че пищи с всички сили.

Роухед чу писъка и се обърна спокойно. Очите на мъжа и на звяра се срещнаха. Погледът на Краля прониза Милтън като копие, смрази го и го прикова на място. Магията беше нарушена от гласа на Маги, който прозвуча като погребална песен.

— Ооо... нее!

Рон се освободи от погледа на чудовището и се втурна към колата, към сина си. Но Роухед се беше възползвал от колебанието му, за да се наслади на момента, и вече се отдалечаваше, стиснал кървящата си жертва със зъби. Бризът улови няколко капки от кръвта на Иън и ги запрати назад към мъжа, който усети как се посипват по лицето му като нежен душ.

* * *

Деклан стоеше до олтара и слушаше бученето. То продължаваше. Рано или късно щеше да се наложи да отиде до източника на звука и да го унищожи, дори това да го убиеше. Новият му господар щеше да го поиска. Но той го очакваше и мисълта, че може да умре, не го тормозеше. През последните няколко дни беше осъзнал, че има желания, които таи в себе си (неизречени, дори непомислени) от години.

Беше изпитал неопишуема радост от урината на чудовището. Щом това преживяване, което някога би го отвратило, се оказа толкова хубаво, как ли щеше да му се стори смъртта? Все пак не умираш всеки ден. А ако направеше така, че да загине от ръката на Роухед, тази голяма воняща ръка, нямаше ли това да е най-рядкото от всички преживявания?

Деклан погледна към олтара и към останките от огъня, който полицията беше угасила. Бяха го потърсили след смъртта на Кут, но той разполагаше с дужина скривалища, които никога нямаше да намерят. А и те не го търсиха дълго. Имаха по-голяма риба за ловене. Деклан откъсна шепа страници от „Хвалебствени песни“ и ги хвърли във влажната пепел. Свещниците бяха деформирани от пламъците, но все още се разпознаваха. Кръстът беше изчезнал — изгорял или отнесен от някой полицай с ловки пръсти. Той откъсна още страници с химни и запали кибритена клечка. Старите песни пламнаха лесно.

* * *

Рон Милтън опитваше вкуса на сълзите си — вкус, който беше забравил. От години не беше плакал, особено пред други мъже. Но вече не му пукаше, тези копелета полицаите и без това не бяха хора. Слушаха задъхания му разказ и просто го гледаха и кимаха като идиоти.

— Господин Милтън, поискахме мъже от полицейските участъци на седемдесет километра околоръст — рече любезното лице с разбиращия поглед. — Хълмовете се претърсват щателно. Ще го пипнем, каквото и да е това чудовище.

— Взе детето ми, не разбирате ли? Уби го пред очите ми...

Май не схващаха колко ужасно е станалото.

— Правим каквото можем.

— Не е достатъчно. Това нещо... то не е човек.

Айвънхоу, полицаят с разбиращите очи, знаеше отлично какво има предвид.

— Скоро ще пристигнат хора от Министерството на отбраната. Докато не видят уликите, не можем да направим нищо повече — каза той. После добави: — Парите са държавни, сър.

— Проклет идиот! Какво значение има колко ще струва убийството му? Това не е човек. Това е дявол от ада!

Съчувствието в очите на Айвънхоу изчезна.

— Ако идваше от ада, сър, не мисля, че щеше да се справи толкова лесно с преподобния Кут.

Кут — ето кой му трябваше. Защо не се бе сетил по-рано? Кут.

Рон не беше особено набожен. Но не страдаше от предразсъдъци и сега, когато беше видял противника на Бог или поне някой от войнството му, беше готов да промени възгледите си. Щеше да повярва в каквото и да било, стига това да му даде оръжие срещу Дявола. Трябваше да се добере до Кут.

— Ами жена ви? — подвикна полицаят след него.

Маги седеше в един страничен кабинет, натъпкана с успокоителни, а Деби спеше до нея. Не можеше да направи нищо за тях. Нямаше място, където да бъдат в безопасност. Трябваше да се добере до Кут, преди свещеникът да е починал.

Щеше да узнае всичко, което преподобният знаеше, той щеше да разбере болката му по-добре от тези маймуни. В крайна сметка Църквата беше експерт по мъртвите синове.

Докато се качваше в колата, за момент му се стори, че надушва миризмата на момчето, което щеше да носи неговото име (бяха го кръстили Иън Роналд Милтън); момчето, което беше заченато с неговата сперма и обрязано като него. Тихото дете, което го беше гледало от колата с такова примирено изражение. Този път не се разплака. Този път се ядоса и усещането беше почти прекрасно.

* * *

Оставаше половин час до полунощ. Негово Величество Роухед лежеше под лунната светлина в едно стърнище на югозапад от фермата на Никълсън. Краищата на отрязаните стъбла вече бяха потъмнели, а пръстта излъчваше остра миризма на гниеща растителност. До него лежеше по гръб вечерята му, Иън Роналд Милтън, с разпорен корем. От време на време звярът се надигаше на лакът и потапяше пръсти в изстиващата супа от вътрешности, за да загребе някое лакомство.

Тук, под пълната луна, окъпан в сребристо, с опънати крайници и изобилие от човешко

месо, Роухед се чувстваше просто прекрасно. Пръстите му се потопиха за пореден път в блюдото, извадиха един бъбрек и той го глътна лакомо.

Вкуснотия.

* * *

Кут беше буден въпреки успокоителните. Той си даваше сметка, че умира, и времето му беше прекалено скъпо, за да го проспива. Не знаеше името на лицето, което го разпитваше в жълтеникавия сумрак на стаята, но гласът беше толкова настоятелен, че беше принуден да го изслуша, независимо че пречеше на помиряването му с Бог. Освен това ги вълнуваха сходни въпроси, до един свързани със звяра, който го беше подредил така.

— Уби сина ми — говореше мъжът. — Какво знаеш за него? Моля те, кажи ми. Ще повярвам на всичко, което ми кажеш... — Сега в гласа му се появи отчаяние. — Просто ми обясни...

В съзнанието на Кут не спираха да се въртят объркани мисли, откакто бе отворил очи върху горещата възглавница. Кръщението на Деклан, прегръдката на звяра, олтарът, настръхналите му коса и кожа. Може би имаше какво да каже на застаналия до леглото му баща.

— ... в църквата...

Рон се приведе над Кут; тялото му вече миришеше на пръст.

— ... олтарът... страхува се... олтарът...

— Имаш предвид кръста? Страхува се от кръста?

— Не... не.

— Не?

Свещеникът изхърка и замря. Рон видя как смъртта се спуска върху лицето му: слюнката по устните изсъхна, зеницата на оцелялото око се сви. Той го погледа известно време, после позвъни на сестрата и се измъкна тихомълком от стаята.

* * *

В църквата имаше някого. Вратата, оставена заключена от полицията, сега беше открената, а катинарът разбит, Рон я отвори с още няколко сантиметра и се промъкна вътре. Лампите не работеха, единствената светлина идваше от голям огън върху стълбите на олтара. Поддържаше го млад мъж, който Рон беше мяркал в селото. Мъжът вдигна очи към него, но продължи да храни пламъците с книги.

— Какво мога да направя за теб? — попита с незаинтересован тон той.

— Дойдох да... — Рон се поколеба. Какво да каже на този човек? Истината? Не, тук имаше нещо нередно.

— По дяволите, попитах те нещо! Какво искаш?

Рон продължи да върви по пътеката между скамейките към огъня. Вече виждаше мъжа по-ясно. Дрехите му бяха изцапани с нещо като кал, а очите му бяха хлътнали в орбитите, сякаш мозъкът зад тях ги бе засмукал.

— Нямах право да влизаш тук...

— Мислех, че достъпът до църквата е свободен за всички — отговори Рон, втрънен в горящите страници, които почерняваха.

— Не и тази вечер. Махай се!

Милтън продължи да върви към олтара.

— Разкарай се, казах!

Безизразното досега лице се изкриви от злоба. Злоба и някаква лудост.

— Дойдох да видя олтара и няма да си тръгна, преди да го сторя.

— Значи си говорил с Кут?

— Кут?

— Какво ти каза дъртият пергиш? Каквото и да е било — излъгал те е. Една истина не е казал през проклетия си живот. Всеки път се качваше там горе... — Той метна един молитвеник към амвона. — И разправяше лъжи!

— Искам да погледна олтара. Ще видим дали ми е наговорил лъжи.

— *Не! Няма!*

Мъжът хвърли още няколко книги в огъня и слезе по стълбите, за да му препречи пътя. Не миришеше на кал, а на лайна.

Нападна Рон без предупреждение. Сграбчи го за гърлото и го събори на пода. Пръстите му се устремиха към очите на Милтън, зъбите му зацракаха в опит да го захаят за носа.

Рон се изненада колко слаби бяха собствените му ръце. Защо беше отхвърлил идеята на Маги да играе скуош? Защо мускулите му бяха толкова немошни? Ако не внимаваше, този човек щеше да го убие.

Внезапно през западния прозорец нахлу светлина, ярка като зора посред нощ. Последва я хор от писъци. Беше заревото на пожар, неизмеримо по-голям от огъня пред олтара. Въздухът стана сух; витражът затрепери.

Деклан се разсея за момент и Рон премина към действие. Натисна брадичката му нагоре, пъкна коляно под торса му и ритна силно. Врагът му отлетя назад, той се изправи, сграбчи го за косата и го заудря с юмрук в безумното лице. От носа на копелето шурна кръв, хрущялът се счупи, но Рон продължи да го млати, докато не разкърави собствените си пръсти. Едва тогава пусна Деклан, който се свлече на пода.

* * *

Набожност гореше.

Роухед беше палил пожари и преди, много пожари. Бензинът беше ново оръжие, но той му хвана цаката за нула време. Номерът беше да раниш кутиите на колела, а това беше лесно. Правиш им рана отстрани и кръвта им шурва — кръв, от мириса на която го заболяваше главата. Кутиите бяха лесни жертви — строени на тротоара като волове на заколение. Роухед се развилия между тях, кръвта им плисна по Главната улица и той я запали. Потоци от течен огън наводниха градините и заляха праговете. Сламените покриви пламнаха, дървените къщи ги последваха. Пожарът обхвана цялото село за броени минути.

* * *

Рон свали мръсното покривало от олтара на „Сейнт Питър“, като се стараяше да не мисли за Деби и Маргарет. Полицаяте щяха да ги отведа на безопасно място. Трябваше да се съсредоточи върху настоящата си задача, тя беше по-важна в момента.

Под парчето плат имаше голяма кутия с грубо резбована повърхност. Той не обърна внимание на резбата, чакаха го по-важни неща. Звярът вилнееше отвън. Чуваше победоносните му резове и гореше от нетърпение да отиде при него. Да го убие или да бъде убит. Но първо кутията. В нея беше затворена някаква сила; сила, от която в момента му се изправяше косата и получаваше болезнена ерекция. Тя изпълваше плътта му с радостна възбуда, с щастието на влюбен. Рон сложи ръце върху дървената повърхност и през тях премина нещо като токов удар, чак ставите го заболяха. Той падна по гръб и си помисли, че ще загуби съзнание, но силната болка отшумя за секунди.

Трябваше да намери нещо, някакъв инструмент, с който да отвори кутията, без да я докосва с голи ръце.

Обзет от отчаяние, мъжът уви едната си ръка с парче от покривалото и бръкна в огъня, за да извади един пириначен свещник. Горещината плъзна по ръката му и платът започна да пуши. Рон се върна при олтара и го заудря като бесен, докато дървото не се разцепи. Ръцете му изтръпнаха и станаха безчувствени — дори горещият свещник да беше направил мехури на дланите му, вече нямаше как да ги усети. А и какво значение имаше? На няколко сантиметра от него лежеше оръжие, трябваше само да го вземе. Членът му пулсираше, топките го боляха от желание.

— Ела при мен — чу се да казва, — хайде, хайде. Ела при мен. Ела.

Викаше това съкровище в прегръдките си, сякаш то беше момиче, което иска да вкара в леглото си и да обладае.

Дървената повърхност се трошеше. Задъхан от усилието, Рон откърти няколко по-големи парчета с основата на свещника.

Олтарът беше кух, точно както беше очаквал.

И празен.

Съвсем празен, ако не се брои един объл камък с размерите на малка футболна топка. Това ли беше наградата му? Не можеше да повярва колко незначително изглежда. И все пак въздухът продължаваше да е зареден с електричество; все пак кръвта му продължаваше да кипи. Той бръкна в дупката, която беше направил, и извади реликвата.

Отвън Роухед ликуваше.

Рон претегли камъка с безчувствената си ръка и пред очите му проблеснаха картини. Труп с горящи крака. Кошара в пламъци. Куче, което тича по улицата и се търкаля като жива огнена топка. Ето какво го очакваше навън.

И виновникът за пожара, срещу когото трябваше да се изправи с този камък.

Беше се доверил на Бог, беше разчитал на него половин ден, а Той го беше прекарал. Та това беше камък — просто шибан *камък*. Рон го въртеше отново и отново в ръцете си, мъчеше се да открие някакъв смисъл във вдлъбнатините и издатините му. Може би не беше обикновен камък? Пропускаше ли нещо?

Зад вратата в другия край на църквата се разнесоха звуци: трясък, вик, пращането на огън. После в залата нахлуха със залитане двама души, съпроводени от дим и вопли.

— Подпали селото — каза един познат глас. Беше любезният полицай, който не вярваше, че чудовището е демон от ада. Опитваше се да говори спокойно, навярно заради спътницата си — госпожа Блетър от хотела, която стоеше до него по скъсана нощница.

Гърдите ѝ бяха изложени на показ и подскачаха в такт с риданията ѝ, но тя явно не осъзнаваше, че е гола, дори не знаеше къде се намира.

— Бог да ни е на помощ — рече Айвънхоу.

— Тук няма никакъв шибан бог — чу се гласът на Деклан. Клисарят се надигна от земята и тръгна с несигурни крачки към новодошлите. Рон не можеше да види лицето му, но беше сигурен, че е неразпознаваемо. Госпожа Блетър го заобиколи и се втурна към олтара. Беше венчана тук, на мястото, на което Деклан беше запалил огън.

Рон не можеше да откъсне очи от тялото ѝ.

Беше възпълна, с провиснали гърди и толкова голям корем, че сигурно не можеше да види влагалището си от него. Но той беше надървен, главата му се въртеше...

И държеше нейно изображение. Боже мой, да: тя беше живият еквивалент на онова, което държеше. Жена. Камъкът всъщност беше статуетка на жена, една Венера, по-дебела и от госпожа Блетър, с корем, подут от деца, гърди като планини и влагалище, прилично на долина, което започваше от пъпа ѝ и се отваряше безсрамно към света. През цялото време жителите на Набожност се бяха кланяли на една скрита под покривалото богиня.

Рон слезе от олтара и хукна по пътеката, като изблъска настрани госпожа Блетър, полица и лунатика.

— Не излизай навън! — обади се Айвънхоу. — То е там, пред църквата.

Рон стискаше здраво богинята, усещаше тежестта ѝ в ръцете си и черпеше увереност от нея. Зад гърба му клисарят извика предупредително към своя господар. Да, предупреждаваше го да се пази.

Той отвори с ритник вратата. Огънят беше навсякъде. Кошара в пламъци, труп с горящи крака (беше пощенският началник), бягащо куче с овъглена козина. И силуетът на Роухед на фона на огнените езици. Звярът се обърна към него. Може би беше чул предупрежденията, които крещеше Деклан, но по-вероятно беше разбрал, беше усетил по някакъв начин, че жената е била открита.

— Ето ме! — извика Рон. — Аз съм тук! Тук съм!

Роухед се запъти към него със спокойната походка на победител, който се наслаждава на триумфа си. Рон беше обзет от съмнения. Защо чудовището се приближаваше така нехайно? Не се ли боеше от оръжието, което той държеше?

Не беше ли видяло, не беше ли чуло, че го предупреждават?

Освен ако...

Мили боже!

Освен ако Кут е сбъркал. Освен ако той държеше най-обикновен, напълно безполезен камък.

И тогава го сграбчиха за гърлото.

Лунатикът.

— Шибаняк — процеди в ухото му Деклан.

Рон гледаше безпомощно как звярът се приближава, а лудият закрепця:

— Ето го! Хвани го! Убий го! Ето го!

Натискът върху гърлото на Рон внезапно изчезна, той хвърли поглед през рамо и видя, че Айвънхоу влачи ненормалника към стената на църквата. Разбитата уста на клисаря продължаваше да крещи:

— Ето го! Ето!

Рон погледна отново към Роухед: звярът беше изминал разстоянието, което ги делеше;

нямаше време да се защити, като вдигне камъка пред себе си. Но Роухед не се интересуваше от него — Деклан беше този, когото подушваше и чуваше. Айвънхоу пусна клисаря, а огромната ръка на чудовището се пресегна покрай Рон и сграбчи лунатика. Гледката, която последва, беше прекалено ужасна. Той извърна очи, за да не вижда ръцете, които разкъсваха Деклан, но чу как нечленоразделните молби се превръщат в крясъци на недоверие и агония. А когато погледна пак, по земята и стената вече нямаше нищо човешко...

... И Роухед се обръщаше, за да го разкъса по същия начин. Голямата глава се завъртя към Рон, страховитата паст зейна и той видя как огънят е наранил звяра. Възторгът от разрушенията го бе направил невнимателен — пламъците бяха изгорили лицето и горната част на торса му. Козината беше опърлена, гривата приличаше на стърнище, плътта от лявата страна на лицето му беше почерняла и покрита с мехури, а очните ябълки плуваха в слуз и сълзи. Ето защо беше последвал гласа на Деклан и го беше подминал — Роухед едва виждаше.

Но сега трябваше да го види. Трябваше.

— Тук... тук... — каза той. — Ето ме!

Звярът го чу. Невиждащите му очи се помъчиха да го фокусират.

— Тук! Тук съм!

В гърдите на Роухед се надигна ръмжене. Изгореното му лице го болеше; искаше да се махне оттук, да се скрие на хладно в някоя брезова горичка и да се излегне под лунната светлина.

Замъгленият му поглед попадна върху камъка, който човешкото същество прегръщаше като бебе. Не можеше да го види ясно, но все пак го позна. Този образ изгаряше съзнанието му. Измъчваше го и го вбесяваше.

Беше само символ, разбира се; символ на сила, не самата сила. Но за съзнанието на звяра нямаше разлика. За него камъкът беше онова, от което най-много се страхуваше — кървящата жена, зейналата дупка, която поглъща семе и изплюва деца. Тази жена, тази дупка, беше самият живот, безкрайното плодородие. И това го ужасяваше.

Роухед отстъпи назад и червата му се изпразниха. Страхът на лицето му вдъхна кураж на Рон. Възползвайки се от моментното си предимство, той тръгна към отстъпващия звяр и забеляза, че Айвънхоу събира съюзници около себе си — въоръжени фигури в края на полезрението му, нетърпеливи да нападнат подпалвача.

Силите му го напускаха. Камъкът, който беше вдигнал високо над главата си, натежа в ръцете му.

— Хайде — рече той на събиращите се селяни. — Хайде, убийте го! Убийте...

Те се спуснаха след гиганта още преди да е довършил.

Роухед не ги видя веднага, но ги надуши; сълзящите му очи не изпускаха от поглед жената.

Зъбите му изскочиха от отворите във венците. Миризмата на хора го обгърна, прииждаше от всички посоки.

Паниката надви за момент суеверията му и той замахна към Рон, пренебрегвайки камъка. Нападението беше неочаквано. Ноктите се забиха в скалпа на изненадания мъж и по лицето му шурна кръв.

Тълпата се затвори около звяра. Белите слаби човешки ръце се устремиха към тялото му. Юмруци заблъскаха по гърба му, нокти задраха кожата му.

Някой сръза с нож ахилесовите му сухожилия. Роухед пусна Рон и воят му разтърси

небесата. Пред изгорените му очи затанцуваха звезди, той се просна по гръб и гръбнакът му изпука. Хората се скупчиха върху падналото на улицата тяло и го обездвижиха с тежестта си, бяха твърде много. Роухед отхапа няколко пръста, откъсна няколко лица, но вече нищо не можеше да спре селяните. Омразата им беше стара, помнеха я с костите си.

Той продължи да се бори, но разбра, че смъртта е неизбежна. Този път нямаше да има възкресение, нямаше да прекара векове под земята, докато потомците им го забравят. Щеше да умре окончателно, да престане да съществува.

При тази мисъл Роухед притихна и погледна към дребния баща. Очите им се срещнаха за втори път, откакто бе убил момчето. Но сега погледът на звяра нямаше силата да вцепенява. Той разбра, че е победен, и лицето му стана безизразно като луната миг, преди Рон да стовари камъка между помръкналите му очи. Черепът беше мек: костта хлътна и по улицата блисна мозък.

Краля издъхна. Умря внезапно, без погребална церемония или празничен ритуал. Отиде си завинаги. Без стон и плач.

Рон остави камъка там, наполовина заровен в лицето на звяра. Изправи се уморено и се опипа по главата. Скалпът му висеше и пръстите му се плъзнаха по оголената кост. Кръвта не спираше да тече, но той не се уплаши — имаше достатъчно ръце, които да го подкрепят, ако припадне.

Никой не забеляза, но когато Роухед умря, пикочният му мехур се изпразни. Димящата в студения въздух струя закриволичи надолу по пътя. Пенестият ѝ нос душеше наляво-надясно, урината търсеше къде да се изтече. След метър или два намери канавката и продължи да пътешества по нея, докато не попадна на пукнатина в асфалта, която я отведе в гостоприемната земя.

Изповедта на савана (на един порнограф)

Някога той бе имал плът. Плът, кости и амбиции. Преди цяла вечност... или поне така му се струваше, защото споменът за това блажено състояние избледняваше бързо.

Имаше следи от предишния му живот, които останаха, времето и разложението не успяха да му отнемат всичко. Можеше да си представи ясно и болезнено лицата на онези, които бе обичал и мразил. Те се вираха в него от миналото, ярки и отчетливи. Все още виждаше сладките изражения на децата си, когато ги приспиваше. И същите изражения, макар и не така сладки, върху лицата на изродите, които беше убил.

От някои спомени му се доплакваше, но нямаше сълзи, които да пролее с колосаните си очи. Освен това беше късно за съжаление. Съжалението беше лукс, запазен за живите, които все още имат време, дъх и енергия за действие. Той нямаше. Малкият Рони, както го наричаше майка му (ех, да можеше да го види сега), беше мъртъв от почти три седмици. Беше късно за разкаяние.

Направи всичко възможно да поправи допуснатите грешки. Удължи максимално съществуването си, открадвайки скъпоценно време да закърпи дупките в окаяното си битие. Малкият Рони на мама винаги е бил подреден — образец на подреденост. Това бе една от причините да обича счетоводството. Преследването на няколко загубени пенита чрез стотици изчисления беше игра, на която се наслаждаваше, да не говорим за задоволството, с което изравняваше сметките в края на деня. За съжаление, разбра твърде късно, че животът не е идеален. Все пак беше дал всичко от себе си, а това, както обичаше да казва майка му, беше всичко, на което човек можеше да се надява. Не му оставаше друго, освен да признае греховете си и после да изслуша смирено присъдата с празни ръце. И ето го сега — седи на излъсканата от употреба седалка в изповедалнята на „Света Мария Магдалена“ и се измъчва от мисълта, че тялото, което си е присвоил, няма да издържи достатъчно дълго, за да изповяда всички грехове, които носи в лененото си сърце. Той се съсредоточи, като се опита да запази тялото и духа си свързани за тези няколко последни, жизненоважни минути.

Отец Руни щеше да дойде скоро. Щеше да седне зад зарешетеното прозорче на изповедалнята и да му предложи думи на утеха, разбиране и опрощение; после Рони Глас щеше да използва оставащите минути от откраднатото си съществуване, за да му разкаже своята история.

Като начало щеше да опровергае най-ужасното петно върху репутацията си — обвинението, че е порнограф.

Порнограф.

Самата мисъл беше абсурдна. В него нямаше капчица страст към порнографията. Всеки, който го бе познавал през тридесет и две годишния му живот, щеше да потвърди това. За бога, та той дори не харесваше особено секса. Каква ирония. От всички хора, които можеха да обвинят в разврат, Рони беше най-неподходящият. Докато всички около него парадираха с прелюбодейанията си и ги размахваха като пишки, той бе водил безупречно съществуване. Също като автомобилните катастрофи, забранените плътски удоволствия се случваха на другите, а не на него. Сексът беше шеметно пътуване, на което можеш да се отдадеш веднъж в годината. Два пъти беше поносимо, три — отвратително. Беше ли изненадващо тогава, че

за деветгодишния си брак с добра католичка този добър католик се беше сдобил само с две деца?

Но той беше обичал жена си, без да изпитва похот към нея, а Бернадет беше споделяла равнодушието му към секса, така че апатичният му член никога не беше ставал повод за раздори между двамата. А децата бяха радост. Саманта вече се превръщаше в образец на вежливост и спретнатост, а Имоджен (макар и само на две) притежаваше усмивката на майка си.

В крайна сметка бе имал хубав живот. Беше успял да стане почти пълноправен собственик на невзрачна къща, долепена до друга къща в зелените покрайнини на Южен Лондон. Беше притежавал малка градина, за която се грижеше всяка неделя — огледало на душата му. Беше водил образцов живот, тих и скромнен, или поне така смяташе.

И животът му щеше да продължи да бъде такъв, ако не беше алчен по природа. Лакомията го беше погубила, нямаше две мнения по въпроса.

Ако не беше алчен, нямаше да приеме веднага работата, която му предложи Магуайър. Щеше да се довери на инстинктите си и да си плюе на петите още щом зърна тесния задимен офис над сладкарницата в Сохо. Но ламтежът за пари му беше попречил да види истината — че използва всичките си умения на счетоводител, за да придаде достоверност на една дейност, която вони на корупция. Дълбоко в себе си беше знаел, че е така, разбира се. Беше знаел, че Магуайър е отрепка въпреки безконечните му брътвежи за Морално превъоръжаване¹⁹, въпреки привързаността му към децата и манията по джентълменското изкуство бонзай. Отрепка, и то от най-големите. Но Рони си беше затворил очите и се беше отдал сляпо на счетоводната работа. Магуайър беше щедър към него, затова не му беше трудно да се преструва на сляп. Даже започна да харесва човека и съдружниците му. Свикна с тромавата грамада, каквато беше Денис Лузати — Чекиджията с вечно омазаните му с торта дебели устни, свикна и с дребния трипръст Хенри Б. Хенри, който не спираше да дърдори и да прави трикове с карти. Не бяха най-изисканите събеседници и със сигурност нямаше да ги приемат радушно в клуба по тенис, но изглеждаха достатъчно безобидни.

Затова преживя шок, ужасен шок, когато най-сетне прогледна и видя какви животни бяха в действителност Чекиджията, Хенри и Магуайър.

Разбра го случайно.

Една вечер взе такси до склада с намерението да връчи лично на Магуайър данъчния отчет, по който бе работил до късно. До този момент не беше ходил в склада, само беше чувал да се говори за него. Магуайър държеше книгите си там от няколко месеца. Предимно готварски книги от Европа или поне така му бяха казали. Онази вечер, последната вечер на непорочност, Рони се изправи пред истината в целия ѝ блясък.

Магуайър се намираще в една от стаите с голи тухлени стени — седеше на стол, заобиколен от пакети и кашони. Розовото му теме лъщеше под голата крушка на тавана. Чекиджията също беше там и нагъваше лакомо кейк. Хенри Б. редеше пасианс. А около тримата се издигаха купчини от списания — хиляди и хиляди списания с лъскави корици, девствени и някак месести.

Магуайър вдигна очи от листовете със сметки.

— Гласи — рече той. Винаги се обръщаше към него с това галено име.

Рони се взираше в купчините съкровища, струпани в другия край на помещението — въпреки че се намираще далеч от тях, вече се досещаше какво представляват.

— Влизай — обади се Хенри. — Ще направим ли една игра?

— Успокой се — каза Магуайър, — това е просто стока.

Вцепенен от ужас, Рони се приближи до една от купчините и отгърна най-горното списание.

„Изпразваща еротика“, пишеше на корицата. „Цветна порнография за възрастни с изтънчен вкус. На английски, немски и френски.“ Неспособен да се спре, той започна да разглежда списанието с пламнало от смущение лице, без да обръща внимание на шегите и заплахите, с които го обсипваше Магуайър.

Страниците преливаха от неприлични снимки. Рони не беше виждал подобно нещо през живота си. Всевъзможни сексуални актове по взаимно съгласие между пълнолетни (и няколко, на които биха се съгласили само надрусани акробати) бяха показани до най-дребни детайли. Участниците в тях се усмихваха с празни погледи на Рони, докато се съвкупяваха без свян и извинение на похотливите лица. Всички отвори, цепнатини, бръчки и пъпки по голите им тела бяха изложени на показ. Снимките бяха толкова много и толкова безсрамни, че стомахът на Рони се сви.

Той затвори списанието и погледна към съседната купчина. Различни лица, същото бясно съвкупяване. Нямаше извратеност, която да не е задоволена. Самите заглавия говореха красноречиво за скритите под корицата удоволствия. „Ексцентрични жени в окови“ гласеше едното. „Роби на гумата“ обещаваше друго. „Любовница на лабрадора“ пишеше на трето, а снимките бяха толкова отчетливи, че си личеше всяко влажно косъмче.

Дрезгавият от цигарите глас на Майкъл Магуайър си проби бавно път до замаяното съзнание на Рони. Мъчеше се да го успокои и по-лошото беше, че успя заради наивността му.

— Трябваше да научиш рано или късно. Предполагам, че можеше да стане и по-скоро. Не е опасно. Просто малко забавление.

Рони поклати яростно глава, опитвайки се да прогони картините, които се бяха настанили в съзнанието му. Те вече се множаха и превземаха територия, доскоро неопетнена от подобни възможности. Във въображението му се мятаха облечени в кожа лабрадори, които ближеха телата на оковани блудници. Беше плашещо как тези образи се рояха пред очите му, а на всяка страница — нова гадост. Той почувства, че ще се задуши, ако не направи нещо.

— Отвратително — беше всичко, което успя да каже. — Отвратително. Отвратително. Отвратително.

Ритна една купчина с „Ексцентрични жени в окови“ и тя се срути, а еднаквите корици се разпиляха по мръсния под.

— Не прави така — каза много тихо Магуайър.

— Отвратително — повтори Рони. — Всички са отвратителни.

— Но хората се избиват да ги купуват.

— Не и аз! — възрази Рони, сякаш Магуайър беше намекнал, че той също се интересува от тях.

— Добре, значи, не ти харесват. Не ги харесва, Чекиджия.

Чекиджията бършеше пръстите си с фина носна кърпичка.

— И защо?

— Прекалено мръснишки са за него.

— Отвратителни — каза отново Рони.

— Но си затънал в тях до шия, синко — рече Магуайър. Звучеше като самия дявол, нали? Със сигурност звучеше като Сатаната. — По-добре се усмихвай и си трай.

Чекиджията се изкиска.

— Усмиввай се и си трай. Това ми хареса, Мик, хареса ми.

Рони погледна Магуайър. Шефът му беше на четиридесет и пет, може би на петдесет, но лицето му беше сбръчкано като на много по-възрастен мъж. Това лице вече не му се струваше чаровно, дори не беше съвсем човешко. Изпотено, с набола брада и свити устни, то внезапно му заприлича на зачервения задник на една от курвите, които бе видял в списанията.

— Всички тук сме известни негодници — каза задникът — и нищо не губим, ако ни хванат.

— Нищо — потвърди Чекиджията.

— Докато ти, синко, си неопетнен професионалист. И поне както аз виждам нещата, ако се раздрънкаш за мръсния ни бизнес, ще загубиш репутацията си на добър и честен експерт-счетоводител. Даже смея да предположа, че никога повече няма да си намериш работа. Разбираш ли какво ти казвам?

На Рони му се прииска да удари Магуайър и го стори, при това го фрасна здраво. Зъбите на мъжа изтракаха по възхитителен начин и след малко от устата му бликна кръв. Рони не се беше бил от ученическите години, затова реагира прекалено бавно на неизбежната ответна реакция. Юмрукът на Магуайър го просна окървавен сред „Ексцентричните жени“ по пода. А когато се помъчи да се изправи, токът на Чекиджията се заби в лицето му и му счупи носа. Рони се просна отново, но проклетникът го вдигна на крака и го задържа неподвижен пред Магуайър. Онзи сви накичените си с пръстени пръсти в юмрук и през следващите пет минути превърна тялото му в боксова круша, като започна да го млати по слабините и продължи нагоре.

Рони откри странно успокоение в болката — тя излекува покварената му психика по-успешно от продължително повтаряне на „Аве Мария“. Когато побоят приключи и Чекиджията го остави да се свлече в безсъзнание на пода, в обезобразеното му тяло вече нямаше гняв, само нужда да довърши започнатото от Магуайър пречистване.

Когато се прибра по-късно вечерта при Бернадет, Рони я излъга, че са го нападнали улични крадци. Почувства се зле, че я излъга, докато тя всячески го утешаваше, но нямаше избор. Тази нощ не можа да мигне, на следваща също. Лежеше в леглото си на няма и метър от леглото на доверчивата си съпруга и анализираше чувствата си. Беше убеден, че истината рано или късно ще стане публично достояние. По-добре да отиде в полицията, за да излезе чист. Но за това се искаше кураж, а той никога не се беше чувствал по-уплашен. Затова не предприе нищо в четвъртък и в петък, изчака синините да избледнеят и смущението му да се уталожи.

После, в неделя, настана същински ад.

Лицето му се появи на първите страници на най-долнопробните жълти вестници, придружено от заглавието „Секс империята на Роналд Глас“. В статиите имаше снимки, направени при невинни обстоятелства, подбрани така, че да илюстрират вината му. Глас с вид на преследван. Глас с разгулен вид. Прекомерната му окосменост го караше да изглежда небръснат, спретнатата му прическа напомняше на затворническите подстрижки, по които си падаха някои престъпници. Понеже недовиждаше, очите му бяха вечно присвити и това му придаваше вид на похотлив плъх.

Застанал пред вестникарската будка, Рони се вираше в собственото си лице и знаеше, че личният му Армагедон приближава. Целият разтреперан, той разгърна вестниците и зачете лъжите в тях.

Някой, така и не разбра кой точно, беше разказал на журналистите цялата история. За

порнографията, бордеите, сексшоповете, филмите. Тайният свят на перверзии, който Магуайър беше създал и ръководил, беше описан до най-гнусните подробности. Само че името на Магуайър не фигурираше вътре. Нито имената на Чекиджията и Хенри. Навсякъде се говореше за Глас, вината му бе очевидна. Всички обвинения бяха насочени към него. Наричаха го „човек, който развращава децата“, и „непослушното момче, което се разпусна и стана порочно“.

Беше прекалено късно да отрича всичко. Когато се върна вкъщи, откри, че Бернадет си е тръгнала и е отвела децата със себе си. Сигурно някой ѝ беше съобщил новината по телефона, изпитвайки извратено удоволствие от споделянето на всички пикантни подробности.

Докато стоеше пред кухненската маса и сервираната на нея семейна закуска, която никога нямаше да бъде изядена, Рони се разплака. Не плака много — запасът му от сълзи беше силно ограничен, — но достатъчно, за да почувства, че е изпълнил дълга си. След това, вече приключил с разкажието, той се отпусна в един стол и понеже беше благоприличен мъж, оклеветен несправедливо, започна да планира убийство.

* * *

Най-трудното беше да си набави огнестрелно оръжие. Бяха нужни внимателно обмисляне, няколко деликатни думи и доста суха пара. Отне му ден и половина да намери пистолета, който искаше, и да се научи да го използва.

После, без да губи време, Рони се залови за работа.

Хенри Б. Хенри умря пръв. Застреля го в собствената му облицована с чам кухня в проспериращия квартал „Айлингтън“. Хенри държеше в трипръстата си ръка чаша прясно сварено кафе, а на лицето му беше изписан почти трогателен ужас. Първият куршум го улучи отстрани, проби ризата му и през дупката бликна малко кръв. Но Рони се беше подготвил за повече. Набрал увереност, той стреля отново. Вторият куршум улучи мишената му във врата и, изглежда, беше фатален. Както държеше кафето си, Хенри Б. се просна по лице като комедиант в ням филм. Чашата се търколи сред пръски кафе и изтичащ живот, завъртя се с дрънчене по пода и накрая спря.

Рони се приближи до Хенри и пусна трети куршум в тила му. Този път стреля почти небрежно, изстрелът беше бърз и точен. Сетне избяга през задната врата, почти въодушевен от лесното убийство. Все едно не беше убил човек, а вмъкнал се в мазето му плъх — неприятно задължение, което трябва да бъде свършено.

Въодушевляването му продължи пет минути. После се чувства зле. Все пак това беше Хенри. Вече нямаше да прави трикове с карти.

Смъртта на Чекиджията беше по-вълнуваща. Денис закъсняваше за гонка с кучета, даже показва на Рони печелившия си билет, когато дългото острие на ножа хлътна между четвъртото и петото му ребро. Той не можа да повярва, че го убиват, на тлъстото му лице се изписа безкрайна изненада. Продължи да върти глава към минаващите край него комарджии, сякаш очакваше всеки момент някой от тях да го посочи, да се засмее и да му каже, че това е шегата, подранил номер за рождения му ден.

После Рони завъртя острието в раната (беше чел, че това винаги е пагубно) и Чекиджията разбра, че дори с печеливш билет днес не е щастливият му ден.

Тълпата повлече тежкото му тяло със себе си, докато десет метра по-нататък то не се заклеши между раменете на въртящата се бариера на входа на стадиона. Едва тогава някой усети топлата струя и изпищя.

Но Рони вече беше далеч.

Доволен и пречистен (с всеки изминал час се чувстваше все по-чист), той се върна у дома. Откри, че докато го е нямало, Бернадет е била в къщата, за да прибере дрехите и любимите си бижута. Рони искаше да ѝ каже „вземи всичко, все ми е едно какво ще вземеш“, но тя се беше изпарила пак, неуловима като дух. Последната неделна закуска все още стоеше на кухненската маса. По корнфлейкса в купичките на децата имаше прах, във въздуха се усещаше миризмата на гранясало масло. Той седя там през целия следобед и през цялата нощ, като се наслаждаваше на новооткритата си власт над живота и смъртта. После, в ранните часове на утрото, си легна с дрехите, защото вече не му пукаше дали е спретнат, и спа почти непробудно.

Магуайър се досети лесно кой е видял сметката на Чекиджията и Хенри Б. Хенри, но му беше трудно да повярва, че убийствата са извършени от този червей. Много престъпници познаваха Роналд Глас и се бяха надсмивали над наивността му заедно с Магуайър. Никой от тях не бе допуснал, че счетоводителят е способен на подобна крайност срещу враговете си. Жителите на по-долнопробните квартали вече възхваляваха жестокостта му, други като самия Магуайър смятаха, че е отишъл твърде далеч, за да бъде приет в стадото като заблудена овца. Преобладаващото мнение беше, че трябва да бъде премахнат, преди да е нарушил още повече деликатния баланс във властта.

Така на Рони му останаха броени дни живот. Можеха да бъдат преброени на трипръстата ръка на Хенри.

Дойдоха за него в събота следобед и бяха толкова бързи, че не свари да грабне пистолета, за да се защити. Отведоха го в един магазин за колбаси и печено месо, провесиха го на кука в едно студено складово помещение и го измъчваха сред ледената белота. Всеки, който бе разстроен от смъртта на Чекиджията и Хенри, получи възможност да излее скръбта си върху него. С ножове, чукове, ацетиленови горелки. Строшиха му коленете и лактите. Пробиха му тъпанчетата и му изгориха ходилата.

Накрая, към единадесет часа вечерта, мъчителите започнаха да се отегчават. Нощните клубове вече отваряха врати, масите за хазарт се пълнеха, беше крайно време да приключат с раздаването на справедливост и да се позабавляват в града.

И тогава пристигна Мики Магуайър, наконтен с най-хубавите си дрехи по случай убийството. Рони разбра, че бившият му шеф е някъде там, в мъглата, но сетивата му бяха притъпени и почти не видя пистолета, който Магуайър вдигна към главата му, не чу и шума от изстрела, който отекна сред белите плочки на стените.

Един-единствен, прецизно насочен куршум проби дупка в средата на челото му. За поспретнатата дупка не би могъл и да мечтае — приличаше на трето око.

Тялото му се сгърчи върху куката и той умря.

Магуайър изчака да заглъхнат аплодисментите, целуна дамите, поблагодари на верните си приятели за помощта и отиде да играе хазарт. Трупът беше прибран в черен полиетиленов чувал и изхвърлен в покрайнините на парка „Епинг Форест“ в ранните часове на неделното утро, когато сред короните на ясените и чинарите прозвучаха първите трели на птичия хор. И това беше краят на историята или поне така смятаха всички. Но се оказа, че е едва началото.

Откриха тялото на Рони в понеделник, малко преди седем сутринта; намери го един

любител на джогинга. Беше престояло повече от двадесет и четири часа в чувала и беше започнало да се разлага.

Но патологът беше виждал далеч по-тежки случаи. Той погледа равнодушно как двамата служители в моргата събличат трупа, сгъват дрехите и ги прибират в полиетиленови торби. После изчака търпеливо да доведат в ехтящото му царство съпругата на покойника с посивяло лице и подпухнали очи, готови да заплачат. Тя погледна тялото без любов и почти не трепна, когато видя всички рани и следи от мъчения. Патологът съчини наум цяла история, вдъхновена от последната среща между Краля на секса и невъзмутимата му съпруга. Бракът им без любов, свадите, предизвикани от достойните му за презрение постъпки, нейното отчаяние и неговата бруталност и накрая облекчението ѝ, че всичко е свършило и е свободна да започне нов живот. Патологът си отбеляза мислено да провери адреса на вдовицата. Беше очарован от безразличието ѝ към обезобразения труп; стори му се толкова сладка, че при мисълта за нея устата му се напълни със слюнка.

Рони разбра за посещението на Бернадет, видя и всички други хора, които минаха през моргата, само за да зърнат Краля на секса. Дори и мъртъв, той будеше любопитство и сега изпита неочакван ужас — ужас, който се загнезди в студените гънки на мозъка му като квартирант, отказващ да си тръгне, — че все още вижда околния свят, а не може да му въздейства.

През следващите дни нищо не му подсказа как може да се освободи от това състояние. Остана затворен в мъртвия си череп, неспособен да намери път към света на живите, но и нежелаещ да умре напълно, за да отиде на небето. Все още имаше желание да отмъщава. Злопамятната част от съзнанието му беше готова да отложи пътуването до Рая, за да довърши онова, което бе започнал.

Сметките се нуждаеха от изравняване и Рони не можеше да се помири с Бог, преди да е убил Майкъл Магуайър.

Той наблюдаваше как любопитните идват и си отиват от облия си костен затвор и желанието му растеше.

Патологът обработи тялото на Рони с вещината на опитен чистач на риба, като извади небрежно куршума от черепа му и порови из кашата от счупени кости и хрущяли, която заместваше някогашните му колене и лакти. Рони изпита неприязън към мъжа. Беше зяпал Бернадет по много непрофесионален начин, а сега, когато се правеше на професионалист, грубостта му беше направо възмутителна. Ех, да имаше отново глас, юмрук и плът, пък макар и за кратко. Щеше да покаже на този търговец на месо как трябва да се отнася с телата. Но желанието не беше достатъчно; трябваше да се фокусира върху него и да измисли начин да избяга.

Патологът завърши доклада си, заши грубо разрезите, хвърли изцапаните ръкавици и инструменти при тампоните и спирта върху подвижната маса и остави тялото на своите помощници.

Рони чу затварянето на двукрилата летяща врата. Някъде течеше вода и се плискаше в мивката; звукът го подразни.

Двамата служители застанаха до масата, на която лежеше, и започнаха да обсъждат обувките си. От всички възможни неща да говорят точно за обувки. Колко банално, помисли си Рони, направо упадъчно.

— Сещаш ли се за новите токове, Лени? Онези, които сложих на кафявите велурени мокасини? Никаква файда от тях.

— Не съм изненадан.

— А колко пари дадох. Виж ги, само ги виж. Износиха се за няма и месец.

— Тънки като хартия.

— Така е, Лени, тънки са като хартия. Ще ги върна.

— Върни ги.

— Ще.

— Върни ги.

След продължилите с часове мъчения, внезапната смърт и аутопсията, които Рони беше преживял, този глупав разговор му се стори почти непоносим.

Духът му се замята като вбесена пчела, захлупена с буркан от сладко — мъчеше се да излезе навън и да започне да жили...

Въртеше се в кръг като разговора.

— Тънки като проклета хартия.

— Не съм изненадан.

— Проклети вносни подметки. Произведени в шибаната Корея.

— Корея?

— Загова са тънки като хартия.

Тъпотата на тези хора беше непростима. Да живеят, да се движат, да бъдат... докато той се върти в кръг и беснее от безсилие. Нима беше честно?

— Чист изстрел, а, Лени?

— Какво?

— Това. Този дъртак, Краля на секса. Застрелян в центъра на челото. Виждаш ли? Право в десетката.

Събеседникът на Лени явно продължаваше да е погълнат от тънките си като хартия подметки. Той не отговори. Лени дръпна любознателно савана от челото на Рони. Разрезите с триона и обелената кожа бяха защити грубо, но дупката от куршума беше идеално кръгла.

— Виж.

Другият хвърли поглед към мъртвото лице. След като беше извадил куршума с медицински щипки, патологът беше почистил раната. Ръбовете ѝ бяха бели и сбръчкани.

— Мислех, че обикновено се целят в сърцето.

— Това не е била улична престрелка. Било е тържествена екзекуция — рече Лени, като пъкна малкия си пръст в раната. — Съвършен изстрел. Точно в центъра на челото. Все едно има три очи.

— Аха.

Саванът покри отново лицето на Рони. Пчелата продължи да обикаля в кръг.

— Нали знаеш за третото око?

— А ти?

— Стела ми прочете разни работи, било център на тялото.

— Това е пъпът. Как може челото ти да бъде център на тялото?

— Ами...

— Пъпът е.

— Не, това е по-скоро духовният ти център.

Другият не благоволит да отговори.

— Точно там, където е дупката от куршума — каза Лени, който продължаваше да се възхищава от убиеца на Рони.

Рони-пчелата се заслуша. Дупката от куршума беше просто една от многото дупки в живота му. Дупки на мястото на съпругата му и децата му. Дупки, които го зяпат като слепи очи от страниците на списанията: розови, кафяви и космати. Дупки отляво, дупки отдясно...

Дали най-накрая не беше намерил дупка, която да му бъде от полза? Защо да не излезе през раната?

Духът му събра сили и се запромъкна през мозъчната кора, беше едновременно неспокоен и развълнуван. Изходът приличаше на светлина в края на дълъг тунел. От другата страна на дупката тъканта на савана проблясваше като обетована земя. Духът на Рони имаше добро чувство за ориентация и напредваше във вярната посока — светлината стана по-ярка, гласовете — по-силни. Накрая изскочи във външния свят без звук на фанфари — малко облаче душа. Частиците на флуида, които пренасяха желанието му и неговото съзнание, попиха в савана като сълзи в памучен тампон.

Тялото му от плът и кръв вече беше напълно празно — студен труп, готов за кремация.

Рони Глас съществуваше в нов свят — бял ленен свят, който не приличаше на нито една страна, в която беше живял или която беше сънувал.

Рони Глас се беше превърнал в ленения си саван.

Точно тогава патологът влезе в моргата. Ако не беше толкова заваян, той нямаше да се върне, за да потърси тефтерчето, в което беше записал номера на вдовицата. А ако не се беше върнал, нямаше да умре. Но...

— Още ли не сте започнали? — скастри той помощниците си.

Те промърмориха някакво извинение. По това време на нощта патологът винаги беше сприхав; бяха свикнали с гневните му изблици.

— Хайде, действайте — продължи той, като отметна савана от тялото и го захвърли раздразнено на пода, — преди копелето да е станало и да си е тръгнало отвратено. Не искаме малкият ни хотел да се сдобие с лоша репутация, нали?

— Да, сър. Искам да кажа не, сър.

— Тогава се размърдайте и го подгответе. Имаме вдовица, която няма търпение да го изпрати на оня свят. Вече видях всичко, което исках да видя от него.

Рони лежеше на смачкана купчина върху пода и малко по малко завладяваше новооткритата страна. Беше хубаво да има отново тяло, пък било то скучно и правоъгълно. Със силата на воля, каквато не бе подозирал, че притежава, той овладя напълно савана.

Отначало парчето плат отказа да оживее. Досега бе водило пасивно съществуване, това беше естественото му състояние. Не беше свикнало да бъде обитавано от духове. Но Рони не се предаваше. Волята му не допускаше възражения. В разрез с всички правила на естественото си поведение лененият плат се изпъна и се усука в подобие на живот.

Саванът се изправи.

Патологът беше намерил черното си тефтерче и тъкмо го прибираще в джоба си, когато белият покров се изправи на пътя му и се протегна като човек, който току-що се е събудил от дълбок сън.

Рони се опита да каже нещо, но гласът му прозвуча като шумолене на плат — твърде тих и безплътен, за да бъде чул през хленча на ужасените мъже. Ужасени бяха и още как. Патологът извика, но никой не му се притече на помощ. Лени и приятелчето му се прокрадваха към двукрилата врата, като пелтечеха молитви към всеки местен бог, готов да ги изслуша.

Патологът отстъпи към масата за аутопсии, боговете определено не бяха с него.

— Махни се.

Рони го прегърна и го стисна здраво.

— Помощ — каза тихичко патологът. Но помощта я нямаше. Бягаше по коридорите и продължаваше да пелтечи, загърбила чудото, което ставаше в моргата. Патологът беше сам и преглътнал гордостта си в колосаната прегръдка, мърмореше някакви извинения.

— Извинявай, който и да си. Каквото и да си. Извинявай.

Но в Рони имаше гняв, който нямаше да се задоволи със закъсняло покаяние — никаква прошка и отмяна на смъртното наказание. Това рибооко копеле, този син на скалпела беше разрязал и разровил старото му тяло, сякаш е парче говеждо месо. Рони побесняваше само при мисълта за отношението на този мръсник към живота, смъртта и Бернадет. Копелето щеше да умре тук, до собствените му останки; щеше да сложи край на коравосърдечната му професия.

Крайщата на савана се извиха в грубо копие на ръцете на Рони — такива, каквито ги помнеше. Беше естествено да се опита да пресъздаде стария си облик с новата материя, която обитаваше. Първо оформи ръце, после пръсти и дори зачатъци на палци. Роди се един отблъскващ Адам от лен.

Ръцете, все още в процес на оформяне, стиснаха врата на патолога. Бяха лишени от чувствителност и Рони не знаеше колко силно стискат пулсиращата кожа, затова реши да използва цялата си сила. Лицето на мъжа потъмня и езикът му с цвят на слива изскочи от устата като връх на копие, остър и твърд. Ентусиазиран от резултата, Рони му счупи врата. Той се прекърши внезапно и главата клюмна назад под неестествен ъгъл. Безплодните извинения бяха секнали отдавна.

Рони пусна патолога на лъскавия под и погледна с очи, които приличаха на две дупки от топлийка в изцапания плат, към ръцете, които беше създал.

Чувстваше се уверен в новото си тяло и, ей богу, беше силен — беше счупил врата на мръсника, без да се напъва особено. Това странно безкръвно тяло го освобождаваше от ограниченията на човешката плът. Въздухът сякаш беше оживял, усещаше как го изпълва и издува. Можеше да лети като лист хартия по вятъра или ако пожелае, да се свие в юмрук и да подчини света с груба сила. Възможностите изглеждаха безкрайни.

И все пак... знаеше, че това състояние е само временно. Рано или късно саванът щеше да поиска да се върне към стария си начин на живот като статично парче плат — тогава истинската му пасивна природа щеше да възтържествува. Това тяло не му беше дадено, а взето назаем; трябваше да се възползва доколкото може от него. Знаеше какви приоритети има. Преди всичко да открие Майкъл Магуайър и да го убие. После, ако имаше достатъчно време, щеше да посети децата. Но да им се яви като летящ саван не беше никак удачно. По-добре да поработи върху човешкия си облик и да види дали няма да подобри илюзията.

Беше виждал на какво са способни причудливите гънки от плат — можеха да образуват лице в една смачкана възглавница или във висящо на вратата яке. Да не говорим за Торинската плащеница, върху която чудодейно се бяха отпечатали лицето и тялото на Христос. Бернадет беше получила пощенска картичка с нея: личеше си всяка рана от копие или гвоздей. Тогава защо Рони да не сътвори същото чудо със силата на волята си? Нима и гой не беше възкръснал?

Отиде до мивката и спря течащата вода, после се втренчи в огледалото, за да наблюдава проявлението на волята си. Повърхността на савана вече трептеше и бързаше да заеме новата форма. Първо се появи зачатък на глава, съвсем груб, като главата на снежен човек. Две

вдълбнатини за очи и подобие на нос. Но Рони се съсредоточи и разпъна лена до пределите на еластичността му. И я виж: получи се, наистина стана! Нишките възроптаха, но се подчиниха на желанието му: образуваха изящни ноздри, после и клепачи — първо горните, после долните. Той потърси в паметта си контурите на изгубеното си лице, както влюбеният си припомня чертите на своята любима, и ги пресъздаде до най-малката подробност. После оформи колона за врат — беше пълна с въздух, но изглеждаше измамно солидна. Дойде ред на торса. Ръцете вече бяха оформени, скоро ги последваха и краката. Готово.

Приличаше отново на себе си.

Илюзията не беше идеална. Беше прекалено бял, ако не се броят петната, освен това плътта му беше от плат. Чертите на лицето му бяха твърде груби, почти абстрактни; не успя да оформи коса и нокти. Но беше готов за света, доколкото един оживял саван можеше да се впише в него.

Беше време да напусне моргата и да се срещне със своята публика.

* * *

— Ти печелиш, Мики.

Магуайър рядко губеше на покер. Беше прекалено умен, а набръчканото му лице — почти неразгадаемо; уморените му кървясали очи не издаваха нищо. Но въпреки страховитата си репутация на победител, той никога не мамеше. Беше си дал дума да не го прави. Победата не беше сладка, ако е извоювана с измама. Тогава щеше да бъде най-обикновена кражба, а кражбите бяха за престъпниците. Мики беше бизнесмен, истински бизнесмен.

Тази вечер, след два часа и половина игра, той беше прибрал в джоба си значителна сума. Животът беше хубав. След смъртта на Чекиджията, Хенри Б. Хенри и Глас полицаите бяха прекалено заети с убийствата, за да обърнат внимание на дребните пороци. Освен това бяха получили добри рушвети, нямаше причина да се оплакват. Инспектор Уол, дългогодишен другар по чашка на Магуайър, дори му предложи закрила от побъркания убиец, който, изглежда, бродеше из града. Мики намери иронията на това предложение за очарователна.

Беше почти три сутринта. Крайно време лошите момичета и момчета да се оттеглят по леглата, за да сънуват предстоящите си престъпления. Той стана от масата, с което даде да се разбере, че за тази нощ хазартът е приключил. Закопча жилетката си и оправи грижливо възела на копринената си вратовръзка с цвят на лимонада.

— Да поиграем пак следващата седмица? — предложи Магуайър.

Победените играчи се съгласиха. Бяха свикнали да губят пари от шефа си и не хранеха лоши чувства към него. Но изглеждаха някак натъжени — липсваха им Хенри и Чекиджията. Съботните нощи винаги бяха весели. Този път комарджиите бяха необичайно мълчаливи.

Пърлгат си тръгна пръв, като загаси рязаната си пура в препълнения пепелник.

— Лека нощ, Мик.

— Лека, Франк. И да целунеш децата от чичо им Мик.

— Обезателно.

Пърлгат се загътри към изхода, следван по петите от заекващия си брат.

— Ле-ле-ка нощ.

— Лека, Ърнест.

Братята затрополиха по стълбището.

Както винаги, Нортън си тръгна последен.

— Ще направим ли доставка утре? — попита той.

— Утре е неделя — напомни му Магуайър. Той никога не работеше в неделя; неделата беше ден за семейството.

— Не, днес е неделя — възрази Нортън, като се постара да не звучи дребнаво. — Утре е понеделник.

— Вярно.

— Ще направим ли доставка в понеделник?

— Надявам се.

— Ще ходиш ли до склада?

— Вероятно.

— Тогава ще те закарам, можем да отидем заедно.

— Добре.

Нортън беше добър човек. Без чувство на хумор, но благонадежден.

— Лека нощ тогава.

— Лека.

Седемсантиметровите му подковани токове зачаткаха по стълбите като остри като игли дамски токчета. Вратата долу се затръшна.

Магуайър преброи спечеленото, пресуши чашата си с коантро²⁰ и загаси осветлението в игралната зала. Въздухът беше застоен и задимен. Трябваше да накара някой да дойде утре, за да отвори прозореца и да пусне малко от свежите миризми на Сохо. На салам и кафеени зърна, на търговия и мошеничество. Обичаше миризмата на този квартал, обичаше я страстно, както бебето обича цица.

Докато слизаше по стълбите в притъмнелия сексшоп, той чу как другите се сбогуват на улицата, как вратите на колите се затварят и скъпите автомобили се отдалечават с приглушено ръмжене. Една хубава нощ с добри приятели — какво повече му трябва на човек?

Когато стигна до подножието на стълбището, Магуайър се спря за момент. Примигващите табели от другата страна на улицата хвърляха достатъчно светлина в магазина, за да различи редиците със списания. Латексови маски проблясваха, силиконови гърди и зачервени от бой задници се издуваха по кориците като презрели плодове. Силно гримирани лица му правеха гримаси и му обещаваха специфични за всеки брой удоволствия. Но той остана равнодушен към предложенията им, отдавна беше загубил интерес към тези неща. За него списанията бяха просто пари — не го отвращаваха, нито го възбуждаха. Все пак беше щастливо женен за съпруга, чието въображение стигаше едва до втора страница на „Кама сутра“ и която шамаросваше децата им при всяка неприлична според нея дума.

В ъгъла на магазина, там, където бяха изложени списанията за връзване и доминиране, нещо се размърда и от пода се надигна една мъжка фигура. Магуайър се опита да различи чертите ѝ, но примигващата светлина му пречеше. Червено, синьо. Червено, синьо. Във всеки случай не беше Нортън, нито някой от братята Пърлгат.

И все пак Магуайър познаваше усмихнатото лице, което се изпречи пред кориците на „Вързани и изнасилени“. Сега видя — това беше Глас, несъмнено беше той и въпреки разноцветните светлини, изглеждаше бял като платно.

Магуайър не се впусна в разсъждения как е възможно един мъртвец да го гледа — просто зяпна от изумление, изпусна палтото си и хукна да бяга.

Вратата беше заключена, а на ключодържателя му висяха над двадесет ключа. Боже, защо имаше толкова много ключове? За склада, за зимната градина, за публичния дом. И трябваше да намери правилния на тази примигваща светлина. Червено, синьо. Червено, синьо.

Магуайър захрехвърля ключовете и — о, чудо — първият, който реши да изпробва, влезе с лекота в ключалката и се превъртя в нея като пръст в горещо масло. Вратата се отвори, показа се улицата.

Но Глас, който се беше прокраднал безшумно зад гърба му, метна някакъв плат през лицето му миг преди да прекрачи прага. Миришеше на лекарства, на някакъв дезинфектант или и на двете. Магуайър се помъчи да изпищи, но платът нахлу в гърлото му като свита в ръка юмрук. Той се задави в инстинктивен опит да повърне. В отговор нападателят стегна още повече хватката си.

От другата страна на улицата едно момиче, което Магуайър познаваше само като Натали (модел, който си търси интересна работа със строг шеф), наблюдаваше борбата на прага на магазина с празно, надрусано изражение. Тя вече беше виждала едно-две убийства и безброй изнасилвания, така че нямаше никакво намерение да се меси. Освен това беше късно и слабините я боляха. Накрая Натали обърна гръб на сцената с насилие и се скри с небрежна походка в един осветен с розови лампи коридор. Магуайър си отбеляза наум да нареже лицето ѝ през някой от следващите дни. Стига да оцелее, разбира се, което не му се струваше много вероятно в момента. Червено-синята светлина се размаза през очите му — лишен от кислород, мозъкът му вече не беше в състояние да различава цветовете — и въпреки че успя да сграбчи потенциалния си убиец, той откри, че стиска в потните си ръце единствено изплъзващ се от пръстите му лепен плат.

И тогава чу нечий глас. Не беше на убиеца, защото не прозвуча зад гърба му. Дойде откъм улицата. Нортън. Бог да го поживи, това беше Нортън. Беше се върнал по някаква причина и тъкмо излизаше от паркираната си на десетина метра кола, като крещеше името на Магуайър.

Глас разхлаби хватката си и гравитацията повлече Мики. Той се строполи тежко на тротоара, светът танцуваше пред очите му, лицето му изглеждаше мораво на бледата светлина.

Нортън се затича към Магуайър, като се мъчеше да извади пистолета от джоба си, който беше пълен с всевъзможни джунджурии. Облеченият в бяло убиец вече отстъпваше към другия край на улицата, неподготвен да се справи с втори мъж. Приличаше, помисли си Нортън, на изпаднал член на Ку-клукс-клан: качулка, роба и плащ. Нортън се отпусна на едно коляно, прицели се с две ръце в мъжа и стреля. Резултатът беше поразителен. Фигурата сякаш се разду и обезформи, превърна се в развят като знаме бял плат, върху който се забелязваха едва-едва очертанията на лице. Чу се звук като от просването на мокри чаршафи върху тел — звук, който със сигурност нямаше място на тази мръсна задна уличка. Озадачен и объркан, Нортън се вцепени за момент, а човекът-чаршаф се издигна във въздуха и изчезна.

Магуайър, който лежеше в краката на Нортън, се посъвзе и започна да стене. Опитваше се да каже нещо, но думите, които излизаха през нараненото му гърло, бяха неразбираеми. Нортън се приведе към него. Шефът му миришеше на страх и повръщано.

— Глас — повтаряше Магуайър или поне така му се стори.

Това му беше достатъчно. Нортън кимна и му изшътка да млъкне. Лицето на чаршафа беше на Глас, разбира се. Неблагоразумният счетоводител. Беше видял със собствените си

очи как му изгарят краката, беше присъствал на целия жесток и противен ритуал. Добре, очевидно Рони Глас имаше приятели, жадни за отмъщение приятели. Нортън вдигна глава, но вятърът беше отнесъл призрака нейде над покривите.

* * *

Какво неприятно преживяване, първият вкус на провала. Рони още помнеше онази злочеста нощ. Беше се свил на купчина в гъмжащия от плъхове ъгъл на една изоставена фабрика южно от реката, полагайки усилия да се пребори с паниката, завладяла всичките му фибри. Каква полза от триковете, които беше овладял, щом губеше контрол над тях при първия признак на опасност? Трябваше да обмисли ходовете си по-добре и да укрепи волята си, докато всяка съпротива стане немислима. Вече чувстваше, че енергията му го напуска, този път се затрудни повече да оформи тялото си. Нямаше време да оплаква глупавия си провал. Трябваше да сгаци Магуайър на място, от което не би могъл да му избяга.

* * *

Полицейското разследване в моргата беше циклило на едно място половин ден, а после дойде нощта и все още нямаше резултати. Инспектор Уол от Скотланд Ярд беше изпробвал всичките си познати техники. Вежливи думи, груби думи, обещания, заплахи, примамливи предложения, изненади, дори шамари. Но Лени продължаваше да разказва една и съща история: нелепа история, която, кълнеше се той, колегата му щял да потвърди, щом излезе от състоянието на ступор, в което се намираше. История, която инспекторът просто нямаше как да вземе на сериозно. Ходещ саван?

Как да напише подобна глупост в доклада си? Не, той искаше нещо правдоподобно, пък било то и лъжа.

— Може ли една цигара? — попита Лени за пореден път.

Уол поклати глава.

— Хей, Фреско — обърна се той към дясната си ръка, мъж на име Ал Кинкейд. — Мисля, че е време да преслушаш още веднъж този приятел.

Лени знаеше какво има предвид инспекторът под преслушване, това беше евфемизъм за побой. Щяха да го изправят пред стената с разкрачени крака и с ръце на главата и после... Стомахът му се сви при мисълта.

— Слушайте... — примоли се той.

— Какво, Лени?

— Не го убих аз.

— Разбира се, че си бил ти — възрази Уол, като си чоплеше носа. — Просто искаме да знаем защо. Не харесваше старото копеле? Той говореше мръсотии за приятелките ти, нали? Знаем каква репутация имаше.

Ал Фреско се усмихна мазно.

— Загова ли го пречука?

— За бога — изстена Лени, — нима щях да ви разкажа такава шибана история, ако не я бях видял със собствените си шибани очи?

— Езикът — смъмри го Фреско.

— Саваните не летят — заяви Уол с разбираема убеденост.

— Тогава къде е саванът? — възрази Лени.

— Изгорил си го, изял си го, откъде да знам, мамка му?

— Езикът — каза тихо Лени.

Телефонът иззвъня, преди Фреско да свари да го удари. Той го вдигна, промърмори нещо и го подаде на Уол. После отвъртя един приятелски шамар на Лени, като му пусна малко кръв.

— Виж какво — рече Фреско и навря лицето си в неговото, сякаш искаше да му вземе дъха. — Знаем, че ти си го направил. Ти си бил единственият в състояние да го направи. Просто искаме да знаем защо. Това е. Защо?

— Фреско — обърна се Уол към здравеняка, като закри слушалката с ръка.

— Да, сър?

— Обажда се господин Магуайър.

— Господин Магуайър?

— Мики Магуайър.

Фреско кимна.

— И е много разстроен.

— Така ли? Защо?

— Смята, че е бил нападнат от мъртвеца в моргата. Порнографът.

— Глас — обади се Лени. — Рони Глас.

— Именно, Роналд Глас — каза Уол, като се усмихна на Лени.

— Това е абсурдно — рече Фреско.

— Но сме длъжни да изпълним дълга си към един порядъчен член на обществото, нали?

Я отскочи до моргата, ако обичаш, и се увери...

— Да се уверя?

— Че копелето още е там.

— О!

Фреско изглеждаше объркан, но излезе, без да възрази.

Лени недоумяваше какво става, но и не го интересуваеше. Какво значение имаше, по дяволите? Започна да си играе с топките през една дупка в левия си джоб. Уол го изгледа презрително.

— Стига — рече му той. — Ще се пипаш колкото си искаш, щом те набутаме в някоя хубава, топла килия.

Лени поклати бавно глава и извади ръка от джоба си. Днес не му вървеше и това е.

Фреско се върна леко задъхан.

— Там е — съобщи той, видимо ободрен от простата задача.

— Естествено, че ще бъде там — рече Уол.

— Мъртъв като додо²¹ — добави Фреско.

— Какво е додо? — попита Лени.

Здравенякът го изгледа тъпо.

— Такъв е изразът — сопна му се той.

Уол продължи разговора си с Магуайър. Мъжът се беше уплашил здравата и от успокоителните му думи явно нямаше голям ефект.

— Всичко е тип-топ, Мики. Объркал си се.

Страхът на Магуайър се предаде по телефонната линия като слаб електрически заряд.

— Видях го, мамка ти.

— Глас лежи на долния етаж с дупка в челото, Мики. Така че кажи ми: как е възможно да си го видял?

— Не знам.

— Аха.

— Слушай... отбий се насам, ако можеш. Ще процедираме по обичайния начин. Имам нещо хубаво за теб.

Уол не обичаше да говори за бизнес по телефона, подобни разговори го притесняваха.

— По-късно, Мики.

— Добре. Ще се обадиш, нали?

— Ще.

— Обещаваш ли?

— Да.

Инспекторът затвори телефона и се втрени в заподозрения. Лени беше подновил играта си на джобен билиард. Какво безмозъчно животно: направо си просеше да го преслушат пак.

— Фреско — каза кротко той, — ще бъдеш ли така добър да научиш Лени да не се пипа в присъствието на полицаи?

* * *

Магуайър се беше затворил в крепостта си в Ричмънд и ревеше като бебе.

Беше видял Глас; изобщо не се съмняваше, че е бил той. Уол смяташе, че тялото е в моргата, но грешеше. Копелето беше навън и се разхождаше по улиците, въпреки че Магуайър собственооръчно му беше продупчил главата.

Той беше богобоязлив и вярваше в живота след смъртта, само че никога не си бе задавал въпроса как изглежда. А сега имаше отговор: този вонящ на етер шибаняк с безизразно лице. И отговорът го накара да се разплаче — страхуваше се да живее, страхуваше се и да умре.

Нощта беше отминала, беше спокойно неделно утро. Магуайър се намираще в безопасност в своята „Пандероса“ и нищо лошо нямаше да му се случи на дневна светлина. Това беше неговата крепост, построена с цената на мъчни кражби. Нортън беше тук, въоръжен до зъби. До всяка порта имаше кучета. Никой, бил той жив или мъртъв, не би посмял да го предизвика на негова територия. Тук, между портретите на своите герои Луис Майер²², Дилинджър и Чърчил, заобиколен от семейството си, от добрия си вкус, от парите си и своите *objets d'art*²³, Магуайър беше пълноправен господар. И ако лудият счетоводител дойдеше за него, щеше да го унищожи, дори и да е дух. *Край*.

Та не беше ли той Майкъл Роско Магуайър, създател на една малка империя? Роден с празни ръце, Магуайър се беше издигнал благодарение на лицето си на борсов посредник и на бунтарското си сърце. От време на време, при строго определени обстоятелства, той даваше воля на тъмните си апетити — като при екзекуцията на Глас. Беше изпитал истинско удоволствие от този малък драматичен сценарий, от този *coup de grâce*²⁴, от безграничната милост на фаталния изстрел. Но беше оставил насилието зад гърба си. Сега Магуайър беше просто един буржоа, оттеглил се в сигурната си крепост.

Ракел се събуди в осем и се засуети да приготвя закуска.

— Искаш ли нещо за хапване? — попита го тя.

Той поклати глава. Гърлото го болеше прекалено много.

— Кафе?

— Да.

— Тук ли ще го пиеш?

Магуайър кимна. Обичаше да седи пред прозореца, от който се откриваше изглед към моравата и зимната градина. Денят изсветляваше; гъсти пухкави облаци се перчеха на вятъра и сенките им се носеха по съвършената зеленина. Може да се отдаде на рисуване като Чърчил, помисли си той. Да пренесе любимите си пейзажи върху платна, да нарисува градината, а защо не и Ракел гола — да я обезсмърти с маслени бои, преди циците ѝ да увиснат безвъзвратно.

Тя мъркаше отново до него, носеше му кафето.

— Добре ли си?

Тъпа кучка. Естествено, че не е добре.

— Разбира се.

— Имаш посетител.

— Какво? — Той се изправи в кожения си стол. — Кой?

Ракел го гледаше с усмивка.

— Трейси. Иска да влезе и да те гушне.

Магуайър изпуска със съскане въздуха през ъгълчетата на устата си. Тъпа, тъпа кучка.

— Искаш ли да видиш Трейси?

— Разбира се.

Малката катастрофа, както той обичаше да я нарича, застана на прага, още беше по нощница.

— Здравсти, тате.

— Здравей, съкровище.

Тя се понесе елегантно към него — бледо копие на майчината ѝ походка.

— Мама казва, че си болен.

— Сега съм по-добре.

— Радвам се.

— И аз.

— Ще излизаме ли днес?

— Може би.

— Ще отидем ли на панаира?

— Може би.

Тя се нацупи прелестно, беше уверена в ефекта. Още от номерата на Ракел. Магуайър можеше само да се надява, че няма да стане също толкова тъпа, когато порасне.

— Ще видим — каза той, като се надяваше, че Трейси ще приеме това за да, въпреки че нямаше никакво намерение да излизат.

Тя се покатери на коленете му и Магуайър послуша известно време историите ѝ на петгодишна пакостница, после я изпрати да закусва. Гърлото го болеше от приказки, а и днес не се чувстваше като особено любящ баща.

Когато остана пак сам, той се загледа в танца на сенките по моравата.

Кучетата се разляяха малко след единадесет. Не след дълго млъкнаха. Той отиде да потърси Нортън и го завари в кухнята да реди пъзел с Трейси. „Каруца със сено“²⁵ в две хиляди парчета. Един от любимите на Ракел.

— Провери ли кучетата, Нортън?

— Не, шефе.

— Върви тогава, мама му стара.

Гледаше да не ругае пред детето, но сега имаше чувството, че ще се пръсне. Нортън се втурна да изпълни заповедта. Когато отвори задната врата, Магуайър усети миризмата на деня. Миришеше изкусително и му се прииска да излезе навън. Само че кучешкият лай караше главата му да пулсира, а ръцете му — да настръхват. Трейси продължи да реди пъзела, тялото ѝ беше напрегнато в очакване на бащиния гняв. Той не каза нищо, просто отиде и се излегна в шезлонга.

От мястото си виждаше как Нортън крачи по моравата. Кучетата бяха замлъкнали. Мъжът сви зад зимната градина и се изгуби от поглед. Мина доста време. Магуайър започна да нервничи, когато Нортън се появи отново, погледна към него, сви рамене и заговори. Магуайър отключи плъзгащата се врата и излезе на двора. Благоуханният ден го посрещна.

— Какво казваш? — извика той на Нортън.

— Кучетата са добре.

Магуайър усети, че напрежението го напуска. Разбира се, че кучетата са добре; защо да не полаят малко, нали такава им е работата? За малко да си подмокри панталона и да се изложи само защото са се разляяли. Той кимна на Нортън и нагази в тревата на моравата. Какъв хубав ден, помисли си. Тръгна с бърза крачка към зимната градина, за да се порадва на цъфналите бонзаи, за които полагаше толкова грижи. Нортън го чакаше покорно до вратата, като ровеше в джобовете си за ментови бонбони.

— Да изчакам ли тук?

— Не.

— Сигурен ли си?

— Да — рече великодушно Магуайър. — Върни се в къщата да поиграеш с детето.

Нортън кимна.

— Кучетата са добре — повтори той.

— Аха.

— Сигурно ги е обезпокоил вятърът.

Имаше вятър. Топъл, но силен. Клатеше клоните на медните букове, които обграждаха градината. Лъскавите клони се полюшваха и повдигаха светлите си отдолу листа към небето, движенията им успокояваха с непринудената си изисканост.

Магуайър отключи зимната градина и пристъпи в своя рай. Тук, в този изкуствено създаден рай, се намираха истинските му любими същества, отглеждани с нежни думи и тор от сепия. Неговата китайска хвойна, преживяла суровия климат на планината Ишизучи; неговата японска дюля; неговият азиатски смърч (*Picea Jessoensis*), любимото му джудже, което, след няколко неуспешни опита, бе успял да прихване на камък. Тази красота, това миниатюрно чудо с извито стъбло и водопади от иглички, заслужаваше най-нежните му грижи.

Обзет от задоволство, Магуайър забрави временно за външния свят и се отдаде на растенията си.

* * *

Кучетата се бяха сбили за Рони, сякаш е някаква играчка. Бяха го хванали да се провира през оградата, бяха го обградили и заръфали, окъпвайки го в слюнка. Беше успял да се измъкне само защото приближаването на Нортън ги беше разсеяло.

Разкъсан на няколко места, замаян от нападението и погълнат от усилието да запази човешкия си облик, Рони едва бе сварил да избяга, преди Нортън да го види.

Сега той изпъля от скривалището си. Борбата беше изцедила енергията му, саванът беше надупчен, илюзията, че е от плът и кръв — развалена. В корема му зееше дупка, левият му крак беше почти откъснат. Петната се бяха увеличили — освен с кръв, вече беше изцапан и с кучешки лиги. Но волята, волята беше по-важна. Сега, когато се намираше толкова близо, нямаше да отстъпи пред естествения ход на природата. Съществуването му беше в разрез с всички природни закони и — за пръв път в живота (и смъртта) си — той се главозамая от постигнатото. Да бъде противоестествен, да съществува напук на системата и на разума: нима беше толкова лошо? Беше мърляв, окървавен, мъртъв и възкресен в парче мръсен плат; беше един абсурд. *И все пак го имаше.* Никой не можеше да отрече, че съществува, докато имаше волята *да бъде*. Мисълта беше възхитителна — като да откриеш нов смисъл в един сляп и глух свят.

Той видя Магуайър в зимната градина и го погледа известно време. Врагът му беше изцяло погълнат от хобито си, даже си подсвиркваше националния химн, докато обгрижваше растенията. Рони се приближи до стъклото, още и още; гласът му беше едва доловимо шумолене на разпадащ се плат.

Магуайър не чу въздишката на плата през прозореца, докато Рони не притисна лице в стъклото и чертите му не се размазаха и разкривиха. Той изпусна азиатския смърч, дръвчето падна на пода и клоните му се изпочупиха.

Мъжът се помъчи да изкрещи, но всичко, което успя да изтръгне от гласните си струни, беше приглушено скимтене. Спусна се към вратата и в същия миг лицето, станало огромно от жаждата за отмъщение, строши стъклото. Магуайър не разбра напълно какво се случи после. Главата и тялото влетяха през счупения прозорец напук на всички физични закони и се събраха отново в светилището му, като оформиха човешка фигура.

Не, не беше съвсем човешка. Създанието приличаше на жертва на побой, бялата му маска и бялото му тяло бяха увиснали надясно и когато се хвърли към Магуайър, мъжът видя откъснатия крак, който се влачеше след него.

Той отвори вратата и отстъпи в градината. Нещото го последва, като протегна напред ръце и проговори.

— Магуайър...

Гласът беше толкова тих, че можеше и да си го е въобразил.

Но не, нещото проговори отново.

— Позна ли ме, Магуайър?

И, разбира се, той го позна въпреки разкривените черти, които трептяха и се вълнуваха — беше Рони Глас.

— Глас — каза Мики.

— Да — потвърди призрактът.

— Не искам... — започна Магуайър и се запъна. Какво не искаше? Да разговаря с този ужас — със сигурност. Да знае, че той съществува — също. Но най-вече не искаше да умре.

— Не искам да умра.

— Ще умреш — увери го призрактът.

Магуайър усети как въздухът се раздвижи, когато чаршафът се метна към лицето му, или може би вятърът бе този, който грабна невъзможното чудовище и го запрати върху мъжа.

Независимо каква беше истината, прегръдката му вонеше на етер, дезинфектант и смърт. Ръце от лен го обгърнаха и стиснаха, а раззиналото уста лице се притисна в неговото сякаш за целувка.

Мики посегна инстинктивно към тялото на нападателя и ръцете му напипаха една от дупките, които кучетата бяха оставили в савана. Пръстите му сграбчиха скъсаните краища и ги дръпнаха. Той чу със задоволство как платът се разцепва и мечешката прегръдка го пусна. Саванът се замята в ръцете му, безформената уста се разшири в беззвучен писък.

Рони изпитваше агония. Мислеше, че се е освободил завинаги от нея, че тя е останала в миналото заедно с плътта и костите му. Но ето я отново: болка, болка, болка.

Той се отдръпна от своя мъчител, като пищеше, доколкото гласът му позволяваше да пищи, а Магуайър отстъпи със залитане по моравата, облецил широко очи. Мъжът беше на крачка от лудостта, съзнанието му със сигурност нямаше да издържи. Но това не беше достатъчно. Рони трябваше да убие копелето, беше си обещал да го стори и щеше да го направи.

Болката не изчезна, но той се помъчи да я игнорира и впрегна цялата си енергия да догони Магуайър, който тичаше към къщата. Уви, вече беше твърде слаб — вятърът едва не го отнесе, когато профуча през разпореното му тяло. Приличаше на пострадало във война знаме: обезобразено почти до неузнаваемост и готово да се предаде на врага.

Само че, само че... Магуайър.

Мики се добра до къщата и затръшна вратата. Чаршафът се залепи за прозореца, като плющеше и дереше стъклото с ленените си ръце; безформеното му лице настояваше за отмъщение.

— Пусни ме — каза нещото. — Ще вляза вътре.

Магуайър отстъпи с несигурни крачки към дъното на стаята и се скри в коридора.

— Радел...

Къде се беше дянала тази жена?

— Радел?

— Радел...

Нямаше я в кухнята. От всекидневната се чуваше пеенето на Треиси. Той надникна вътре. Момиченцето беше само. Седеше по средата на пода със слушалки на главата и пригласяше на някаква любима песен.

— Мама? — попита я той, като оформи внимателно думата с устни.

— На горния етаж — отговори дъщеря му, без да си свали слушалките.

На горния етаж. Докато се качваше по стълбите, Магуайър чу лая на кучетата в градината.

Какво правеше? Какво правеше онзи шибаняк?

— Радел? — Едва чу собствения си глас, толкова слаб беше. Сякаш се бе превърнал в

призрак в собствената си къща.

Горе цареше тишина.

Като се олюляваше, той влезе в банята с кафяви плочки и светна лампата. Обичаше да се оглежда под ласкавата светлина. Мекото осветление изглаждаше бръчките му. Но този път отказа да го излъже. Лицето, което го погледна от огледалото, беше лице на преследван старец.

Магуайър отвори сушилнята и разрови топлите хавлии. Ето го! Пистолет, скрит за спешни случаи сред ухаещите на чисто дрехи. От допира до оръжието устата му се напълни със слюнка. Грабна го и провери дали е заредено. Всичко беше наред. Пистолетът вече беше убил веднъж Глас: щеше да го убие отново. И отново. И отново.

Отвори вратата на спалнята.

— Радел?

Завари я седнала на ръба на леглото, с Нортън между краката ѝ. Все още бяха облечени, едната ѝ пишна гърда беше изскочила от сутиена и се притискаше към услужливата уста на мъжа. Тя обърна глава към Магуайър и го изгледа по обичайния си тъп начин, не осъзнаваше какво е сторила.

Без да се замисли, той стреля.

Куршумът попадна в отворената ѝ глупаво уста и проби в тила ѝ порядъчно голяма дупка. Нортън се дръпна ужасено от нея — все пак не беше некрофил — и хукна към прозореца. Така и не стана ясно какво е намислил — със сигурност не умееше да лети.

Вторият куршум го улучи в средата на гърба, проби тялото му и счупи прозореца.

Едва сега, когато любовникът ѝ беше мъртъв, Радел се строполи по гръб на леглото с окървавени гърди и разперени крака. Магуайър проследи с поглед падащото ѝ тяло. Неприличieto в домашни условия не го отвращаваше, беше съвсем приемливо. Цица, кръв, уста, изгубена любов и така нататък — всичко беше съвсем, съвсем поносимо. Може би започваше да става безчувствен.

Той изпусна пистолета.

Кучетата бяха спрели да лаят.

Измъкна се от стаята и затвори тихо вратата, за да не притесни детето.

Не трябваше да го тревожи.

Когато стигна до стълбището, видя очарователното лице на дъщеря си — тя стоеше в подножието на стълбите и го гледаше.

— Тате.

Той се втренчи в нея с объркано изражение.

— Пред вратата имаше някого. Видях го да минава край прозореца.

Мики тръгна колебливо по стълбите, стъпало по стъпало. „Бавно, но славно“, помисли си той.

— Отворих вратата, но нямаше никого.

Уол. Сигурно е бил Уол. „Той ще знае най-добре какво да правим.“

— Висок мъж ли беше?

— Не го видях добре, тате. Само лицето му. Беше по-блед и от теб.

Вратата! О, боже, вратата! Ако я е оставила отворена...

Твърде късно.

Посетителят влезе в коридора и лицето му се набръчка в подобие на усмивка, която беше най-кошмарното нещо, което Магуайър някога бе виждал.

Не беше Уол.

Уол беше човек от плът и кръв, а посетителят беше парцалена кукла. Уол беше вечно намръщен, а този се усмихваше. Уол беше живот, закон и ред. А това нещо не беше.

Беше Глас, естествено.

Мики поклати глава. Детето, което не беше видяло потрепващата във въздуха фигура зад гърба си, разбра жеста погрешно.

— Къде сбърках? — попита Трейси.

Рони се плъзна край нея и полетя над стълбите — вече приличаше повече на сянка, отколкото на човек и ръсеше след себе си парчета плат. Магуайър нямаше време да се защити, нито щяха да му оставят такова. Той отвори уста, за да се помоли за живота си, и Рони завря единствената си оцеляла ръка, сега усукана като въже, дълбоко в гърлото му. Мъжът се задави, но ръката не спря — провря се през протестиращия епиглотис²⁶, проби си път през хранопровода и стигна до стомаха на Магуайър. Мики усети присъствието ѝ там като тежест от преяждане, после ръката започна да се гърчи във вътрешността на тялото му и да дращи коремната стена. Всичко стана толкова бързо, че той нямаше време да умре от задушаване. А щеше да се радва, ако си беше отишъл по този ужасен начин. Защото усети как ръката на Рони рови все по-дълбоко в корема му и се мъчи да напипа ободното черво и дванадесетопръстника. А когато лепените пръсти най-сетне ги сграбчиха, шибанякът издърпа ръка.

Въжето се измъкна бързо от устата на Магуайър, но за него моментът продължи безкрайно. Той се превеи, когато изкормването започна, и усети как вътрешностите излизат през гърлото му, докато го обръщаха с хастара навън. Карантиите изскочиха през устата му сред гейзер от слуз, кафе, кръв и стомашни киселини.

Като продължаваше да стиска червата, Рони издърпа вече празното тяло до върха на стълбището. Теглен от собствените си вътрешности, Магуайър стигна до последната стълба и залитна напред. Тогава Рони го пусна, мъжът се търколи назад по стълбите с омотана в черва глава и падна в подножието им, където все още стоеше Трейси.

Тя не изглеждаше особено разтревожена от видяното, но Рони знаеше, че децата са добри актьори.

Сега, когато всичко беше приключило, той пое с несигурни крачки надолу по стълбите, като развиваше ръката си и тръскаше глава в опит да възвърне човешкия си облик. Усилията му се увенчаха с успех. Когато стигна до момиченцето, вече изглеждаше почти нормално. Прегърна я, но Трейси не реагира. Понеже не знаеше какво друго да стори, Рони я остави и си тръгна, като се надяваше, че с времето ще забрави какво е видяла.

Когато напусна къщата, Трейси се качи на горния етаж, за да потърси майка си. Радел не отговори на въпросите ѝ; мъжът, който лежеше на килима до прозореца — също. Но една част от него я омагьоса. Малка, дебела червена змия, която се подаваше от панталона му. Изглеждаше толкова глупаво, че детето се разсмя.

Когато вечно закъсняващият Уол от Скотланд Ярд се появи, Трейси още се смееше. Инспекторът видя как е танцувала смъртта из къщата и в крайна сметка остана доволен, че е пропуснал забавата.

Рони Глас седеше в изповедалнята на „Света Мария Магдалена“ и беше на предела на силите си. Вече не усещаше почти нищо и имаше едно-единствено желание — толкова силно, че му беше трудно да се бори с него — да напусне изтерзаното си тяло. Саванът му беше служил добре; нямаше причини да се оплаква. Само че Рони беше останал без дъх. Вече не можеше да поддържа живо това неодушевено парче плат.

И все пак трябваше да се изповяда, копнееше да се изповяда.

Да каже на Отца, Сина и Светия дух какви грехове е извършил, за какви грехове е мечтал. И имаше само един начин да го направи: щом отец Руни нямаше да дойде при него, той щеше да отиде при отца.

Рони отвори вратата на изповедалнята. Църквата беше почти празна. Предположи, че е станало вечер, а кой имаше време да пали свещички, когато трябваше да се готви, да се купува любов, да се живее? Само един гръцки цветар, който се молеше на пътеката между редовете синовете му да бъдат оправдани от съда, видя как саванът върви с клатушкане към вратата на вестиария. Приличаше на някакъв проклет юноша, наметнал през глава мръсен чаршаф. Цветарят ненавиждаше подобни богохулства — заради такива постъпки сега децата му бяха на този хал — и реши да натупа хлапето, за да го научи как да се държи в Божия дом.

— Ей, ти! — каза той твърде високо.

Саванът се обърна и го изгледа с очи като две дупки, отпечатани в топло тесто. Изражението на лицето на призрака беше толкова мрачно, че думите на цветаря замръзнаха върху устните му.

Рони натисна дръжката на вратата, после потропа. Беше заключено.

Един напрегнат глас попита отвътре:

— Кой е?

Отец Руни.

Рони се помъчи да отговори, но от устата му не излезе нищо. Можеше само да тропка като всеки достоен за внимание призрак.

— Кой е? — повтори малко нетърпеливо доброто отче.

Изповядай ме, искаше да каже Рони, изповядай ме, защото съгреших.

Вратата остана затворена. Отец Руни беше зает. Правеше снимки за частната си колекция, а обективът му беше насочен към една прекрасна дама на име Натали. Дъщеря на порока, беше му казал някой, но той не смяташе така. Натали беше прекалено услужлива и послушна, а върху щедрите ѝ гърди висеше броеница — приличаше на току-що излязла от метох монахиня.

Тракането на дръжката спря. Добре, помисли си Руни. Който и да беше, щеше да се върне. Едва ли беше нещо спешно. Той се усмихна на жената. Натали отвърна на усмивката.

От другата страна на вратата Рони се дотътри до олтара и коленичи пред него. Три реда скамейки по-назад продавачът на цветя спря да се моли и се изправи, вбесен от това светотатство. За да се клатушка така, момчето очевидно беше пияно, а той нямаше да се остави да бъде изплашен от някаква си евтина мъртвешка маска. Като псуваше цветисто богохулника на гръцки, цветарят сграбчи коленичилиия призрак.

Под чаршафа нямаше нищо, съвсем нищо.

Мъжът усети, че живият плат се гърчи в ръката му, пусна го и изписка. После заотстъпва по пътеката, кръстейки се трескаво като обезумяла вдовица. Когато стигна на няколко метра от вратата на църквата, той се обърна и избяга.

Саванът остана да лежи там, където цветарят го беше захвърлил. Скрит между гънките,

духът на Рони вдигна очи към великолепието на олтара. Той блестеше ярко дори под оскъдната светлина на свещите и развълнуван от красотата му, Рони реши да се откаже от илюзията. Не беше получил опрощение, но вече не се боеше от божие наказание, затова изостави савана и си тръгна.

* * *

Час по-късно отец Руни отключи вестиария, изведе целомъдрената Натали от църквата и заключи предния вход. На връщане надникна в изповедалнята, за да провери за скрити деца. Нямаше никого, цялата църква беше празна. Хората бяха забравили за съществуването на света Мария Магдалена.

Докато крачеше с подсвиркване обратно към ризницата, отчето зърна савана на Рони Глас. Той лежеше забравен върху стълбите на олтара — жалка купчина дрипав плат. Идеално, каза си свещеникът и го вдигна. На пода на вестиария бяха останали няколко издайнически петна. Вече имаше с какво да ги избърше.

Руни подуши плата; обичаше да души всичко. Миришеше на хиляди неща. Етер, пот, кучета, черва, кръв, дезинфектант, празни стаи, разбити сърца, цветя и загуба. Възхитително. Ето затова обичаше енорията на Сохо. Нещо ново всеки ден. Мистерии на прага, мистерии пред олтара. Толкова много престъпления, че беше нужен океан от светена вода, за да бъдат отмити. Поквара, която се предлага на всеки ъгъл, стига да знаеш къде да я търсиш.

Руни пхна савана под мишницата си.

— Обзалагам се, че имаш какво да ми разкажеш — рече гой, като угаси обредните свещи с пръсти, твърде горещи, за да усетят пламъка.

Изкупителни жертви

Островът, на който ни отнесе течението, не беше никакъв остров, а лишена от живот камара камъни. Да се нарече остров тази лайняна грамада, е истински комплимент. Островите са оазиси в морето — зелени и плодородни. А това е забравена от бога земя — във водата няма тюлени, във въздуха не прелитат птици. Място, което не става за нищо, освен да кажеш: бях наред нищото и оцелях.

— Няма го — рече Рей, докато изучаваше съсредоточено морската карта на Хебридските острови, поставил нокът на мястото, където би трябвало да се намираме. Там имаше само празно пространство: светлосиня ивица вода без грам петънце, което да отразява съществуването на тази скала. Явно не я пренебрегнаха само тюлените и птиците, картографите — също. До пръста на Рей имаше всичко на всичко една-две стрелки, които показваха теченията, отнесли ни на север — малки червени чертички върху хартиения океан. Останало беше пусто като света около нас.

Щом разбра, че мястото не е отбелязано на картата, Джонатан, разбира се, започна да ликува — моментално се почувства оправдан. Вината, че се намирахме тук, вече не беше негова, а на картографите — не можеше да е виновен, щом скалата не съществуваше. Гузното изражение, което не напускаше лицето му, откакто бяхме пристигнали, изчезна и той доби самодоволен вид.

— Не можеш да избегнеш място, което даже не съществува, нали така? — попита злорадо Джонатан. — Нали?

— Можеше да използваш очите, които Господ ти е дал — не му остана дължен Рей.

Но Джонатан не се смути от уместната забележка.

— Появи се изневиделица, Реймънд. Нямахме как да го видя в тази мъгла. Изскочи пред нас, преди да се усетя.

Островът наистина ни беше връхлетял изневиделица. Намирах се в камбуза и приготвях закуската, понеже нито Анджела, нито Джонатан бяха проявили ентузиазъм да се заемат с нея, когато корпусът на „Емануела“ се разтресе и се вряза с трясък в каменистия бряг. За момент настъпи пълна тишина, после избухнаха крясъци. Излязох на палубата и видях Джонатан, който се хилеше глупаво и размахваше ръце, за да покаже, че е невинен.

— Преди да си попитала — не знам как стана. Носехме се по вълните и в следващия миг...

— Всемогъщи боже, що за шибания! — Рей изскочи от каютата, като навличаше джинсите си. Изглеждаше доста смачкан след прекараната нощ с Анджела. Бях имала съмнителната чест да слушам оргазмите ѝ часове наред: определено беше ненаситна.

Джонатан започна защитната си реч отначало:

— Преди да си попитал...

Но Рей го накара да млъкне с няколко добре подбрани обиди. Оставих ги да се карат и се оттеглих в камбуза. Чух с немалко задоволство ругатните, които се изсипаха по адрес на Джонатан, и изпитах известна надежда, че Рей ще се вбеси достатъчно, за да разкърва орловия му нос.

Камбузът приличаше на кочина. Закуската беше изпопадала по пода и аз я оставих да си стои там — жълтъците, шунката и пържените филии изстиваха в локви от разлята мазнина. Джонатан беше виновен, нека той да почисти. Налях си чаша сок от грейпфрут, изчаках

взаимните обвинения да приключат и се качих отново горе.

Бяха изминали само два часа от пукването на зората и мъглата, скрила острова от погледа на Джонатан, все още спираше слънчевите лъчи. Ако днешният ден беше като последните седем, по обяд палубата щеше да стане прекалено гореща за разходки на босо, но сега усетих как под бикините ми пропълзва студ. Докато плавах между островите, е без значение как си облечен. Няма кой да те види. Вече се радвах на най-хубавия цялостен тен, който някога съм имала. Но тази сутрин студът ме накара да се върна в каютата, за да си сложа блуза с дълъг ръкав. Нямахме вятър, студът идваше от морето. „На няколко метра от брега все още е нощ — помислих си аз, — безкрайна нощ.“

Навлякох едно горнище на анцуг и излязох пак на палубата. Рей беше приведен над картите. Голият му гръб беше изгорял от слънцето и се белеше; видях плешивината, която се криеше под мръснорусите му къдрици. Джонатан се взираше в брега и потриваше нос.

— Боже, какво място — казах аз.

Той ме погледна и направи опит да се усмихне. Горкият Джонатан. Въобразяваше си, че притежава чар, способен да подмами дори костенурка да излезе от черупката си. В интерес на истината имаше жени, които се разтапяха само щом ги погледнеш. Аз не бях от тях и това го дразнеше. Винаги съм смятала, че хубавото му еврейско лице е твърде обикновено, за да бъде красиво, и безразличието ми към него го вбесяваше.

От долната палуба долетя сънен и намусен глас. Спящата лейди се беше събудила. Когато най-накрая се появи, беше загърнала с престорена свенливост голото си тяло в хавлиена кърпа. Лицето ѝ беше подпухнало от многото червено вино, а косата ѝ се нуждаеше от гребен. Въпреки това тя се усмихна лъчезарно и разтвори широко очи — същинска Шърли Темпъл²⁷ с разголени гърди.

— Какво става, Рей? Къде сме?

Рей не вдигна поглед от изчисленията си, с което си спечели едно намръщване.

— Имаме ужасно смотан кормчия, ето какво — каза той.

— Дори не знам как стана — възрази Джонатан, надявайки се да получи мъничко съчувствие от Анджела. Не получи.

— И къде сме? — повтори тя.

— Добро утро, Анджела — обадох се аз; мен също ме пренебрегнаха.

— Това остров ли е?

— Разбира се, че е остров, просто не знам още кой — отговори Рей.

— Може да е Бара — предположи тя.

Рей направи гримаса.

— Дори не сме близо до Бара. Ако ме оставиш да се върна по стъпките ни...

Да се върне по стъпките ни? В морето? Пак пустата му обсебеност от Исус Христос, помислих си аз и погледнах към брега. Беше невъзможно да се каже колко голям е островът, защото след стотина метра пейзажът се губеше в мъглата. Може би някъде зад сивата стена имаше човешко селище.

Щом локализира празното място върху картата, където според него се намирахме, той слезе на брега и огледа критично носа на яхтата. Слязох при него, най-вече за да избягам от Анджела. Облите камъни бяха студени и босите ми стъпала се хлъзгаха по тях. Рей прокара длан по борда на „Емануела“, сякаш я галеше, после се наведе, за да разгледа щетите.

— Според мен корпусът не е пробит — каза той, — но няма как да съм сигурен.

— Ще отплаваме с отлива — рече Джонатан, който беше застанал на носа с ръце на

кръста, после ми намигна. — Фасулска работа.

— Ще отплаваме друг път! — изръмжа Рей. — Ела да видиш.

— Тогава някой ще ни издърпа на буксир — заяви самоуверено Джонатан.

— И сигурно ти ще намериш кой. Задник.

— Че защо не? След час мъглата ще се вдигне и ще отида да потърся помощ.

Той се отдалечи спокойно.

— Ще направя кафе — предложи Анджела.

Щеше да ѝ отнеме поне час да го свари, нали я познавах. Тъкмо време да се поразтъпча.

Тръгнах по брега.

— Не се отдалечавай много, любима — извика след мен Рей.

— Няма.

Любима. Беше му лесно да го каже, нали не изпитваше нищо към мен.

Докато вървах, си съблякох горнището; слънцето беше започнало да напича. Голите ми гърди бяха кафяви като лешници и, помислих си аз, почти толкова големи. Все пак не можеш да имаш всичко. Поне разполагах с два работещи неврона в главата, което не можеше да се каже за Анджела — тя имаше цици като пъпешки и мозък на муле.

Слънцето още не можеше да пробие напълно мъглата. Лъчите му достигаха на пресекулки до острова и светлината им матираше всичко — отнемаше цветовете и плътността на мястото, карайки морето и скалите да изглеждат бледосиви като преварено месо.

Само след стотина метра нещо в обстановката започна да ме депресира, затова се обърнах и тръгнах към яхтата. От дясната ми страна малки пенливи вълнички се разбиваха с измъчен плисък в камъните. Никакви величествени вълни, само ритмичното шляп, шляп, шляп на немощния прилив. Вече мразех това място.

* * *

Рей изпробва радиостанцията на всички честоти, но успя да улови само бял шум. Накрая наруга устройството и се отказа. Половин час по-късно закуската беше сервирана, въпреки че трябваше да се задоволим със сардини, консервирани гъби и каквото беше оцеляло от пържените филийки. Анджела поднесе това богато угощение с обичайната си самоувереност, все едно повтаряше чудото с рибата и хляба²⁸. Така или иначе, беше невъзможно да се насладим на храната, въздухът сякаш бе отнел целия ѝ вкус.

— Не е ли странно... — започна Джонатан.

— Направо е забавно — прекъсна го Рей.

— Няма сирени за мъгливо време. Мъгла, пък няма сирени. Не се чува и звук на работещ двигател. Много странно.

Беше прав. Обгръщаше ни пълна тишина, влажна и задушаваща. Човек би помислил, че сме оглушали, ако не бяха кроткото плискане на вълните и звукът на собствените ни гласове.

Седнах на кърмата и се загледах в пустото море. Все още беше сиво, но слънцето започваше да променя цвета му — на места изглеждаше тъмнозелено, а по-навътре се забелязваха нюанси на синьо и лилаво. Под яхтата се полюшваха кафяви водорасли и морска папрат: играчки на прилива. Водата изглеждаше примамлива, а всичко беше за предпочитане пред киселата атмосфера на „Емануела“.

— Отивам да поплувам.

— По-добре недей, любима — каза Рей.

— Защо?

— Течението, което ни захвърли тук, трябва да е доста силно; не искаш да те повлече.

— Но сега е прилив, водата ще ме върне на брега.

— Не знаеш какви вторични течения има. Да не говорим за водовъртежите, които също се срещат често. Ще те засмучат за секунда.

Погледнах отново морето. Изглеждаше безобидно, но бях чела колко коварни могат да бъдат тукашните води, затова размислих.

Анджела се нацупи, защото никой не беше доял безупречната ѝ закуска. Рей се помъчи да спечели отново благоволенieto ѝ. Той обичаше да я глези, като я оставяше да играе глупавите си играчки. Усетих, че ми се повдига.

Слязох долу да измия съдовете, като изхвърлих остатъците през люка. Те не потънаха веднага. Останаха да плават на повърхността на морето: мазни купчинки от полуизядени гъби и парченца сардини, сякаш някой беше повърнал във водата. Храна за раците, стига някой себеуважаващ се рак да бе изпаднал дотолкова, че да живее тук.

Джонатан ме последва в камбуза; явно още се чувстваше малко глупаво въпреки цялото си перчене. Застана на вратата, като се мъчеше да улови погледа ми, докато миех апатично мазните пластмасови чинии. Искаше да му кажа, че вината не е негова, и, разбира се, да се увери, че го мисля за истински Адонис. Не казах нищо.

— Нещо против да помогна? — попита той.

— Няма достатъчно място за двама — отговорих аз, като се опитах да не звуча твърде рязко. Въпреки това той трепна — цялата случка беше разклатила самочувствието му по-силно, отколкото бях подозирала.

— Слушай — казах меко, — защо не се върнеш на палубата, за да се попечеш малко на слънце, преди да е станало твърде горещо?

— Чувствам се като лайно.

— Беше злополука.

— Като пълно лайно.

— Както каза, ще отплаваме с отлива.

Джонатан се отдръпна от вратата и влезе в камбуза. Близостта му ме накара да изпитам наченки на клаустрофобия. Тялото му беше прекалено едро за това тясно помещение: прекалено загоряло от слънцето, прекалено натрапващо се.

— Казах, че няма достатъчно място, Джонатан.

Той сложи ръка на тила ми и аз не я отблъснах, а го оставих да масажира нежно мускулите на врата ми. Искях да му кажа да се махне, но апатията, която излъчваше това място, изглежда, беше заразна. Джонатан постави другата си ръка върху корема ми, после я плъзна към гърдите ми. Беше ми все едно — щом го иска, нека го направи.

Горе на палубата Анджела се заливаше от смях, хилеше се така истерично, че беше на косъм да се задави. Представих си как отмята назад глава и разтърсва отвързаната си коса. Джонатан беше оставил боксерките си да паднат на земята. Беше грижливо обрязан; възбуденият му член имаше толкова хигиеничен вид, че изглеждаше неспособен да ми навреди. Позволих му да притисне уста към моята и езикът му започна да изследва венците ми с настойчивостта на зъболекарски пръст. Той дръпна бикините ми надолу, намести члена си и го вкара.

Стълбището зад гърба му изскърца и аз погледнах над рамото му навреме, за да зърна Рей, който се взираше в задника на Джонатан и в преплетените ни ръце. Дали виждаше, запитах се аз, че не усещам нищо? Дали разбираше, че правя това без капчица страст; че мога да се възбудя само ако заместя главата, гърба и члена на Джонатан с неговите? Той се върна мълчаливо на палубата и Джонатан ми каза, че ме обича; миг по-късно чух Анджеला да се киска отново, докато Рей ѝ описваше какво е видял току-що. Да си мисли каквото иска тази кучка, не ми пукаше.

Джонатан продължи да ме обработва с бавни и монотонни тласъци, намръщен като ученик, който се опитва да реши невъзможно уравнение.

Свърши без предупреждение, само стисна рамената ми по-здраво и се намръщи още повече. Тласъците му се забавиха и спряха, очите му срещнаха за един смущаващ миг моите. Искях да го целуна, но той вече беше изгубил интерес. Отдръпна се от мен, като потръпна.

— Когато свърша, ставам свръхчувствителен — промърмори той и си вдигна боксерките. — Хареса ли ти?

Кимнах. Беше ми смешно; цялата история беше такава. Намирах се насред нищото с този двадесет и шест годишен хлапак, с Анджеला и с един мъж, на когото не му пукаше дали ще живея, или ще умра. А може би и на мен не ми пукаше.

Незнайно защо се сетих за хранителните отпадъци, които бях изхвърлила в морето и си представих как плават по повърхността в очакване да бъдат отнесени от следващата вълна.

Джонатан вече беше изчезнал нагоре по стълбите. Сварих малко кафе, като междуременно зяпах разсеяно през люка и усещах как спермата му засъхва по вътрешната страна на бедрата ми.

Когато се качих на палубата с кафето, Рей и Анджеला вече ги нямаше — изглежда, бяха отишли да потърсят помощ на острова.

Джонатан седеше на мястото ми на кърмата и се взираше в мъглата. Най-вече за да наруша мълчанието, казах:

— Май се е вдигнала малко.

— Мислиш ли?

Сложих до него чаша кафе.

— Благодаря.

— Къде са другите?

— Да огледат острова.

Той погледна смутено към мен.

— Все още се чувствам като лайно.

Забелязах, че до краката му има бутилка с джин.

— Не е ли малко рано за пиене?

— Искаш ли?

— Още няма единадесет.

— На кого му пука?

Той посочи към морето.

— Виж! Виж там, където соча.

Наведох се над рамото му, за да видя.

— Не, не гледаш към правилното място. Проследи пръста ми. Видя ли?

— Нищо не виждам.

— На ръба на мъглата. Ту се появява, ту изчезва. Ето! И пак!

Беше във водата, на двадесет или може би тридесет метра от кърмата на „Емануела“. Кафеникаво, сбръчкано и се премятеше.

— Тюлен — казах аз.

— Не мисля.

— Слънцето вече загрява морето. Сигурно идват да се стоплят в плитчините.

— Не прилича на тюлен. Виж как чудато се премята.

— Може да е някакъв плавей...

— Може.

Джонатан отпи продължително от бутилката.

— Остави нещо и за довечера.

— Да, мамо.

Поседяхме мълчаливо няколко минути. Чуваше се само плискането на вълните по брега. Шляп. Шляп. Шляп.

От време на време тюленът или каквото беше там изскачаше на повърхността, преобръщаше се и изчезваше отново.

Още час, помислих си, и ще започне отливът, който ще ни отнесе от тази жалка имитация на остров.

— Хей! — долетя от далечината гласът на Анджела. — Хей, хора!

Джонатан се изправи, като заслони очите си с ръка от блясъка на скалите. Сега слънцето беше по-ярко и ставаше все по-горещо.

— Маха ни — отбеляза незаинтересовано той.

— Да си маха.

— Хора! — продължаваше да крещи Анджела, като размахваше ръце.

Джонатан сви ръце пред устата си и извика в отговор:

— Какво има?

— Елате да видите — изкрещя тя.

— Искате да отидем да видим.

— Чух.

— Хайде — подкани ме той, — нищо не губим.

Не ми се мърдаше никъде, но Джонатан ме издърпа да стана. Реших, че е безсмислено да споря, дъхът му вече беше огнеопасен.

* * *

Придвижването по брега беше трудно. Камъните не бяха мокри от морската вода, а покрити с хлъзгав слой сиво-зелени водорасли — като пот върху череп.

Джонатан напредваше по-мъчно и от мен. На два пъти загуби равновесие и се изтърси с ругатни по задник. Скоро дъното на боксерките му стана маслинозелено, а незащитената от тях кожа се покри с охлузвания.

Не бях балерина, но успях да се задържа на крака, като пристъпвах бавно напред и избягвах големите камъни — не исках да падна от високо, ако случайно се подхлъзна.

През няколко метра пресичахме високи до глезена ивици от кафяви водорасли. Аз ги прескачах с известна елегантност, но Джонатан, който беше ядосан и залиташе, минаваше през тях, като ги тъпчеше с босите си стъпала. Не бяха само водорасли, имаше и всевъзможни

отпадъци, изхвърлени на брега от морската вода: счупени бутилки, ръждясали кутии от кока-кола, мръсни коркови тапи, катран, части от раци, бледожълти презервативи „Дурекс“. А по миризливите купчини боклуци лазеха двусантиметрови сини мухи с големи очи. Бяха стотици: пъплека по отпадъците, катереха се една връз друга и не спираха да бръмчат.

Първите живи същества, които виждахме.

Докато прескачах една от тези ивици, като внимавах да не се просна по лице, дребните камъчета от лявата ми страна се раздвижиха. Три, четири, после пет от тях се търкулнаха към морето, като повлякоха със себе си още дузина.

Така и не разбрах какво е причинило срутването.

Джонатан дори не вдигна очи, беше изцяло погълнат от усилието да остане на крака.

Каменната лавина спря: енергията ѝ беше свършила. После се търкулна нова, този път между нас и морето. Премятащи се надолу по брега камъни — по-големи от предишните, по-тежки и с по-голяма инерция.

Втората лавина стигна по-далеч от първата и последните подскачащи камъни цопнаха в морето.

Пляс.

Тишина.

Пляс. Пляс.

Рей се показва иззад една голяма скала на върха на брега: беше ухилен до уши.

— На Марс има живот! — извика той и се скри отново зад скалата.

След няколко напрегната секунди се добрахме до него; потните ни коси бяха залепнали за челата ни като шапки.

Джонатан изглеждаше леко прежълтял.

— За какво е цялата врява? — попита той.

— Виж какво намерихме — отговори му Рей и ни поведе към края на скалите.

Първият шок.

Когато се озовахме на върха, пред нас се откри гледка към другата страна на острова. Видяхме още един сив и безличен бряг, а отвъд него — морето. Никакви обитатели, никакви лодки, нито следа от човешко присъствие. Целият остров беше широк има-няма половин миля — все едно се намирахме на гърба на кит.

Вторият шок беше, че тук все пак имаше живот.

Сред голите скални блокове, които опасваха върха като пръстен, имаше заградено пространство. Нещо като примитивна кошара от изгнили от соления въздух дървени стълбове, между които беше опъната ръждясала бодлива тел. По земята в кошарата имаше няколко купчинки жилава трева, а върху тази жалка поляна стояха три овце. Три овце и Анджела.

Тя галеше една от затворничките и гукаше в безизразното ѝ лице.

— Овце — каза триумфално Анджела.

Джонатан се приближи пръв до нея.

— И какво от това? — попита сърдито той.

— Ами странно е, не мислиш ли? — обади се Рей. — Да намерим овце на подобно място.

— Не ми изглеждат добре — отбеляза Анджела.

Права беше. Оставени на произвола на природните стихии, животните имаха окаян вид: очите им бяха гурелясали, а под висящото на сплъстени фъндъци руно се виждаха

треперещите им хълбоци. Едната овца беше паднала до бодливата тел и, изглежда, нямаше сили да се изправи — беше твърде изтощена или твърде болна.

— Жестоко е — добави Анджела.

Трябваше да се съглася с нея. Беше истинска проява на садизъм да се държат затворени тези същества само с няколко стръка трева и застояла вода в очукан метален леген.

— Странна работа, нали? — попита Рей.

— Порязал съм си крака. — Джонатан беше седнал върху една по-посква скала и разглеждаше напрегнато дясното си стъпало.

— По брега имаше стъкла — рекох аз, като размених празен поглед с една от овците.

— Толкова са сериозни — каза Рей. — Изкупителни жертви на природата.

Интересно, но овците не изглеждаха особено нещастни от положението си, гледаха философски на нещата. Очите им казваха: „Аз съм просто една овца, не очаквам да ме харесват, да се грижите за мен и да ме пазите, освен за да напълните стомасите си“. Не блееха сърдито, не тропаша изнервено с копита.

Просто три сиви овце, чакащи смъртта.

Рей беше изгубил интерес към кошарата. Запъти се обратно към брега, като подритна една консервена кутия. Тя подскочи с дрънчене, като ме подсети за търкалящите се камъни.

— Трябва да ги освободим — каза Анджела.

Не обърнах внимание на думите ѝ. Какво представляваше свободата на място като това?

Не мислите ли, че трябва? — настоя тя.

— Не.

— Ще умрат.

— Някой ги е затворил нарочно тук.

— Но те ще умрат.

— Ако ги пуснем, ще умрат на брега. Няма храна за тях.

— Ще ги нахраним.

— С пържени филийки и джин — предложи Джонатан, докато вадеше парче стъкло от ходилото си.

— Не можем просто да ги оставим.

— Не са наша грижа — казах. Започвах да се отегчавам. Три овце. На кого му пукаше дали ще оживеят, или...

Бях помислила същото за себе си само преди час. Май аз и овците имахме нещо общо.

Заболя ме глава.

— Ще умрат — изхленчи Анджела за трети път.

— Тъпа кучка — рече Джонатан. Каза го без злоба, спокойно, все едно съобщаваше факт.

Не можах да се съържа и се усмигнах.

— Какво? — Анджела изглеждаше като ужилена.

— Тъпа кучка — повтори той. — К-У-Ч-К-А.

Анджела почервеня от гняв и смущение.

— Ти ни натресе тук — каза му тя, като сви презрително устни.

Неизбежното обвинение. Очите ѝ се напълниха със сълзи. Думите му я бяха наранили.

— Направих го нарочно — отговори Джонатан, като плю върху пръстите си и размаза слюнката по порязаното място. — Исках да видя дали не можем да те оставим тук.

— Ти си пиан.

— А ти глушава. Само че на сутринта аз ще съм трезвен.

Старият лаф, изглежда, не беше изгубил силата си.

Победена, Анджела се втурна надолу по брега след Рей, като се стараеше да сдържа сълзите си, докато не изчезне от ползрението ни. Испитах наченки на съчувствие към нея. Беше толкова безпомощна, когато се стигнеше до вербални схватки.

— Можеш да бъдеш голям гадняр, когато поискаш — казах на Джонатан.

Той ме изгледа с празен поглед.

— По-добре да бъдем приятели. Тогава няма да се държа гадно с теб.

— Не ме плашиш.

— Знам.

Овцата се взираше отново в мен. Отвърнах на погледа ѝ.

— Шибани овце — каза той.

— Не са виновни, че са такива.

— Ако имаха някакво благоприличие, щяха да си прережат сами грозните шибани гърла.

— Връщам се на яхтата.

— Грозни шибаняци.

— Идваш ли?

Той сграбчи бързо ръката ми и я стисна така, сякаш никога нямаше да я пусне. Очите му се насочиха към моите.

— Не си тръгвай.

— Тук горе е прекалено горещо.

— Остани. Скалата е хубава и топла. Легни. Този път няма да ни прекъснат.

— Значи знаеш?

— За Рей ли? Разбира се, че знам. Мисля, че му изнесохме хубаво представление.

Той ме придърпа за ръката към себе си малко по малко, сякаш теглеше въже.

Миризмата му извика в съзнанието ми камбуза, намръщеното му лице, промърмореното признание („Обичам те.“), мълчаливото му оттегляне.

Deja vu.

Но какво ми оставаше в ден като този, освен да се въртя в един и същи отегчителен кръг като овцете в кошарата? Отново и отново. Дишай, прави секс, яж, сери.

Испитият джин си каза думата. Джонатан направи всичко възможно да го вкара, но положението беше безнадеждно. Все едно да вкараш сварени спагети в макарони.

Изгубил търпение, той се претърколи от мен.

— Мамка му! Мамка му! Мамка му!

Безсмислени думи. Веднъж повторени, бяха изгубили смисъл като всичко останало. Не означаваха нищо.

— Няма нищо — рекох.

— Майната ти!

— Наистина няма.

Джонатан не ме погледна, просто продължи да се взира в члена си. Ако в момента държеше нож, мисля, че щеше да го отреже и да го захвърли върху топлата скала — олтар на стерилността.

Оставих го да го съзерцава и тръгнах обратно към „Емануела“. Докато вървах, забелязах нещо странно, на което не бях обърнала внимание на идване. Вместо да се разбягат при приближаването ми, сините мухи се оставяха да ги стъпча. Изглежда, бяха изпаднали в летаргия или бяха самоубийствено настроени. Стояха си върху горещите камъни и пукаха под

подметките ми.

Мъглата най-после се беше вдигнала и сега, когато въздухът се беше стоплил, островът показва следващия си отвратителен трик — миризмата. Тежка и противно сладникава миризма като на стая, пълна с гнили праскови. Воня, която се просмукваше като сироп през порите и ноздрите. А под сладостта и се усещаше нещо друго, което миришеше далеч по-неприятно от праскови, били те пресни, или гнили. Нещо, което смърдеше на канализация, задръстена с развалено месо — на канал на кланица, лой и стара кръв. Сигурно бяха водораслите, въпреки че никога не бях срещала подобна воня на друг бряг.

Бях преполовила разстоянието до „Емануела“, като стисках носа си всеки път, когато пресичах ивица с гниещи водорасли, когато чух зад гърба си звуците на малко убийство. Възгласите на сатанинска радост, които надаваше Джонатан, заглушиха почти напълно трогателното блеене на овцата, която убиваше, но аз разбрах инстинктивно какво е сторило пияното копеле.

Обърнах се назад, като завъртях пети в слузта. Навярно беше късно да спася тази овца, но може би щях да успея да му попреча да пречука другите две. Не виждах кошарата, скалните блокове я криеха от погледа ми, но чувах триумфалните крясъци на Джонатан и приглушените звуци от ударите му. Знаех какво ще видя, затова гледката, която сварих, не ме изненада.

Сиво-зелената поляна беше почервеняла. Джонатан беше в кошарата. Двете оцелели овце препускаха паникьосано напред-назад и блееха ужасено, а той стоеше над третата с вече възбуден член. Жертвата беше рухнала на земята, тънките ѝ като пръчки предни крака бяха подвити под нея, а задните — изпънати и вкочанени от настъпващата смърт. Тялото ѝ се разтърсваше от нервни спазми, кафявите ѝ очи бяха подбелени. Горната част на черепа ѝ беше раздробена почти напълно от големия объл камък, който Джонатан още държеше; виждаше се сивата каша на мозъка, от която стърчаха парчета кост. Докато го гледах, той стовари камъка върху главата ѝ още веднъж. Разхвърчаха се горещи частици мозък и капки кръв, които ме опръскаха. Джонатан приличаше на някакъв кошмарен лунатик (и навярно беше точно такъв в момента). Голото му, доскоро бяло тяло беше окървавено като престилката на касапин след тежък работен ден в скотобойната. Чертите на лицето му почти не се виждаха от кашата, която го покриваше...

Животното издъхна. Жалостивият му хленч секна напълно. То се просна почти комично на една страна — сякаш не беше истинска овца, а анимационен герой — и ухото му се закачи за бодливата тел.

Джонатан гледаше как жертвата му пада, окървавеното му лице беше изкривено в усмивка. О, тази усмивка: тя му служеше за толкова неща. Не очароваше ли с нея жените? Не я ли използваше, за да показва похот и любов? Но сега усмивката за пръв път разкри истинското си предназначение — дивашката гримаса на един жесток човек, застанал над жертвата си с камък в едната ръка и щръкнала мъжественост в другата.

Усмивката му постепенно се стопи и чувствата му се завърнаха.

— Боже! — рече той и стомахът му се сгърчи в спазъм. Видях конвулсията съвсем ясно: вътрешностите му се раздвижиха, главата му се люшна напред и Джонатан повърна на тревата полусмлени пържени филийки с джин.

Не помръднах. Не исках да го подкрепям, да го успокоявам и утешавам — просто не можех да му помогна.

Обърнах му гръб.

— Франки — каза той с пълна с жлъчен сок уста.

Не намерих сили да го погледна. Нямаше какво да сторя за овцата, вече беше мъртва; просто исках да избягам от каменния кръг и да забравя всичко, което бях видяла.

— Франки.

Тръгнах надолу с цялата бързина, която позволяваше коварният терен — към брега и относителната нормалност на „Емануела“.

Вонята се беше усилила: издигаше се от земята на противни вълни и ме блъскаше в лицето.

Ужасен остров. Отвратителен, смрадлив, безумен.

Вървах с препъване през водораслите и боклуците и се изпълвах с все по-неистова омраза. „Емануела“ вече беше близо...

Тогавя чух познатото тракане на свличащи се камъчета. Застинах на място, като се олюлях несигурно върху хлъзгавите скали, и погледнах наляво, където един камък тъкмо спираше да се търкаля. Когато спря, друг, по-голям камък, широк може би около педя, се откъсна от мястото си и започна да се премята надолу, като разблъска съседите си и предизвика нова каменна лавина към морето. Намръщих се и главата ми забуча.

Животно ли разбутваше камъните? Краб може би? Или движението им беше предизвикано по някакъв начин от горещината?

Един още по-голям камък се размърда.

Закрачих отново към яхтата, а тракането и трополенето зад гърба ми продължиха през кратки интервали, като образуваха едно почти несекващо барабанене.

Започна да ме завладява смътен, непонятен страх.

* * *

Анджела и Рей си правеха слънчеви бани върху палубата.

— Още два часа и ще накараме кучката да си размърда задника — каза той, като примижа към мен.

Отначало помислих, че визира Анджела, после осъзнах, че говори за лодката.

— И ти можеш да се попечеш — усмихна ми се леко Рей.

— Аха.

Анджела беше заспала или нарочно не ми обръщаше внимание. И двата варианта ме устройваха.

Отпуснах се на палубата в краката на Рей и оставих слънчевите лъчи да попият в мен. Кървавите петна по кожата ми бяха изсъхнали и приличаха на корички от рани. Изроних ги лениво, като слушах плискането на вълните в камъните.

Зад гърба ми се чу шум от разгръщането на страници. Озърнах се. Рей, който не беше способен да лежи неподвижно дълго време, прелистваше взета от библиотеката книга за Хебридските острови.

Погледнах отново към слънцето. Майка ми обичаше да казва, че ако се взирам право в него, то ще прогори дупки в задната част на очите ми. Само че слънцето беше горещо, беше живо и исках да гледам лицето му. Усещах някакъв хлад — не знам откъде се беше взел — в корема и между краката, който не искаше да си отиде. Може би щях да го изгоня, като се взирам в слънцето.

Зърнах Джонатан на брега, слизаше на пръсти към морето. От това разстояние, с всичката тази кръв по бялата си кожа, приличаше на някакво шарено чудовище. Той свали боксерките си и се наведе към приборя, за да отмие остатъците от овцата.

И тогава Рей възкликна тихо „Боже!“ по начин, който не вещаеше нищо хубаво.

— Какво има?

— Открих къде се намираме.

— Чудесно.

— Не, не е чудесно.

— Защо? Какво не е наред? — Изправих се и се обърнах към него.

— Пише го в книгата. Има един абзац, в който се говори за това място.

Анджела отвори очи.

— И какво? — попита тя.

— Това не е обикновен остров, а гробище.

Студът между краката ми се засили и плъзна нагоре. Слънцето не беше достатъчно силно, за да ме стопли там, където би трябвало да съм най-гореща.

Погледнах отново към брега. Джонатан продължаваше да се мие, като плискаше гърдите си с вода. Сенките, които хвърляха камъните, внезапно ми се сториха много черни и гъсти, а ръбовете им сякаш се впиваха в обърнатите нагоре лица на...

Джонатан видя, че гледам към него, и ми помахаше.

Възможно ли беше под тези камъни да лежат трупове? Като летовници на плаж в Блекпул, с лица към слънцето?

Светът е двуцветен. Слънце и сянка. Белите гърбове на камъните и черните им коремни. Животът отгоре и смъртта отдолу.

— Гробище? — попита Анджела. — Какво гробище?

— Военно гробище — отговори Рей.

— Искаш да кажеш, че тук са погребани някакви викинги?

— Участници в Първата и във Втората световна война. Войници от торпилирани кораби, изхвърлени на брега моряци. Тела, довлечени тук от Гълфстрийм; изглежда, течението ги пренася през проливите и ги изхвърля по бреговете на тукашните острови.

— Изхвърля ги?

— Така пише.

— Вече не го прави.

— Сигурно продължават да погребват тук удавени рибари — отговори Рей.

Вече почистен, Джонатан се беше изправил и се взираше в морето. Беше заслонила очите си с ръка и аз проследих погледа му над синьо-сивата вода така, както бях проследила пръста му. Онзи тюлен, кит или каквото беше там се беше появил отново на стотина метра от яхтата. От време на време се преобръщаше и вдигаше перка като плувец, който маха с ръка.

— И колко хора са били погребани тук? — попита равнодушно Анджела. Изглежда, фактът, че седим върху гробище, не я смущаваше ни най-малко.

— Навярно стотици.

— Стотици?

— Не пише колко, пише само много.

— В ковчези ли са ги погребвали?

— Откъде да знам?

Какво друго би могла да бъде тази камара от камъни, освен гробище? Погледнах острова

с нови очи, вече знаех какво представлява. Сега имах истинска причина да мразя изгърбената му снага, мърлявите му брегове и миризмата му на праскови.

— Чудя се дали са ги погребвали навсякъде — каза замислено Анджела, — или само на върха, където намерихме овцете. Сигурно на върха, за да не ги стига водата.

Да, сигурно на мъртвците им беше дошло до гуша от водата: с нагрисани от рибите зелени лица, изгнили униформи и покрити с водорасли идентификационни плочки. Как бяха загинали... и как бяха пътували след смъртта заедно с мъртвите си другари, докато течението ги изхвърли на тази безрадостна земя. Видях в съзнанието си телата на войниците, които изпълняват всяка прищявка на приливите и отливите, люшкат се напред-назад и се преобръщат, докато някой от крайниците им не се закачи за скала и те не се освободят от властта на морето. Представих си как всяка отдръпваща се вълна ги разкрива малко по малко: подгизнали и размекнати, изплюти на брега, за да го усмърдят с присъствието си, докато чайките не ги оглозгат.

Въоръжена с това знание, изпитах извратеното желание да се поразходя отново по брега и да разровя с крак камъните, докато не изкарам на повърхността някоя кост.

Едва си го помислих и тялото ми взе решение вместо мен.

— Къде тръгна? — попита Анджела.

— При Джонатан — промърморих в отговор и се спуснах на брега.

Вонята се беше засилила: това беше миризмата на смъртта. Може би тук продължаваха да погребват удавници, както Рей бе предположил. Непредпазливи собственици на яхти и невнимателни плувци с изгладени от водата лица. Мухите в краката ми вече не бяха толкова мързеливи — не чакаха да ги стъпча, а се разбягваха с бръмчене от стъпките ми, завладени от нов ентузиазъм за живот.

Джонатан не се виждаше никакъв. Боксерките му още лежах на камъните край водата, но самият той беше изчезнал. Погледах към морето — нищо. На повърхността не се подаваше глава; нямаше размахваща се перка.

Извиках името му.

Гласът ми раздразни мухите и цели рояци от тях се вдигнаха във въздуха. Джонатан не отговори.

Тръгнах покрай брега; от време на време някоя ленива вълна заливаше краката ми. Осъзнах, че не бях казала на Рей и Анджела за мъртвата овца. Може би това беше тайна, която трябваше да си остане между нас четиримата: между Джонатан, мен и двете оцелели овце.

И тогава го видях на няколко метра пред мен — широките му гърди бяха бели и чисти, по тях нямаше нито капчица кръв. „Значи ще си остане тайна“, помислих си аз.

— Къде беше? — подвикнах му.

— Поразходих се, за да олекна.

— От какво?

— От многото джин — усмихна се той.

Върнах му усмивката: все пак в камбуза беше казал, че ме обича.

Зад гърба на Джонатан се разнесе трополенето на търкалящи се камъни. Вече се намираше на по-малко от десет метра от мен — беше безсрамно гол и се приближаваше с походката на трезвен човек.

Трополенето на камъните внезапно стана ритмично. Вече не беше хаотична поредица от звуци, предизвикани от сблъсъка на камък с камък, а серия от повтарящи се тонове, едно

ритмично барабанене.

Не беше случайно, а преднамерено.

Не беше неволно, а умишлено.

Това не беше случайно свличане на камъни, а...

Джонатан вече беше съвсем близо. Кожата му блестеше на слънцето и изглеждаше неестествено бяла на фона на тъмнината зад него.

Чакай!

Каква тъмнина?

Камъкът се носеше във въздуха като птица, напук на гравитацията. Безличен черен камък, освободен от земята. Беше с размерите на бебе и летеше с писък към главата на Джонатан.

Брегът беше свивал мускулите си, пращайки дребни камъни към морето, защото е събирал сили да вдигне този скален къс и да го хвърли по Джонатан.

Камъкът се приближаваше към тила му и ставаше все по-голям, а аз бях толкова ужасена, че не можех да издам и звук.

Глух ли беше Джонатан? Той се усмихна отново; явно смяташе, че ужасената ми физиономия се дължи на голотата му. Не осъзнаваше, че...

Камъкът отнесе върха на главата му, като остави непокътнати само отворената уста и окървавения език, който се подаваше от нея — остатъкът от красотата на Джонатан се изсипа върху мен като облак влажна червена пръст. Горната половина на лицето му беше останала върху камъка. Залитнах назад и тя профуча покрай мен. Когато се озова над морето, камъкът убиец застина във въздуха, сякаш беше изгубил волята си за живот, и цопна във водата.

В краката ми имаше кръв. Кървава диря, която започваше от проснатото тяло на Джонатан. Отворената му глава беше обърната към мен, вътрешността ѝ — изложена на показ.

Все още не бях започнала да пища, въпреки че трябваше да се освободя от ужаса, който ме задушаваше, ако не исках да полудея. Някой трябваше да ме чуе, да ме прегърне и да ме отведе оттук, преди камъните да са възобновили ритмичното си барабанене. Или — не дай си боже — преди създанията под брега да решат, че това убийство не ги задоволява, и да се надигнат от каменните си гробове, за да ме целунат лично.

Но писъкът не идваше и не идваше.

Всичко, което чувах, беше тракането на търкалящите се около мен камъни. Щяха да ни избият до крак, задето сме осквернили свещената им земя. Щяха да ни пребият до смърт с камъни, както са езекутирали някога еретиците.

И тогава се чу глас.

— Мили боже!

Мъжки глас; чужд, не на Рей.

Беше изникнал от нищото — нисък, набит мъж, застанал току до морето. С кофа в едната ръка и наръч суха трева в другата. „Храна за овцете“, помислих си разсеяно. Храна за овцете.

Старецът се втренчи в мен с широко отворени очи, после погледна пак към тялото на Джонатан.

— Какво стана? — попита той с тежък келтски акцент. — Какво се случи, за бога?

Поклатих глава. Имах чувството, че ще се откачи от врата ми. Може и да съм посочила

към кошарата, а може и да не съм. Във всеки случай мъжът, изглежда, разбра какво си мисля и се втурна към короната от скали, като захвърли кофата и сеното.

Тръгнах след него, полусляпа от объркване, но той изчезна в сянката на скалните блокове, преди да успее да го настигна. Миг по-късно се появи отново; на изпотеното му лице беше изписана паника.

— Кой стори това?

— Джонатан. — Протегнах ръка към трупа, без да се обръщам; не смеех да го погледна. Мъжът изруга на келтски и излезе със залитане от скалния пръстен.

— Какво сте направили? — изкрещя ми той. — Какво сте направили, за бога? Убили сте техния дар.

— Просто една овца — промълвих аз. Сцената с обезглавяването на Джонатан се превърташе в съзнанието ми отново и отново, едно безкрайно клане.

— Те го искат, не разбираш ли? Ако не го получат, ще се вдигнат.

— Кой ще се вдигне? — Но вече знаех. Бях видяла как се движат камъните.

— Всички. Погребаните, без да бъдат оплакани. Те носят морето в себе си, в съзнанието си...

Знаех какво има предвид: внезапно проумях всичко. Мъртвите наистина бяха тук. Под камъните. Но ритъмът на морето беше в тях, затова не почиваха кротко. За да кротуват, трябваше да им принасят в дар овце.

Нима мъртвите се хранеха с овнешко? Не, те нямаха нужда от храна. Нуждаеха се от внимание, това беше всичко.

— Удавниците — казваше мъжът. — Всички удавници.

Познатото барабанене започна отново и се извиси до оглушителен трясък: сякаш целият бряг се беше раздвижил.

А под какофонията се чуваха и други звуци: плясъци, пищене и шум от трошене.

Обърнах се и видях, че от другата страна на острова се издига вълна от камъни...

Последваха още писъци, които можеха да излизат само от едно пребито и изпотрошено тяло.

„Емануела“. Рей. Хукнах към яхтата по брега, който се вълнуваше под краката ми. Овчарят се втурна след мен, чух тропота на ботушите му. Писъците и трясъците се усилиха. Небето потъмня от камъни, които излитаха във въздуха като птици и после се спускаха надолу, за да ударят някаква невидима цел. Може би яхтата. Или човешка плът...

Болезнените писъци на Анджеला бяха секнали. Заобиколих едно възвишение, следвана от мъжа, който тичаше на няколко крачки зад мен, и „Емануела“ изникна пред очите ми. С лодката и екипажа ѝ беше свършено. По плавателния съд валеше град от камъни с всевъзможни форми и размери: корпусът му беше смачкан и изпочупен; прозорците, мачтата и палубата — строшени. Анджеला лежеше върху руините и очевидно беше мъртва. Но яростната бомбардировка продължаваше. Камъните рушаха каквото бе останало от корпуса и блъскаха безжизненото тяло на Анджеला, като го караха да подскача нагоре-надолу, сякаш подхвърляно от морско течение.

Рей не се виждаше никъде.

Тогава изпищях и за момент бурята утихна — глътка отдиш след жестоката атака. После започна отново: вълни от чакъл и камъни се надигнаха от брега и се устремиха към безчувствените си мишени. Явно мъртвите нямаше да мирясат, докато не направят „Емануела“ на трески, а Анджеला — на кайма за скаридите.

Овчарят ме сграбчи за ръката и я стисна така силно, че спря притока на кръв към китката ми.

— Хайде — рече той. Чух го, но не помръднах. Чаках да се появи лицето на Рей... или поне да извика отнякъде името ми. Нищо: само канонада от камъни. Рей беше мъртъв и лежеше смазан нейде сред руините на яхтата.

Овчарят вече ме влачеше назад по брега.

— Лодката — говореше ми той, — можем да се спасим с моята лодка.

Мисълта за бягство изглеждаше нелепа. Щяхме да си тръгнем само ако островът ни пусне.

Все пак го последвах по пътя, по който бяхме дошли, като се пързалих по влажните, сякаш потни скали и се спъвах в гирляндите от водорасли.

Жалката му надежда за живот се намираше от другата страна на острова: гребна лодка, изтеглена върху крайбрежния чакъл — не лодка, а същинска орехова черупка.

Нима щяхме да влезем в морето с нея? Като в стихотворението за тримата мъже със ситото²⁹?

Той ме задържа към нашето избавление и аз го последвах, без да се съпротивлявам. С всяка следваща крачка ставах все по-сигурна, че брегът ще се надигне внезапно и ще ни смаже. Навярно щеше да се извиси пред нас като стена или кула, когато се намираме само на крачка от спасението. Може би искаше да си поиграе с нас. А може би мъртвите не обичаха игрите. Игрите са за комарджиите, а те вече бяха изгубили всичко. Може би мъртвите действаха само когато са сигурни, като математиците.

Мъжът ме качи в лодката или по-скоро ме хвърли в нея, после я избута във водата. Не се издигнаха стени, които да попречат на бягството ни. Не се появиха кули, не заваля убийствен град. Дори атаките над „Емануела“ бяха спрели.

Нима мъртвите се бяха заситили с три жертви? Или присъствието на овчаря, този невинен слуга на своенравните удавници, ме пазеше от гневните им изблици? Гребната лодка навлезе в морето. Няколко слаби вълни ни подхвърлиха върху гърбовете си, после започнахме да се отдалечаваме от брега. Моят спасител беше седнал срещу мен и гребеше с пълна сила, а прясната пот върху челото му се увеличаваше с всяко загребване.

Островът се смали; бяхме свободни. Овчарят се поотпусна. Погледна към локвата мръсна вода на дъното на лодката и си пое дълбоко въздух поне дузина пъти, после вдигна очи към мен и ме изгледа безизразно с умореното си лице.

— Рано или късно щеше да се случи — каза той с тих и измъчен глас. — Някой щеше да наруши начина ни на живот. Да прекъсне ритъма.

Движението на греблата ме унасяше. Исках да заспя, да се завия с насмоления брезент, върху който седях, и да забравя всичко. Брегът зад нас се беше смалил до чертичка. „Емануела“ вече не се виждаше.

— Къде отиваме?

— Връщаме се на остров Тайри — отговори овчарят. — Там ще решим какво да правим. Ще потърсим начин да ги компенсираме, да ги приспим отново.

— Значи се хранят с овцете?

— За какво им е храна на мъртвите? Не. Не им трябва овнешко. Приемат животните като възпоменателен жест.

Помен за починалите.

Кимнах.

— Така им показваме, че жалеем за тях...

Той спря да гребе. Беше прекалено разстроен, за да довърши обяснението си, и твърде изтощен, за да върти веслата, затова остави лодката на течението. Настана тишина.

И тогава започна драскането.

Приглушено стържене по дъното, сякаш някой дращи с нокти по дъските, за да го пуснем вътре. При това не драскаше един човек, а много. Звучите от настойчивото им искане ставаха все повече — тихо дращене на изгнили пръсти по дървото.

Останахме неподвижни и безмълвни, не можехме да повярваме. Чувахме най-лошото, но отказвахме да повярваме, че то се случва.

Край десния борд се чу плисък. Обърнах се и видях вкочаненото му тяло да излиза от водата, сякаш теглено от невидими кукловоди. Беше Рей, целият в синини и рани — пребит до смърт и после довлечен като доказателство за силата им, за да се уплашим. Отстрани изглеждаше, че ходи по водата — стъпалата му се намираха под повърхността, а ръцете му висяха безжизнено край тялото, докато го теглеха към лодката. Погледнах лицето му — разкъсано и потрошено. Едното око беше почти затворено, другото се беше разтекло.

Когато се озова на два метра от лодката, кукловодите го оставиха да потъне обратно в морето сред водовъртеж от розова вода.

— Другият ти спътник? — попита овчарят.

Кимнах. Сигурно беше паднал в морето от кърмата на „Емануела“. Сега беше като тях, удавник. И им служеше като играчка. Значи, мъртвите все пак обичаха игрите; бяха го довели от острова като деца, които вземат свой другар в игрите, за да го включат в нова лудория.

Дращенето беше спряло. Тялото на Рей беше изчезнало. Морето изглеждаше спокойно, чуваше се само плискането на вълните в бордовете на лодката.

Сграбчих греблата.

— Гребете! — изкрещях на овчаря. — Гребете или ще ни убият.

Мъжът, изглежда, се беше примирил и чакаше да види как ще ни накажат. Той поклати глава и се изплю във водата. Нещо се раздвижи под понесената от вълните хръчка — бледи форми, които се въртяха и премятаха, но бяха прекалено дълбоко, за да мога да различа чертите им. Докато се вирах в тях, те започнаха да се издигат: разложените им лица ставаха все по-отчетливи, ръцете им се протягаха да ни прегърнат.

Пасаж от трупове. Десетки мъртъвци, оглозгани от рибите и раците; малкото останала им плът едва се крепеше върху костите.

Лодката се разлюля леко, когато ръцете я хванаха.

Примиреното изражение на овчаря дори не трепна, когато мъртвите започнаха да ни клатят все по-ожесточено, разтърсвайки ни като кукли. Щяха да ни потопят и бяхме безпомощни да ги спрем. Миг по-късно лодката се преобърна.

Водата беше ледена, далеч по-студена, отколкото бях очаквала, и ме остави без дъх. Винаги съм била добър плувец. Отдалечих се от преобърнатата лодка с уверени загребвания през разпенената вода. Овчарят нямаше този късмет. Много хора, които се прехранват от морето, не умеят да плуват и той, изглежда, беше от тях. Потъна като камък, без вик или молитва.

На какво се надявах? Че четири жертви са достатъчни и ще бъда пощадена, за да ме отнесе течението на безопасно място? Каквито и надежди за спасение да имах, те не просъществуваха дълго.

Усетих как нещо се отърка в глезените и стъпалата ми — леко и нежно, почти като милувка. Сетне нещо изскочи на повърхността току до главата ми. Зърнах сив гръб като на голяма риба. Онова, което докосваше глезените ми, ги стисна. Мека ръка, разкашкана от дългия престой във водата, ме задърпа неумоливо към дълбините на морето. Поех си глътка въздух, последната ми глътка въздух, и главата на Рей изплува на няма и метър от мен. Видях раните му с клинични подробности — почистени от водата, те приличаха на грозни усти от бяла тъкан, в които проблясваха кости. Морето беше отнесло изваденото му око; косата му беше залепнала за черепа и вече не прикриваше плешивината на върха.

Водата се затвори над главата ми. Очите ми бяха отворени и видях как онази последна глътка въздух се отдалечава от лицето ми като низ от сребристи мехурчета. Рей беше до мен, за да ми даде утеха. Ръцете му се издигаха над главата му, сякаш се предаваше.

Водното налягане изкриви лицето му, бузите му се издуха, прекъснатите очни нерви щръкнаха от празната орбита като пипала на малка сепия.

Не издържах. Отворих уста и усетих как се пълни със студена вода. Солта опари синусите ми, студът проряза мозъка зад очите ми. Нетърпеливата вода изгори гърлото ми и нахлу на места, до които не трябваше да стига — прогони въздуха от кухините на тялото ми и се настани в тях.

Два трупа с развети от течението коси прегърнаха краката ми. Главите им се люшкаха и подскачаха върху изгнили въжета от вратни мускули. Задрасках ръцете им и плътта се свлече под ноктите ми на оръфани сиви парчета, но любовната им прегръдка не отслабна. Те ме искаха, о, как само копнееха за мен.

Рей също ме беше сграбчил, беше обгърнал тялото ми и притискаше лице към моето. Едва ли го правеше нарочно. Вече не можеше да мисли и да усеща, камо ли да обича. Затова, докато се приближавах към смъртта с всяка секунда, не успях да се насладя на интимността, за която толкова дълго бях жадувала.

Беше късно за любов; слънчевата светлина беше само спомен. Дали светът си отиваше, като притъмняваше, докато умирах, или се намирахме толкова дълбоко, че слънцето не можеше да ни достигне? Вече не изпитвах паника и ужас — сърцето ми беше спряло да бие, въздухът не излизаше болезнено от дробовете ми. Усетих, че ме завладява покой.

Спътниците ми охлабиха хватката си и ме предадоха на течението. Морето ме похити: открадна кожата и мускулите ми, вътрешностите, очите, ноздрите, езика, мозъка.

Тук нямаше време. Дните можеха да бъдат седмици. Над нас се плъзгаха киловете на лодки — понякога вдигахме поглед от скалните си убежища и ги виждахме. Украсен с пръстен пръст се изгуби във водата, безформена сянка закри небето, рибен пасаж подгони червей. Признаци на живот.

Минути, след като умрях, или година по-късно течението се смили над мен и ме освободи от скалата. Откъсна ме от актиниите и ме остави на приливите и отливите. Рей е с мен. И неговото време е дошло. Морето ни е променило, вече няма връщане.

Водата ни носи — понякога на повърхността, като подпухнал пристан за чайките, понякога потопени от рибите, които пируват с нас, — носи ни неумоливо към острова. Познаваме чакъла на брега му и чуваме без уши тракането на камъните.

Морето отдавна е почистило отпадъците. Анджела, „Емануела“ и Джонатан са изчезнали. Само ние, удавниците, сме тук, с обърнати нагоре лица под камъните, утешавани от ритъма на спокойните вълни и овцете, които не разбират нищо.

Човешки останки

Някои видове търговия се извършват по-успешно денем, други — нощем. Гевин се беше специализирал във вторите. Зиме и лете, облегат на стена или приютен в някой вход с проблясваща като светулка цигара в устата, той продаваше на всеки дошъл потното съдържание на джинсите си.

Понякога на богати, но самотни вдовици, които го наемаха за компания през уикенда, настойчиви целувки и — ако бяха в състояние да забравят мъртвите си партньори — бурна езда в ухаещо на лавандула легло. Друг път — на отчаяни съпрузи, които искаха да правят секс с някой от собствения си пол и копнееха да прекарат един час в обятията на момче, което няма да ги пита как се казват.

На Гевин му беше все едно кой ще го наеме. Безразличието му беше запазена марка, дори част от неговия чар. И правеше раздялата с него много по-лесна. Не беше трудно да кажеш „чао“, „доскоро“ или просто да си тръгнеш мълчаливо, когато се сбoguваш с човек, на когото не му пука особено дали ще живееш, или ще умреш.

За разлика от много други, Гевин не се отвращаваше от професията си. Веднъж от четири нощи тя даже му доставяше физическо удоволствие. И обратното — понякога му се струваше, че работи в скотобойна за секс с потни, сгорещени тела и безжизнени очи. Но това не го притесняваше, беше свикнал с годините.

Работата му беше доходоносна. И го караше да се чувства свободен.

През деня обикновено спеше в топлото си изкорубено легло, увит като мумия, с кръстосани върху главата ръце, за да се предпази от светлината. Ставаше към три, бръснеше се и вземаше душ, после прекарваше половин час пред огледалото. Беше самокритичен до педантичност — следеше теглото си винаги да е плюс-минус един килограм от идеалната според него стойност; подхранваше кожата си с крем, ако беше суха, или я подсушаваше, ако беше мазна, като я проверяваше за всяка пъпка, която би могла да загрози страните му. Търсеше и най-дребния признак за венерическа болест. Срамните възли се премахваха лесно, но на два пъти беше хващал гонорея — лечението траеше по три седмици, а това не беше добре за бизнеса, затова оглеждаше стриктно тялото си и търчеше до клиниката и при най-малкия обрив.

Рядко му се налагаше. Когато нямаше неканени възли, Гевин обикновено прекарваше този половин час в любовно съзерцание на гените си. Той беше прекрасен. Хората непрекъснато му го повтаряха. Прекрасен. Какво лице, о, какво лице, обичаха да казват те, като го прегръщаха здраво, сякаш така можеха да откраднат част от красотата му.

Намираха се и други красавци, разбира се — чрез агенциите или дори на улицата, стига да знаеш къде да ги търсиш. Но лицата на повечето мъжки проститутки, които Гевин познаваше, изглеждаха недоделани в сравнение с неговото. Те приличаха по-скоро на първи опити на скулптор, отколкото на завършено произведение — бяха груби, недооформени. А той беше напълно завършен. Беше идеален; просто трябваше да съхрани това съвършенство.

Щом приключеше с инспекцията, Гевин се обличаше и разглеждаше доволно отражението си още пет минути, после излизаше да продаде вече опакованата стока.

Напоследък не се задържаше много на улицата. Беше рисковано: винаги имаше полицаи, които трябваше да отбягва, а от време на време се появяваше и някой психар, решен да прочисти Содом. Когато не му се висеше много навън, Гевин си намираше клиент чрез

агенцията за ескорт, но тя винаги получаваше тлъст дял от възнаграждението.

Имаше и редовни клиенти, разбира се — клиенти, които наемаха любимците си месец след месец. Една вдовица от Форт Лодърдейл винаги го вземаше със себе си по време на ежегодното си няколкодневно пътешествие до Европа; друга жена, чието лице бе видял в лъскаво списание, му се обаждаше периодично, за да вечерят и да му споделя брачните си проблеми. Имаше и един мъж — Гевин го беше кръстил Роувър на колата, която караше, — който го наемаше веднъж на всеки две седмици за нощ на изповед и целувки.

Но в нощите без предварително уговорена среща Гевин излизаше да си намери сам клиент. Беше се специализирал в това. Никой от останалите, които работеха на улицата, не беше овладял така добре лексиката на поканата: умела комбинация от насърчаване и незаинтересованост, от невинност и порочност. Специфичното пренасяне на тежестта от левия крак върху десния, което да покаже издутината на чатала му под най-добрия ъгъл. Никога прекалено безсрамно, без курвенски изпълнения. Само случайна съблазън.

Гордеше се със себе си, че триковете му рядко продължаваха повече от няколко минути и никога — цял час. Ако изиграеше представлението с обичайната си прецизност пред правилната недоволна съпруга или пред правилния изпълнен с чувство за вина съпруг, щяха да го нахранят (а понякога и да му дадат дрехи), да правят секс с него и да му пожелаят доволно лека нощ много преди последният влак да потегли от централната спирка в метрото към Хамърсмит. Годишите на половинчасови срещи, три свирки и едно чукане на нощ отдавна бяха минали. От една страна, това вече не го привличаше, от друга, той се готвеше за нова кариера през идните години: от улична проститутка да стане жиголо, от жиголо — мъжка държанка, от мъжка държанка — съпруг. Беше сигурен, че някой ден ще се ожени за една от вдовиците, може би за онази матрона от Флорида. Тя му беше казала, че си представя как лежат край басейна ѝ във Форт Лодърдейл, и той се стараеше да подхранва тази фантазия. Засега си оставаше само фантазия, но беше въпрос на време да се превърне в реалност. Проблемът беше, че тези богати цветове изискваха много грижи, а повечето увяхваха, преди да са дали плод.

Но тази година щеше да успее. О, да, тази година със сигурност щеше да стане. Есента щеше да донесе нещо добро, усещаше го.

Междувременно Гевин наблюдаваше как бръчките край прекрасната му уста (беше прекрасна, нямаше съмнение) се задълбочават и пресмяташе шансовете си в тази надпревара между време и възможности.

* * *

Беше девет и петнадесет вечерта, 29 септември. И беше студено дори във фойето на хотел „Империал“. Тази година улиците не бяха благословени с циганско лято — есента беше стиснала Лондон в челюстите си и го разтърсваше здраво.

Чак зъбът го болеше от студ; онзи злочест, разяден зъб. Ако беше отишъл на зъболекар, вместо да се обърне на другата страна и да спи още час, сега нямаше да се чувства толкова дискомфортно. Но беше късно, щеше да отиде утре. Утре щеше да разполага с много свободно време. И нямаше да е нужно да си уговаря среща. Просто щеше да се усмихне на рецепционистката, тя щеше да омекне и да му каже, че ще го вмести някак в графика; Гевин щеше да се усмихне отново, тя щеше да се изчерви и той щеше да влезе незабавно при

зболекаря, вместо да чака две седмици като нещастните смотаняци, които не притежават прекрасни лица.

Тази нощ щеше да изтърпи някак болката. Трябваше само да си намери заможен клиент — съпруг, който да се изръси здраво, за да му духа, — после щеше да разпусне в някой нощен клуб в Сохо. Ако не случеше на бързив досадник, щеше да е свършил до десет и половина.

Но тази нощ не му вървеше. На рецепцията на хотела имаше нов служител — слаб намръщен мъж с накриво лепната перука на темето, който го наблюдаваше с присвити очи от близо половин час.

Обичайният рецепционист, Мадокс, беше прикрит хомосексуалист; Гевин го беше засичал веднъж или дважд в гей баровете. И беше като пластилин в ръцете му, даже го беше наел за час преди няколко месеца. Гевин не му беше взел скъпо, все пак беше добър политик. Но този новият беше хетеро, беше злобен и беше наясно с играта на Гевин.

Гевин се приближи нехайно до автомата за цигари, като крачеше в ритъм с музиката по червено-кафявия килим. Шибана, скапана нощ!

Когато се обърна с пакет „Уинстън“ в ръка, рецепционистът го чакаше.

— Извинете... сър. — Произношението му беше отработено, определено не беше естествено.

Гевин го изгледа приветливо.

— Да?

— Гост на хотела ли сте... сър?

— Ами...

— Ако не сте, управата ще ви бъде благодарна да напуснете незабавно помещението.

— Чакам някого.

— О?

Рецепционистът нито за миг не му повярва.

— Тогава ми кажете името...

— Не е нужно.

— Кажете ми името — настоя мъжът — и с радост ще проверя дали вашият... познат... е в хотела.

Копелето нямаше да го остави на мира, така че Гевин нямаше голям избор. Трябваше да отстъпи и да напусне фойето или да се престори на възмутен клиент и да избухне. Избра второто, по-скоро за да се заяде, отколкото защото беше добра тактика.

— Нямате право... — започна гневно Гевин, но рецепционистът не се впечатли.

— Слушай, синко — рече му той. — Знам какво се опитваш да постигнеш, така че не се дръж нагло или ще извикам полиция. — Беше изгубил контрол върху произношението си и то звучеше все по-южняшко с всяка следваща сричка. — Клиентелата ни е порядъчна и не иска да си има вземане-даване с такива като теб, ясно ли е?

— Шибаняк — каза тихо Гевин.

— Може да съм шибаняк, но не лапам пишки като теб, нали?

Туше.

— А сега, синко, сам ли ще си обереш крушите, или предпочиташ да си тръгнеш оттук с белезници?

Гевин изигра последната си карта.

— Къде е господин Мадокс? Искам да видя господин Мадокс, той ме познава.

— Сигурен съм в това — изсумтя рецепционистът. — Проклет да съм, ако не те познава.

Уволниха го за непристойно поведение... — Изкуственият акцент се завърна. — Така че на твое място няма да се опитвам да размахвам името му тук. Разбра ли? А сега да те няма.

Уверен в победата си, мъжът се изпъчи като матадор и размаха ръка.

— Управата на хотела ви благодари за посещението. И не се връщайте.

Точка за плешивеца и край на играта. Какво пък: имаше други хотели, други фойета и други рецепционисти. Да върви по дяволите.

Докато излизаше през вратата, Гевин се усмихна и подхвърли през рамо „Ще се видим“. Навярно думите му щяха да накарат този задник да се поизпоти малко, докато се прибира пеша през следващите нощи, особено ако чуе по улицата зад гърба си стъпките на млад мъж. Това не беше голямо удовлетворение, но все пак беше нещо.

Вратата се затвори, като остави топлината в хотела, а Гевин — отвън. Беше студено, значително по-студено, отколкото когато беше влязъл във фойето. Ръмеше и ситният дъжд се усили постепенно, докато вървеше забързано по „Парк Лейн“ към Саут Кенсингтън. На улицата имаше два-три хотела, в които можеше да се приюти за малко; ако и там удареше на камък, щеше да признае поражението си.

Трафикът на кръстовището при Хайд Парк бушуваше, лъскави, целеустремени колони от автомобили се вливаха забързано в „Найтсбридж“ и „Виктория“. Той си представи как стои на бетонния остров между двата противоположни автомобилни потока — мушнал върховете на пръстите си в джобовете на джинсите си (бяха прекалено тесни, за да напъха целите си ръце), самотен, изоставен.

Вълна на нещастие се надигна от дълбините на душата му. Беше на двадесет и четири години и пет месеца. Беше започнал да проституира на седемнадесет, обещавайки си да се ожени за някоя вдовица (пенсионирането на един жиголо) или да си намери някаква законна работа, преди да навърши двадесет и пет.

Но времето си минаваше, а амбициите му си оставаха неосъществени. Ентусиазмът му се топеше, а бръчките под очите му се увеличаваха.

Трафикът все така прииждаше на лъскави потоци, светлините на светофарите се сменяха, преминаваха коли, в които имаше хора със свои собствени амбиции и проблеми за решаване, а устремът им го изолираше от тротоара и безопасността.

Гевин не беше човекът, който бе мечтал да бъде, не беше онова, което тайно си бе обещавал да стане.

А младостта му си беше отишла.

Къде да отиде сега? Тази нощ апартаментът щеше да му се стори като затвор, дори да изпусеше някой джойнт, за да разведри обстановката. Искаше, не, нуждаеше се да прекара нощта с някого. Да види красотата си през нечии други очи. Да му кажат какви съвършени пропорции има, да го нагостят и напоят с вино, да го погледят; просто да бъде с някого, дори и този човек да е по-богатият, но по-грозен брат на Квазимодо. Тази нощ се нуждаеше от доза любов.

* * *

Свалката стана толкова лесно, че почти го накара да забрави епизода във фойето на хотела. Някакъв тип на видима възраст около петдесет и пет, паралия: обувки „Гучи“, много изискано палто. С една дума — класа.

Гевин стоеше на входа на малко арт кино, като хвърляше по някое око на филма на Трюфо, който прожектираха, когато забеляза мъжа, който го наблюдаваше. Той отговори на погледа му, за да се увери, че става дума за потенциален клиент. Когато разбра, че го е забелязал, мъжът се притесни и се отдалечи, но явно размисли, защото се върна, като си мърмореше нещо под носа, после се зае да разглежда с престорен интерес програмата на киното. Изглежда, нямаше опит в тези неща: новак, каза си Гевин.

Той извади небрежно една цигара „Уинстън“ и я запали, като сви шепа около кибритената клечка, така че светлината на пламъчето да позлати скулите му. Беше го правил хиляди пъти, половината от които за свое собствено удоволствие, пред огледалото. После погледна нагоре — номерът винаги даваше ефект. Този път неспокойният мъж не си тръгна, когато очите им се срещнаха.

Гевин дръпна от цигарата, угаси клечката с пръсти и я пусна на земята. Не беше свалил клиенти по този начин от седем месеца, затова изпита задоволство, че не е изгубил форма. Безпогрешното разпознаване на потенциалния клиент, едва загатнатата покана в очите и устните, която можеше да бъде изтъкувана като обикновена проява на дружелюбност, ако е допуснал грешка.

Не беше сгрешил обаче, пред него стоеше клиент. Очите на мъжа бяха приковани в неговите и го гледаха с почти болезнено желание. Устата му беше отворена, сякаш се канеше да каже нещо, но думите му се изплъзваха. Не беше красавец, но не беше и грозен. Тенът му беше резултат от често, но кратко излагане на слънце: може би живееше в чужбина. Той реши, че мъжът все пак е англичанин: подсказваше го колебливото му поведение.

Противно на обичаите си Гевин направи първата крачка.

— Обичате ли френското кино?

Клиентът изглеждаше облекчен, че мълчанието между двамата е нарушено.

— Да.

— Ще влизате ли?

Мъжът направи физиономия.

— Аз... не мисля.

— Малко е студено...

— Да, наистина.

— Искан да кажа, че е малко студено да стоим тук.

— О... да.

Клиентът захапа примамката.

— Можем... Да изпием по едно питие?

Гевин се усмихна.

— Разбира се, защо не.

— Апартаментът ми е наблизо.

— Аха.

— Беше ми доскучало вкъщи, знаете как е.

— Чувството ми е познато.

Мъжът се усмихна на свой ред.

— А вие сте...?

— Гевин.

Той протегна ръка в кожена ръкавица. Много официално, като някой бизнесмен. Здрависаха се и ръкостискането му беше силно — нито следа от предишната колебливост.

- Аз съм Кенет. Кен Рейнолдс.
- Кен.
- Да не стоим повече на студа?
- И аз така мисля.
- Живея на един хвърлей.

* * *

Рейнолдс отвори вратата на апартамента си и ги посрещна вълна от застоял топъл въздух: парното работеше. Изкачването до третия етаж беше оставило Гевин без дъх, но мъжът не показва никакви признаци на умора. Фитнес маниак може би. Професия? Работеше в центъра на града. Ръкостискането, кожените ръкавици. Може би държавен служител.

— Влизай, влизай.

Определено имаше пари. Дебел килим, който приглуши стъпките им. Коридорът беше почти гол: стенен календар, масичка с телефон, купчина телефонни указатели, стояща закачалка за дрехи.

— Тук е по-топло.

Рейнолдс изхлузи палтото си и го закачи. После, без да сваля ръкавиците си, въведе Гевин в голяма стая.

— Може ли якето?

— О... разбира се.

Гевин си свали якето и мъжът го отнесе в коридора. Когато се появи отново, се мъчеше да си махне ръкавиците; явно ръцете му бяха потни. Все още беше нервен, нищо, че си беше вкъщи. Зад заключени врати клиентите обикновено се отпускаха. Не и този — не го свърташе на едно място.

— Нещо за пиене?

— Да, би било добре.

— С какво обичаш да се тровиш?

— С водка.

— Аха. Нещо към нея?

— Мъничко вода.

— Пурист, а?

Гевин не разбра напълно забележката.

— Да.

— Такива мъже обичам. Ще ме извиниш ли за момент? Ще отида за лед.

— Няма проблем.

Рейнолдс захвърли ръкавиците си върху един стол до вратата и остави Гевин да разглежда стаята. Беше задушна и топла почти колкото коридора, но в нея нямаше нищо уютно или гостоприемно. Каквото и да работеше, мъжът беше колекционер. По стените и лавиците бяха наредени антики. Имаше много малко мебели, при това странни — очуканите столове с метални рамки изглеждаха не на място в толкова скъп апартамент. Може би Рейнолдс беше университетски преподавател или управител на музей, със сигурност нещо академично. Това не беше всекидневна на борсов посредник.

Гевин не разбираше нищо от изкуство, да не говорим за история, така че антиките му

бяха безразлични, но все пак реши да прояви любезност и да ги разгледа отблизо. Знаеше, че мъжът ще поиска мнението му за тях.

Рафтовете бяха пълна скука. Парчета от керамични съдове и скулптури — нищо цяло, само фрагменти. Върху някои се забелязваха шарки, но цветовете бяха избледнели до неузнаваемост с годините. Някои от скулптурите имаха човешка форма: част от торс или стъпало (и петте пръста бяха непокътнати), проядено от времето лице, за което беше трудно да се каже мъжко ли е, или женско. Гевин сподави прозявката си. Горещината, експонатите и мисълта за секс го приспиваха.

Насочи отегчения си поглед към стенните антики. Бяха по-вълнуващи от онези на лавиците, но и сред тях нямаше цели предмети, само фрагменти. Защо някой би искал да гледа подобни счупени предмети? Какво очарование намираше в тях? Каменните барелефи по стените бяха надупчени и нацърбени, сякаш собствениците им страдаха от проказа, а надписите на латински — почти заличени. Нищо красиво нямаше в тях, бяха прекалено повредени. Гевин се почувства някак омърсен, сякаш състоянието им беше заразно.

Само един експонат му се видя интересен: надгробна плоча или нещо, което приличаше на надгробна плоча; беше по-голям от другите и в малко по-добро състояние. Мъж на кон, въоръжен с меч, приведен над враг с отрязана глава. Под тях — няколко думи на латински. Предните крака на коня бяха счупени, а колоните от двете му страни — обезобразени от времето, но като цяло гравюрата беше запазена. Грубо изработеното лице дори притежаваше известна индивидуалност, имаше дълъг нос и широка уста.

Гевин протегна ръка да докосне надписа, но я дръпна, защото чу Рейнолдс да влиза.

— Не, пипни го, моля — рече домакинът. — Тук е, за да доставя удоволствие. Пипай смело.

Сега, когато го бяха поканили да докосне експоната, Гевин откри, че вече не желае да го пипа. Почувства се засрамен, че е хванат в крачка.

— Хайде — настоя Рейнолдс.

Гевин докосна гравюрата. Студен, грапав на допир камък.

— Римска е.

— Надгробна плоча?

— Да. Открита близо до Нюкасъл.

— Кой е мъжът?

— Казвал се е Флавиний. Бил е знаменосец на полк.

Това, което Гевин беше взел за меч, при по-близък оглед се оказа знаме. Изображението върху него беше почти неразлично — пчела, цвете или просто колело.

— Значи си археолог?

— Отчасти. Проучвам места, понякога надзиравам разкопки, но през повечето време реставрирам артефакти.

— Като тези тук?

— Римска Британия е голямата ми страст.

Той остави чашите, които носеше, и се приближи до отрупаните с керамика лавици.

— Това са неща, които съм събирал през годините. Още изпитвам тръпка да докосвам предмети, които не са виждали слънчева светлина от столетия. Все едно се потапяш в историята. Разбираш ли?

— Да.

Рейнолдс взе едно керамично парче.

— Най-добрите образци отиват в значимите колекции. Но с малко хитрост човек може да задържи част от тях за себе си. Римляните са били голяма работа. Строителни инженери, строители на пътища и мостове.

Мъжът се засмя на собствения си ентузиазъм.

— По дяволите! Рейнолдс пак изнася лекция. Съжалявам, отплеснах се.

Остави керамичното парче на мястото му върху рафта, върна се при чашите и започна да ги пълни. Докато наливаше питиетата с гръб към Гевин, той успя да попита:

— Скъп ли си?

Гевин се поколеба. Нервността на мъжа беше заразна, а и внезапната смяна на разговора от римляните към цената на свирката го свари неподготвен.

— Зависи — отговори уклончиво той.

— А... — каза Рейнолдс, който все още беше зает с чашите. — Имаш предвид естеството на моите... нужди?

— Аха.

— Разбира се.

Той се обърна и подаде на Гевин една голяма чаша водка. Без лед.

— Нуждите ми не са големи.

— Не съм евгин.

— Убеден съм — Рейнолдс направи опит да се усмихне. — И съм готов да ти платя добре. Можеш ли да останеш цялата нощ?

— Това ли искаш?

Мъжът се намръщи на чашата си.

— Предполагам.

— Значи, да.

Настроението на домакина веднага се промени — нерешителността му прерасна в увереност.

— Наздраве — каза той, като чукна чашата си с уиски в чашата на Гевин. — За любовта, живота и всичко останало, за което си заслужава да плащаме.

Двусмислеността на думите му не убягна на Гевин — мъжът очевидно се смущаваше от занаята му.

— Пия за това — рече той и сръбна от водката си.

Следващите питиета бяха пресушени неусетно, а на третата водка Гевин откри, че е в приповдигнато настроение за пръв път от много време насам и че няма нищо против да слуша разсеяно приказките на Рейнолдс за археологически разкопки и за величието на Рим. Мислите му се рееха, беше се отпуснал. Очевидно щеше да остане тук цяла нощ или поне до ранните часове на утрото, така че защо да не си пие водката и да се наслаждава на преживяването? По-късно, навярно доста по-късно, ако се съдеше по несвързаното бърборене на мъжа, щеше да има пиянски секс в тъмна стая и всичко щеше да приключи. И преди беше имал такива клиенти. Те бяха самотни, обикновено необвързани и да им доставиш удоволствие беше лесно. Този тип не търсеше секс, а компания; някой, който да сподели за кратко личното му пространство: лесни пари.

И тогава започна шумът.

Отначало Гевин реши, че чува бумтенето само в главата си, но после Рейнолдс се изправи с потрепваща уста. Идилията беше нарушена.

— Какво става? — попита Гевин, като се изправи на свой ред, замаян от питиетата.

— Всичко е наред — каза мъжът, като го натисна да седне отново на стола. — Чакай, стой тук...

Шумът се засили. Сякаш изгаряха някой в пещ и той блъскаше ли, блъскаше по вратата.

— Моля те, изчакай ме тук, няма да се бавя. Само да видя кой тропане на горния етаж.

Рейнолдс лъжеше, шумът не идваше от горния етаж. Идваше от вътрешността на апартамента — ритмично думкане, което ту се забързваше, ту се забавяше.

— Налей си още едно — каза му той, докато крачеше към вратата с почервеняло лице. — Проклети съседи...

Зовът, защото това несъмнено беше зов, вече затихваше.

— Ей сега се връщам — обеща Рейнолдс и затвори вратата след себе си.

Гевин беше преживявал подобни сцени и преди: изневеряващи мъже, чиито любовници се появяваха в неподходящ момент; хора, които искаха да го пребият — в пристъп на вина един клиент беше потрошил цялата хотелска стая. Случваха се такива неща. Но Рейнолдс беше различен, държеше се съвсем нормално. Гевин си напомни тихо, че и другите не се бяха държали зле в началото. По дяволите! Стига с тези съмнения. Ако изпадаше в паника всеки път, когато се срещаше с нов клиент, досега да си е сменил работата. Налагаше се да се уповава на късмета и на инстинкта си, а инстинктът му казваше, че Рейнолдс не си пада по физическото насилие.

Гаврътна остатък от водката в чашата си, напълни я отново и зачака.

Шумът беше спрял напълно и ставаше все по-лесно да се преиначат фактите: може пък действително да е тропал някой съсед отгоре. В апартамента беше тихо, нищо не подсказваше, че Рейнолдс още е вътре.

За да се разсее, Гевин огледа отново стаята и погледът му се спря пак на надгробната плоча.

Знаменосецът Флавиний.

Имаше нещо приятно в идеята да изрежат образа ти — макар и грубо — в камък и да го поставят там, където лежат костите ти, въпреки че рано или късно някой историк щеше да ги раздели. Бащата на Гевин беше настоявал да го погребат, вместо да го кремират: Как иначе, обичаше да казва той, ще бъде запомнен? Кой би отишъл при една урна, поставена в стена, за да поплаче? Иронията беше, че никой не ходеше и на гроба му: Гевин го беше посетил само веднъж или два пъти през годините, изминали от смъртта му. Прост камък с име, дата и банална фраза. Дори не си спомняше годината, в която беше починал баща му.

Но хората помнеха Флавиний — хора, които не са го познавали и не са били част от живота му, сега знаеха кой е. Гевин се изправи и прокара пръсти по името на знаменосеца — втората грубо издълбана дума в плочата.

Тропането започна отново, още по-яростно от преди. Гевин се обърна към вратата: очакваше да види Рейнолдс и да чуе ново обяснение. Но Рейнолдс не се появи.

— По дяволите!

Трясъците продължиха. Някой някъде беше много ядосан. И този път Гевин знаеше, че не се заблуждава: човекът, който вдигаше шум, беше тук, на същия етаж, на броени метри от него. Любопитството го загриза, примамливо като любовник. Той си допи чашата и излезе в коридора. Но още щом затвори вратата, думкането секна.

— Кен? — Думата замря на устните му.

Коридорът беше тъмен, само в далечния му край се забелязваше бледа светлина. Може би от откритата врата. Гевин напипа ключ за лампа от дясната си страна и го щракна, но не

се случи нищо.

— Кен? — повтори той.

Този път получи отговор. Стон и шум от претъркулващо се тяло. Пострадал ли беше Рейнолдс? Боже, та той можеше да лежи в безпомощно състояние само на няколко крачки от Гевин: трябваше да му помогне. Но защо краката му отказваха да се поместят? Топките му изтръпнаха и се свиха в нервно очакване, както когато беше малък и играеше на криеница: тръпката на преследването. Усещането беше почти приятно.

А дори и да беше неприятно, нима можеше да си тръгне, без да разбере какво е станало с клиента му? Трябваше да отиде до другия край на коридора.

Първата врата беше открехната: Гевин я бутна и видя пълна с етажерки с книги стая, която можеше да е само спалня или кабинет. На прозореца нямаше завеси и светлината на уличните лампи падаше върху разхвърляно бюро. Рейнолдс не се виждаше никакъв, нямаше следа и от буйстващия непознат. Набрал увереност, Гевин продължи по коридора. Следващата врата също беше отворена — кухнята. Вътре цареше мрак. Ръцете му бяха започнали да се потят; сети се как Рейнолдс се мъчеше да си свали ръкавиците. От какво се е страхувал? Не е бил притеснен от срещата: в апартамента имаше още някого; някой с избухлив нрав.

После видя размазания отпечатък от длан върху врата и стомахът му се преобърна: кръв.

Бутна вратата, но тя не се отвори повече. Нещо я натискаше отзад. Промуши се през отвора и влезе в кухнята. Миришеше на развалени зеленчуци или неизхвърлено кошче за боклук. Гевин опипа стената за електрически ключ и запали флуоресцентната лампа.

Зад вратата се подаваха обувките „Гучи“ на Рейнолдс. Гевин я бутна и мъжът се изтърколи от скривалището си. Явно беше пропъзлял зад нея, за да се скрие — седеше свит като пребито животно. Гевин го докосна и той потрепери.

— Всичко е наред... аз съм. — Гевин отмести окървавената ръка от лицето му. Дълбока рана се спускаше от слепоочието до брадичката му и още една, успоредна на първата, но по-плитка, пресичаше средата на челото му и носа му, сякаш някой го бе одрал с двузъба вилица.

Рейнолдс отвори очи. Изглежда Гевин за секунда и каза:

— Махай се.

— Ранен си.

— За бога, изчезвай! Бързо. Промених си решението... Разбра ли?

— Ще повикам полиция.

Мъжът процеди през зъби:

— Разкарай се отгук, по дяволите! Шибан педал!

Гевин се изправи, като се опитваше да проумее какво става. Мъжът страдаше и болката го правеше агресивен. По-добре да преглътне обидите и да намери нещо, с което да спре кръвенето. Точно така. Да се погрижи за раните и после да го остави да се оправя сам. Не иска полиция — негова си работа. Сигурно не искаше да обяснява присъствието на едно красиво момче в дома си.

— Само ще ти донеса бинт.

Гевин се върна в коридора.

Рейнолдс изръмжа подире му „Недей!“, но той не го чу. А и да беше — все тая. Гевин обичаше неподчинението. За него „Недей“ беше покана.

Рейнолдс се облегна на вратата и се помъчи да стане, като се издърпа за дръжката. Но главата му се въртеше — една безкрайна въртележка на ужаса, в която всеки кон беше по-противен от предишния. Краката му се подгънаха и той се просна на земята като последния

глупак, какъвто си и беше. Проклятие! Проклятие! Проклятие!

Гевин чу, че мъжът падна, но беше прекалено зает да си търси оръжие. Искаше да може да се защити, ако нападателят е все още в апартамента. Той разбута книжата върху бюрото в кабинета и видя нож за писма до купчина с неотворена кореспонденция. Грабна го, като поблагодари на Бог. Ножът беше лек, с тънко и чупливо острие, но можеше да е смъртоносен, ако се забие на правилното място.

Доволен от придобивката, Гевин се върна в коридора и се спря за момент, за да обмисли по-нататъшните си действия. Първо трябваше да открие банята и да се надява, че там ще намери бинт. И една чиста хавлиена кърпа щеше да свърши работа. Тогава може би щеше да успее да придума мъжа да му обясни какво става.

След кухнята коридорът правеше остър завой. Той зави зад ъгъла и видя насреща притворена врата. Вътре светеше и по плочките проблясваше вода. Банята.

Гевин стисна ножа с две ръце и се приближи до вратата. Мускулите на ръцете му се бяха втвърдили от страх. Щеше ли това да подсили удара му, ако се стигне дотам? Чувстваше се непохватен и тромав, дори леко глупаво.

Върху касата на вратата имаше кървав отпечатък, несъмнено от дланта на Рейнолдс. Ето къде се е случило всичко — Рейнолдс се е облегал на касата, докато е отстъпвал със залитане от своя нападател. Ако не беше избягал от апартамента, нападателят му сигурно се спотайваше тук. Нямахше къде другаде да се скрие.

По-късно, ако изобщо имаше по-късно, Гевин навярно щеше да премисли ситуацията и да реши, че постъпва безкрайно глупаво, като отваря с ритник вратата и се хвърля сляпо в схватка. Но вратата вече летеше срещу опръсканите с кръв и вода плочки. Всеки момент от банята щеше да изскочи с предизвикателен вик една въоръжена с кука фигура.

Не се случи нищо подобно. Нападателят не беше вътре. А щом не беше тук, значи изобщо не беше в апартамента.

Гевин издиша бавно и продължително, после свали ножа. Беше потен и ужасен, но също така разочарован. Животът му се беше подиграл отново — беше извел съдбата му през задната врата и го беше оставил с парцал в ръка вместо с медал. И сега нямаше друг избор, освен да се погрижи за стареца и да си продължи по пътя.

Банята беше декорирана в жълто-зелено и кръвта изпъкваше ясно върху плочките. Полупрозрачната завеса на душа, украсена със стилизирани риби и водорасли, беше дръпната наполовина. Мястото приличаше на филмово местопрестъпление — изглеждаше някак нереално. Кръвта беше прекалено ярка, а осветлението — твърде приглушено.

Гевин пусна ножа в мивката и отвори огледалната врата на стенния шкаф. Вода за уста, шишенца с витамини и тубички с паста за зъби, но нищо за дезинфекция на рани освен кутия цитопласт. Затвори вратата и видя собственото си лице: беше изпито. Разви докрай кранчето на студената вода и се наведе към струята — искаше да изтрезнее по-бързо и да докара малко цвят на страните си.

Докато плискаше лицето си, зад гърба му се разнесе някакъв шум. Той се изправи с разтуптяно сърце и спря кранчето. Водата се оттече от миглите и брадичката му и изчезна с гъргорене в канала.

Ножът все още беше в мивката, на една ръка разстояние. Шумът идваше от банята, от вътрешността на банята: безобидно плискане на вода.

Стреснатият Гевин усети прилив на адреналин и сетивата му заработиха по-прецизно отпреди. Надуши острия мирис на лимонов сапун; зърна проблясъка на тюркоазен морски

ангел³⁰ сред бледолилавите водорасли на завесата; почувства студените капки върху собственото си лице и топлината зад очите си: цял куп детайли, които измореният му мозък беше пренебрегвал до момента.

„Живееш в реалния свят — каза един глас в главата му (това беше откровение) — и ако не внимаваш достатъчно, ще си умреш тук.“

Защо не погледна във ваната? Защо? Задник.

— Кой е там? — попита той, като хранеше напразни надежди, че Рейнолдс си отглежда видра в банята. Глупави надежди. Тук имаше кръв, за бога.

Плискането спря. Гевин обърна гръб на огледалото — направи го! направи го! — и дръпна окачената с пластмасови куки завеса. От бързане да разкрие мистерията беше забравил ножа в мивката. Но вече беше късно: тюркоазните морски ангели се съгнаха и той надникна във ваната.

Беше пълна почти догоре с мътна вода. По повърхността ѝ плуваше и се завихряше на спирали някаква кафява гадост, която излъчваше слаб животински мирис — почти като мириса на мокра кучешка козина.

От водата не изскочи нищо.

Гевин се помъчи да различи някаква форма на дъното, но виждаше само собственото си отражение. Наведе се още, неспособен да намери логика в очертанията под мръсната повърхност, докато не различи грубите пръсти на една ръка и не осъзна, че се вира в свито като зародиш човешко тяло, което лежи абсолютно неподвижно в калната вода.

Той прокара ръка по повърхността, за да се разнесе мръсотията, отражението му се раздвижи и фигурата във ваната се видя по-ясно. Беше статуя с формата на спящ на една страна човек, само че главата ѝ беше извърната нагоре и гледаше през утайката към повърхността. Очите ѝ — две грубо нарисувани топчета — бяха отворени, устата ѝ приличаше на резка, а ушите ѝ стърчаха като смешни дръжки върху плешивата ѝ глава. Фигурата беше гола, но анатомията ѝ беше груба и недооформена като чертите на лицето: работа на начинаещ скулптор. На места прогизналата боя се беше отлюпила и стърчеше от торса на сиви заоблени люспи. Отдолу се показваше тъмно дърво.

Нямаше нищо страшно. Просто един предмет на изкуството, натопен във вода, за да се отмие грозната му боя. Плискането, което Гевин беше чул, навярно е било предизвикано от мехури, продукт на някаква химическа реакция. Ето — ужасът беше обяснен. Нямаше причина да се паникьосва. „Продължавай да туптиш, сърце мое“, както обичаше да казва барманът в хотел „Амбасадор“, когато на сцената се появеше нов красавец.

Гевин се усмихна на иронията: мъжът във ваната със сигурност не беше Адонис.

— Забрави, че изобщо си го видял.

Рейнолдс стоеше на вратата. Беше притиснал към едната страна на лицето си мръсна носна кърпа, за да спре кръвенето. Светлината, която се отразяваше в плочките, придаваше на кожата му нездрав вид: бледността му би засрамила и труп.

— Добре ли си? Не изглеждаш много добре.

— Ще се оправя... Моля те, върви си.

— Какво стана?

— Подхлъзнах се. Подът е мокър. Просто се подхлъзнах.

— Но шумът...

Гевин гледаше отново към ваната. В статуята имаше нещо хипнотизиращо. Може би нейната голота и допълнителното, пълно разсъбличане, което се извършваше бавно под

водата — свалянето на кожата.

— Бяха съседите, вече ти казах.

— А какво е това? — попита Гевин, неспособен да отмести очи от кукленското лице във водата.

— Нещо, което не ти влиза в работата.

— Защо е свито на кълбо? Умира ли?

Погледна обратно към Рейнолдс и видя как по лицето му пробяга кисела усмивка.

— Искаш пари.

— Не.

— Проклет да си! За теб всичко е бизнес, нали? До леглото има банкноти: вземи колкото смяташ, че струва изгубеното ти време... — Той го погледна изпитателно. — И мълчанието ти.

Пак статуята. Гевин не можеше да откъсне очи от нея, колкото и да бе недодялана. Озадаченото му лице се отразяваше в повърхността на водата и засрамваше труда на скулптура със свършените си пропорции.

— Не се опитвай да разбереш.

— Не мога.

— Не е твоя работа.

— Откраднал си я... Нали? Струва цяло състояние, затова си я откраднал.

Рейнолдс обмисли въпроса и, изглежда, реши, че е прекалено уморен, за да лъже.

— Да. Откраднах я.

— И тази вечер някой е дошъл за нея...

Мъжът сви рамене.

— Нали? Някой е дошъл за нея?

— Да. Откраднах я... — повтори механично той — и някой дойде, за да си я вземе.

— Това е, което исках да знам.

— Не се връщай тук, Гевин който-и-да-си. И не опитвай нищо хитро, защото няма да съм тук.

— Имаш предвид да те изнудвам? Не съм крадец.

Рейнолдс го изгледа презрително.

— Крадец или не, бъди благодарен. Ако можеш. — Мъжът се отдръпна от вратата, за да направи място на Гевин. Гевин не помръдна.

— Благодарен за какво? — попита ядосано той. Колкото и да е абсурдно, се чувстваше отхвърлен — сякаш му бяха пробутали половинчата истина, защото не беше достоен да сподели тази тайна.

Рейнолдс нямаше сили за повече обяснения. Напълно изтощен, той се свлече до касата на вратата.

— Тръгвай.

Гевин кимна и мина покрай него. Докато вървеше по коридора, от боята на статуята, изглежда, се откъсна нов мехур. Той чу как мехурът изскочи на повърхността, чу как водата се разплисква в ръба на ваната и видя в съзнанието си как вълничките създават илюзията, че тялото помръдва.

— Лека нощ — извика след него мъжът.

Гевин не отговори, нито се отби в спалнята за пари. Да върви по дяволите Рейнолдс с неговите тайни и надгробни плочи.

На път към входната врата той влезе във всекидневната, за да си вземе якето. От стената го гледаше лицето на Флавиний Знаменосеца. „Мъжът сигурно е бил герой — помисли си Гевин. — Само паметта на един герой може да бъде почетена по подобен начин. Не и моята; никой няма да изреже моето лице от камък, когато си отида.“

Затвори входната врата след себе си и зъбоболът му се завърна, а с него и шумът от блъскане с юмруци по стена.

Или по-лошо — от яростното туптене на едно разбудено сърце.

* * *

На следващия ден зъбът го болеше направо нетърпимо. Гевин отиде на зъболекар още сутринта, като очакваше, че ще придума рецепционистката да го пусне незабавно в кабинета. Но чарът му беше поувехнал, а очите му бяха загубили обичайния си блясък. Момичето заяви, че ще трябва да почака до следващия петък, освен ако случаят не е спешен. Той каза, че е спешен, но тя не се съгласи. Очертаваше се един наистина лош ден: болящ зъб, рецепционистка лесбийка, леденостудени локви, бърборещи жени на всеки ъгъл, противни деца, грозно небе.

През същия ден започнаха да го следят.

Бяха го преследвали обожатели и преди, но никога по този начин. Не и така умело и потайно. Някои хора се бяха влачили след него дни наред, от бар в бар, от улица на улица — като куче, което може да те подлуди. Беше виждал едно и също влюбено лице нощ след нощ, докато човекът събира кураж да му купи питие или да му предложи охрана, кокаин, може би седмица в Тунис. И беше намразил за отрицателно време това дразнещо обожание, което преминаваше така внезапно, както млякото се вкисва, за да се размирише после до небесата. Един от най-ревностните му обожатели, награждаван актьор или поне така му бяха казали, не беше припарил до него нито веднъж: само го следваше от разстояние и го съзерцаваше. Отначало това внимание го беше поласкало, но скоро удоволствието премина в раздражение и накрая сгази актьора в един бар, като го заплаши, че ще му счупи главата. През онази нощ беше толкова бесен, така му беше писнало да го зяпат, че щеше да нарани сериозно горкото копеле, ако онзи не беше схванал намека. Така и не го видя повече: почти повярва, че се е прибрал вкъщи и се е обесил.

Но сегашното преследване изобщо не беше толкова явно и натрапчиво, беше по-скоро вътрешно усещане, че е наблюдаван скришом. Нямахше неоспоримо доказателство, че някой му върви по петите. Просто едно щекотливо чувство, че всеки път, когато се огледа, някой се шумугва в сенките или го следва нощем по улиците, като върви в ритъм с него и спира, щом и той спре. Беше като параноя, само че Гевин не беше параноична личност. Ако беше, разсъждаваше той, досега някой да му е казал.

Освен това имаше инциденти. Една сутрин самотната жена, която живееше на долния етаж, го попита небрежно кой е бил посетителят му — някакъв чудак, който дошъл късно снощи и висял на стълбите пред квартирата му часове наред. Гевин нямаше такива посетители и не познаваше никого, който да отговаря на описанието.

Друг ден той се измъкна от навалищата на една оживена улица и се спря на входа на запустял магазин, за да запали цигара, когато зърна неясно отражение в мръсната витрина. Ключката опари пръстите му и Гевин я изпусна, а когато вдигна пак очи, тълпата беше

погълнала наблюдателя му като бурно море.

Беше лошо, лошо усещане и нещо му подсказваше, че ще става все по-зле.

* * *

Досега Гевин не беше разговарял с Преториъс, въпреки че си кимаха на улицата и се поздравяваха като добри приятели в компанията на общи познати. Преториъс беше превзет, четиридесет и пет годишен чернокож сводник, който твърдеше, че е потомък на Наполеон. Работеше като сутеньор на група жени и три или четири момчета от близо десетилетие и си докарваше добри пари. Когато навлизаше в бранша, Гевин получи не един и два съвета да потърси покровителството му, но не се вслуша в тях, защото обичаше да е самостоятелен. Затова не беше учудващо, че Преториъс и другите сводници започнаха да го гледат накриво. Но когато Гевин се превърна в постоянно присъствие на улицата, никой не оспори правото му да работи за себе си. Дори се говореше, че Преториъс тайно се възхищава на лакомията му.

Гевин не знаеше дали е така, но един мразовит като пъкъла ден сводникът наруши мълчанието си и го заговори.

— Бяло момче.

Наближаваше единадесет вечерта и Гевин, току-що излязъл от един бар край „Сейнт Мартине Лейн“, се беше запътил към един клуб в квартал „Ковънт Гардън“. Улицата все още беше оживена — беше пълно с прибиращи се от кино или театър хора. Сред тях несъмнено имаше потенциални клиенти, но тази нощ на Гевин не му се работеше. Спечелена предишния ден стотачка, която носеше в джоба си, му беше достатъчна за вечерта.

Когато видя пред себе си пъстрата шайка главорези, първата мисъл на младия мъж беше: ще ми вземат парите.

— Бяло момче.

После Гевин разпозна плоското лъщящо лице. Преториъс не беше уличен крадец и никога нямаше да бъде.

— Бяло момче, искам да поговорим.

Чернокожият извади един фъстък от джоба си, обели го и мушна ядката в голямата си уста.

— Не възразяваш, нали?

— Какво искаш?

— Както казах, просто да поговорим. Не искам много, нали?

— Добре. Слушам те.

— Не тук.

Гевин огледа спътниците му. Нямаха вид на истински горили — не беше в стила на Преториъс да се разхожда с такива, — но не бяха и петдесеткилограмови хилки. Той реши, че компанията им не е особено здравословна.

— Благодаря, но не. Благодаря. — И се отдалечи от триото с престорено нехайна походка.

Те го последваха. Гевин се примоли наум да го оставят, но мъжете продължиха да крачат след него.

— Слушай — каза Преториъс зад гърба му, — чувам лоши неща за теб.

— Така ли?

— Да, за съжаление. Казаха ми, че си нападнал едно от моите момчета.

Гевин направи шест крачки, преди да отговори:

— Не съм бил аз. Бъркаш човека.

— Той те разпозна, боклук такъв. Добре си го подредил.

— Казах ти: не съм бил аз.

— Ти си луд, бе, знаеш ли? Трябва да те сложат зад шибани решетки.

Преториъс беше повишил глас. Хората започнаха да се изнасят от улицата, за да избегнат назряващия сблъсък.

Без да се замисля, Гевин зави по „Лонг Ейкър“ и веднага разбра, че е допуснал тактическа грешка. Тук имаше далеч по-малко минувачи, а му предстоеше да измине дълъг път по улиците на „Ковънт Гардън“, докато стигне до друго оживено място. Ако беше завил надясно вместо наляво, щеше да излезе на „Чаринг Крос Роуд“ и там щеше да бъде в относителна безопасност. По дяволите! Беше късно да се връща. Не му оставаше нищо друго, освен да продължи напред (да върви, а не да бяга — никога не тичай, ако по петите ти има бясно куче) и да се надява, че ще излезе от положението само с приказки.

Преториъс:

— Дължиш ми доста пари.

— Не разбирам...

— Заради теб едно от първокласните ми момчета сега е негодно за употреба. Ще мине доста време, докато върна хлапето на пазара. Наплашил си го до смърт, схващаш ли?

— Виж какво... не съм направил нищо.

— Защо ме лъжеш бе, боклук? Какво съм ти сторил, че се отнасяш така с мен?

Преториъс избърза напред и се изравни с Гевин, като остави приятелчетата си на няколко крачки за тях.

— Слушай... — зашепна му той, — и уплашените хлапета могат да бъдат привлекателни, нали? Супер. Мога да спечеля от него. Осигури ми една покорна мъжка путка, от което смятам да се възползвам. Но ти го нарани. А когато наранят някое от децата ми, аз също кървя.

— Ако съм направил каквото казваш, мислиш ли, че сега щях да съм на улицата?

— Кой знае, може би ти хлопа дъската. Все пак не говорим за няколко синини, човече. Окъпал си се в кръвта на едно хлапе, ето за какво говорим. Вързал си го и си го нарязал едно хубаво, после си го оставил на шибаните ми стълби само по шибани чорапи. Сега разбираш ли посланието ми, бяло момче? Схващаш ли моето послание?

Преториъс вече беше ядосан не на шега и Гевин не знаеше какво да прави. Запази мълчание и продължи да върви.

— Това хлапе те боготвореше, знаеш ли? Мислеше, че си образец за подражание на всяка начинаеща гей проститутка. Това не те ли ласкае?

— Не особено.

— А трябва, трябва да си шибано поласкан, човече, щото т'ва е най-голямото признание, което някога ще получиш.

— Благодаря.

— Имаше хубава кариера. Жалко, че приключи.

Гевин усети студена тежест в корема си — до този момент се беше надявал, че Преториъс иска просто да го сплаши. Но явно нямаше да му се размине само със заплахи.

Боже, щяха да го наранят, и то за нещо, което дори не беше направил.

— Ще ти помогнем да се махнеш от улицата, бяло момче. Завинаги.

— Нищо не съм направил.

— Хлапетото те е познало; познало те е дори и с чорап на главата. Същият глас, същите дрехи. Бил си разпознат, разбери. И си понеси последствията.

— Майната ти!

Гевин се втурна да бяга. На осемнадесет беше участвал в окръжно състезание по спринт: сега имаше нужда от същата бързина. Чу, че Преториъс се изсмя (много забавно, няма що) и зад гърба му се разнесе тропотът на двама преследвачи. Те се приближаваха, настигаха го... а той не беше във форма. Белите дробове го заболяха още след първите двадесет или тридесет метра, а тесните джинси му пречеха да тича бързо. Гонитбата приключи, преди да е започнала.

— Никой не ти е позволил да си тръгваш — изръмжа белият главорез, като сграбчи бицепса му с осеяните си с белези пръсти.

— Добър опит — рече усмихнато Преториъс, докато се приближаваше с ленива походка към кучетата и задъхания разтреперан заек. Той кимна почти незабележимо към другия наемник. — Крисчън?

Без да чака повторна покана, мъжът заби юмрук в бърбреците на Гевин. Гевин се преви и започна да псува.

Крисчън каза „Ето там“, а Преториъс рече „Направете го бързо“ и след миг бабаитите вече го влачеха към мрака в една странична алея. Ризата и якето му се скъсаха, обувките му заораха в мръсотията, после го изправиха стенещ. Алеята беше много тъмна, виждаха се само очите на сводника.

— Ето ни отново — каза Преториъс. — По-щастливи от всякога.

— Аз... не съм го докосвал — рече задъхано Гевин.

Неназованият помощник, Не-Крисчън, сложи дебелата си ръка върху гърдите му и го блъсна към стената в края на алеята. Гевин се подхлъзна в калта и направи отчаян опит да се задържи на крака, но те го предадоха. Егото също: сега не беше време да се прави на корав. Щеше да се моли, да падне на колене и да оближе подметките им, ако трябва — щеше да направи всичко, което поискат, само и само да го пуснат. И да не повредят красивото му лице.

Това беше любимото развлечение на Преториъс или поне така се говореше на улицата: да поврежда красотата. Сводникът осакатяваше жертвите си необратимо беше достатъчно да замахне три пъти с бръснач — и после им пъхаше устните в джоба за спомен.

Гевин залитна напред и падна по длани на влажната, осеяна с отпадъци земя. Нещо разложено се раздели с кожата си под пръстите на едната му ръка.

Не-Крисчън размени усмивка с Преториъс.

— Не изглежда ли възхитително? — попита той.

Сводникът дъвчеше нов фъстък.

— Мисля — отговори той, — че човекът най-накрая намери мястото си в живота.

— Не съм го докосвал — примоли се Гевин. Не му оставаше друго, освен да отрича, въпреки че беше безсмислено.

— Виновен си и още как — каза Не-Крисчън.

— Моля ви.

— Наистина бих искал да приключваме по-бързо — каза Преториъс, като си погледна

часовника. — Чакай ме срещи; хора, на които да доставя удоволствие.

Гевин вдигна очи към мъчителите си. От осветената с натриеви лампи улица го делиха не повече от двадесет и пет метра — можеше да ги вземе с един спринт, стига да успееше да разкъса кордона от тела.

— Позволи ми да префасонирам лицето ти. Малко престъпление в името на модата.

Преториъс държеше в ръката си нож. Не-Крисчън извади от джоба си въже с топка. Мушкат топката в устата ти, увиват въжето около главата ти и вече не можеш да крещиш, дори животът ти да зависи от това. Край.

Действай!

Гевин се изстреля от раболепната си поза като спринтьор от стартова позиция, но се подхлъзна върху боклуците и изгуби равновесие. Вместо да полети към безопасността, той залитна настрани и падна върху Крисчън, като го събори на земята.

Последва трескаво боричкане, после се намеси Преториъс, който сграбчи белия боклук и го издърпа на крака.

— Няма измъкване, шибаняк — процеди той, като притисна върха на ножа в брадичката на Гевин. Там костта изпъкваше най-добре под кожата, затова сводникът започна да реже, без много да му мисли — прокара яростно острието по ръба на челюстта, без да му пука, че устата на боклука още не е запушена.

Когато кръвта шурна по врата на Гевин, той започна да вие, но крясъците му бяха заглушени от нечии дебели пръсти, които побързаха да го сграбчат за езика.

Слепоочията му затуптяха, пред него започнаха да се отварят прозорец след прозорец и Гевин полетя през тях, на път да загуби съзнание.

По-добре да умре. По-добре да умре. Бяха съсипали лицето му: по-добре да умре.

После закрепя отново, но имаше чувството, че сега крясъците излизат от чуждо гърло, не от неговото. Помъчи се да се съсредоточи върху гласа през бумтенето в ушите си и осъзна, че крещи Преториъс.

Бяха пуснали езика му и Гевин започна да повръща, като се отдръпна със залитане от борещите се фигури: някой се беше намесил, за да предотврати по-нататъшното му обезобразяване. На земята лежеше проснато по гръб тяло. Не-Крисчън, с отворени, безжизнени очи. Чудесно: някой го беше убил вместо него. *Заради него.*

Гевин вдигна ръка към лицето си и опипа внимателно пораженията. Плътта по ръба на челюстта му беше дълбоко срязана, разрезът започваше от брадичката и свършваше на два пръста от ухото. Беше лошо, но Преториъс, организиран както винаги, беше запазил най-лошото за финал и го бяха прекъснали, преди да му отреже носа или устните. Белегът от раната щеше да е грозен, но все пак нямаше и да е катастрофален.

Някой се откъсна от мелето и тръгна с препъване към него — Преториъс, с разплакано лице и очи като топки за голф.

Зад гърба му Крисчън се заклатушка с безпомощно увиснали ръце към улицата.

Сводникът не го последва. Защо?

Устата на Преториъс зееше и от долната му устна се точеха лиги.

— Помогни ми — изхленчи той, сякаш животът му зависеше от Гевин. Едната му голяма ръка се вдигна, сякаш просеше милост от въздуха, но в отговор над рамото му се спусна друга ръка и заби в устата му острие. Чернокожият сводник се задави и изхъхри, сякаш гърлото му се опитваше да се нагоди към широчината на острието, после нападателят изтегли оръжието нагоре и назад, като стискаше врата на Преториъс, за да задържи главата му неподвижна.

Изуменото лице се разцепи и по Гевин заваля топъл дъжд от кървави пръски.

Оръжието падна на земята с глухо тупване. Беше къс меч с широко острие. Гевин погледна пак към мъртвеца.

Преториъс все още стоеше на крака, придържан от ръката на палача. След малко пръскащата му кръв глава клюмна и ръката се отдръпна, като го остави да се свлече в краката на Гевин. Сега, когато трупът не стоеше между тях, той най-сетне видя лицето на своя спасител.

Трябваше му само миг, за да разпознае грубите черти: смущаващите, безжизнени очи, приличната на цепка уста, ушите като дръжка на кана. Беше статуята на Рейнолдс. Тя се усмихна, като показва несъразмерно малки за главата си зъби. Млечни зъби, като на малко дете. Въпреки това във външния ѝ вид имаше известно подобрене — забеляза го дори в мрака. Челото се беше разширило и цялото ѝ лице беше станало по-симетрично. Фигурата пред него все още приличаше на изрисувана кукла, но това беше кукла с амбиции.

Статуята се поклони вдървено, ставите ѝ изскърцаха и Гевин осъзна цялата абсурдност на ситуацията. По дяволите! Тя можеше да се кланя, да се усмихва и да убива... И все пак нямаше начин да е жива, нали? „По-късно ще се убедя, че греша“, обеща си той. По-късно щеше да си намери хиляда причини да отхвърли реалността на видяното — да обвини за това недостига на кръв в мозъка си, своето объркване, паниката. По един или друг начин щеше да обори това фантастично видение и да повярва, че не е било истинско.

Стига да можеше да изтърпи присъствието му още няколко минути.

Видението се пресегна и докосна челюстта на Гевин, после прокара внимателно грубите си пръсти по ръбовете на раната. На малкия му пръст проблесна пръстен: пръстен досущ като неговия.

— Ще ни остане белег — каза то.

Гевин позна гласа.

— Колко жалко. — Видението говореше с неговия глас. — Но можеше и да е по-зле.

Неговият глас. О, боже, неговият, неговият!

Гевин поклати глава.

— Да — потвърди то, разчело мислите му.

— Не и мен.

— Да.

— Защо?

Статуята постави пръсти върху собствената си челюст, очерта мястото, където се намираше раната на Гевин, и когато ги отдръпна, там се появи идентичен разрез. Но тази рана не кървеше: нещото нямаше кръв.

И все пак: не виждаше ли себе си? Не беше ли челото на видението като неговото, пронизващите очи и прекрасната уста не заприличваха ли все повече на неговите собствени?

— Момчето? — попита Гевин, започнал да разбира.

— О, момчето... — Статуята вдигна недовършилите метаморфозата си очи към небето. — Какво съкровище беше то. И как се зъбеше.

— Окъпал си се в кръвта му?

— Беше ми нужна. — Видението коленичи до тялото на Преториъс и мушна пръсти в разцепената му глава. — Тази кръв е стара, но пак ще свърши работа. Разбира се, на момчето беше по-добра.

То размаза кръвта на сводника по бузите си като индианец, отиващ на война. Гевин не

успя да прикрие отвращението си.

— Нима смъртта му е такава загуба? — попита нещото.

Отговорът беше не, разбира се. Не беше никаква загуба, че Преториъс е мъртъв; не беше загуба и че някакво лапащо пишки наркоманче се е лишило от малко кръв и от съня си, за да може това изрисувано чудо да продължи своето развитие. Всеки ден по света се случваха и по-лоши неща, далеч по-големи ужасии. И все пак...

— Не можеш да оправдаеш постъпките ми — подсказа му статуята. — Не е в природата ти, нали? Скоро няма да бъде и в моята. Ще отричам живота си на мъчител на деца, защото ще виждам през твоите очи и ще споделям *твоята* човечност...

Тя се изправи, движенията ѝ все още бяха сковани.

— Междувременно трябва да се държа по подходящ за мен начин.

Кожата на бузите ѝ вече приличаше повече на восък, отколкото на боядисано дърво.

— Аз съм нещо, за което няма подходящо название. Аз съм рана в хълбока на света. Но също така съм съвършеният странник, за когото се молеше като малък — онзи, който да се появи и да те вземе със себе си, да ти каже, че си красив, да те отведе от улицата в рая. Не съм ли? Не съм ли?

Откъде знаеше това видение за детските му мечти? Как би могло да отгатне този конкретен блян: да бъде спасен от мизерията на улицата, за да попадне в рая на нечий дом?

— Защото аз съм ти — каза нещото в отговор на неизречения въпрос, — твое копие, което постоянно се усъвършенства.

Гевин махна към труповите.

— Това не съм аз. Не бих могъл да извърша нещо подобно.

Беше благодарен за намесата му, но фактите си бяха факти.

— Дали? — каза другият Гевин. — Мисля, че би могъл.

Гевин чу гласа на Преториъс в главата си: „Малко престъпление в името на модата“. Усети отново ножа върху брадичката си, гаденето, своята безпомощност. Разбира се, че би могъл; щеше да го извърши дузина пъти и да го нарече справедливост.

Не беше нужно да изрича признанието на глас, то беше очевидно.

— Ще се видим отново — каза изрисуваното лице. — Междувременно, ако съм на твое място — то се засмя, — ще побързам да се махна отгук.

Гевин продължи да се вира в очите му още миг или два, за да се увери, че говори сериозно, после тръгна към улицата.

— Не натам. Насам!

Статуята му сочеше една почти незабележима врата в стената, пред която бяха струпани чували с гниещи боклуци. Сега разбра как се е появила в алеята толкова тихо и бързо.

— Избягвай главните улици и гледай да не те забележат. Ще те намеря отново, когато съм готов.

Не беше нужно да го убеждават повече да си тръгне. Каквото и обяснение да имаше за събитията през тази нощ, всичко беше приключило. Сега не беше време за въпроси.

Той излезе през вратата, без да се обръща назад, но чу достатъчно, за да му се преобърне стомахът. Плискане на течност по земята и стонове на удоволствие: звуците му стигаха, за да си представи останалото.

Снощните събития не станаха по-смислени на сутринта. Все още му приличаха на сън. Но грубите факти бяха неоспорими.

Огледалото отразяваше залепената рана на челюстта му, която го болеше по-лошо и от разваления зъб.

Във вестниците пишеше за две тела, намерени в района на „Ковънт Гардън“ — известни престъпници, убити по особено жесток начин, който полицията описваше като „гангстерско клане“.

Гевин знаеше, че е въпрос на време да го открият. Някой щеше да каже на полицаите, че го е видял с Преториъс. Може би самият Крисчън, стига да му стиска. Щяха да довтасат пред вратата му с белезници и заповед за задържане. И какво щеше да им каже той в отговор на обвиненията? Че човекът, който го е сторил, не е човек, а статуя, която заприличва все повече на него? Въпросът не беше дали ще го затворят, а в коя дупка ще го хвърлят: в кафеза или в лудницата?

Обзет от отчаяние и разкъсван от съмнения, Гевин отиде в болницата, за да му видят лицето, и прекара три часа и половина в компанията на десетки други пострадали, преди да го приемат.

Докторът веднага му стана антипатичен. Вече било безсмислено да се правят шевове, вредата била нанесена. Раната щяла да бъде почистена и превързана, но грозният белег бил неизбежен. Защо не е дошъл снощи, когато се е случило, попита го сестрата. Той сви рамене. Какво им пукаше? Изкуственото състрадание не му помагаше ни на йота.

Когато зави зад ъгъла на улицата, на която живееше, видя колите пред къщата, сините светлини и тълпата одумващи го щастливо съседни. С досегашния му живот беше свършено. Дрехите, гребените, парфюмите и писмата му вече бяха в ръцете на полицаите, които сигурно ровичкаха в тях с усърдието на маймуни, търсещи въшка. Гевин беше виждал колко усърдни могат да бъдат тези копелета, когато поискат, и как могат да унищожат една личност. Раз-прас — могат да те съсипят за отрицателно време и да те направят на нищо.

Нищо не можеше да направи. Сега животът му беше техен — да му се присмиват и да го плюят, а може би и да изпитат един-два нервни момента, докато разглеждат снимките му и се чудят дали и самите те не са прекарвали някоя разюздана нощ с това момче.

Нека задържат всичко. Много им здраве. Отсега нататък Гевин щеше да живее извън закона, защото законите защитават личната собственост, а той вече не разполагаше с такава. Те щяха да му вземат всичко — вече нямаше дом, нямаше нищо, което да нарече свое. Дори страх нямаше, колкото и да е странно.

Обърна гръб на улицата и на къщата, в която бе живял четири години, и изпита нещо близко до облекчение; почувства се щастлив, че са му отнели окаяния живот, който бе водил.

Два часа по-късно, на няколко километра оттам, Гевин се спря, за да провери съдържанието на джобовете си. Носеше кредитна карта, почти сто лири в брой, малка колекция от снимки — няколко на родителите и сестра си, но предимно свои, — часовник, пръстен и златен синджир на врата си. Щеше да е опасно да използва картата, сигурно вече бяха предупредили банката. Най-добре да заложи пръстена и синджира и после да замине на север. В Абърдийн имаше приятели, които щяха да го скрият временно.

Но първо — Рейнолдс.

Отне му час да намери дома на Кен Рейнолдс. Не беше ял от почти двадесет и четири часа и стомахът му изкъркори, докато стоеше пред сградата. Каза му да кротува и се вмъкна вътре. Интериорът не изглеждаше толкова впечатляващ на дневна светлина. Килимът на стълбището беше износен, а боята на перилата — изтъркана.

Качи се на третия етаж, без да бърза, и потропа на вратата на Рейнолдс.

Никой не му отвори, не чу и шум от движение във вътрешността на апартамента. Рейнолдс, разбира се, му беше казал да не се връща: „Няма да съм тук“. Беше ли предвидил последствията от освобождаването на онова чудо?

Гевин почука отново и този път чу някой да диша от другата страна на вратата.

— Рейнолдс — каза той, като се притисна към нея. — Чувам те.

Думите му останаха без отговор, но вътре имаше някого, беше сигурен в това. Гевин удари с длан вратата.

— Хайде, отвори. Отваряй, копеле!

Изминаха няколко секунди и един приглушен глас каза: „Върви си“.

— Искам да поговорим.

— Махай се, казах ти. Върви си. Нямам какво да ти кажа.

— Дължиш ми обяснение, за бога. Ако не отвориш шибаната врата, ще извикам някого, който да го направи вместо теб.

Беше блъф, но Рейнолдс отговори:

— Не! Чакай. Чакай.

В ключалката се превъртя ключ и вратата се откряна. От тъмнината в апартамента надникна покрито със струпеи лице. Беше Рейнолдс, само че небръснат и с измъчен вид. Миришеше на пот дори през тясната пролука и беше облечен в изцапана риза и пристегнат с плетен колан панталон.

— Не мога да ти помогна. Върви си.

— Изслушай ме само. — Гевин натисна вратата и мъжът се оказа прекалено изтощен или твърде пиан, за да му попречи да влезе. Той залитна назад и отстъпи в тъмния коридор.

— Какво става тук, по дяволите?

Апартаментът миришеше на развалена храна. Въздухът направо смърдеше.

Рейнолдс го остави да затвори вратата и извади нож от мръсния си панталон.

— Не се опитвай да ме измамиш. Знам какво си направил. Много хубаво. Много умно.

— За убийствата ли говориш? Не бях аз.

Рейнолдс размаха заплашително ножа.

— Колко кръвопролития бяха нужни? — попита той със сълзи в очите. — Шест? Десет?

— Не съм убил никого.

— Чудовище.

Гевин осъзна, че мъжът държи ножа за писма, който беше оставил онази вечер в банята. Рейнолдс пристъпи към него: несъмнено смяташе да го използва. Гевин се отдръпна и страхът му явно окуражи стареца.

— Беше ли забравил какво е усещането да си от плът и кръв?

Човекът се беше побъркал.

— Виж... дойдох просто да поговорим.

— Дойде, за да ме убиеш. Мога да те изоблича... затова дойде да ме убиеш.

— Знаеш ли изобщо кой съм? — попита Гевин.

Рейнолдс се подсмихна.

— Не си онова педерастче. Изглеждаш като него, но не си.

— За бога... Аз съм Гевин... Гевин.

Искаше да му обясни всичко, преди мъжът да го е заколил, но не намираше подходящите думи.

— Гевин, сети ли се? — беше единственото, което успя да каже.

Рейнолдс се поколеба за момент, като се взираше в лицето му.

— Поттиш се — рече той и опасните искри в очите му изчезнаха.

Гевин успя само да кимне, устата му беше пресъхнала.

— Виждам, че се поттиш.

Рейнолдс свали ножа.

— Тя не може да се поти. Никога не е можела и никога няма да може. Ти си момчето. Не си статуята. Момчето.

Лицето му се отпусна и кожата му увисна като празен мях.

— Трябва да ми помогнеш — каза Гевин с дрезгав глас. — Трябва да ми обясниш какво става.

— Искаш обяснение? Добре, може би ще намериш такова.

Рейнолдс го поведе към всекидневната. Завесите бяха спуснати и вътре цареше сумрак, но въпреки това Гевин видя, че всички антики са счупени непоправимо. Частите от керамични съдове бяха стрोшени на по-малки парчета, а те от своя страна бяха стрити на прах. Каменните барелефи бяха разрушени, от надгробната плоча на Флавиний Знаменосеца беше останала купчина чакъл.

— Кой ги изпочупи?

— Аз — отговори мъжът.

— Защо?

Рейнолдс прекоси бавно осеяния с руини под и надникна към улицата през една пролука в кадифените завеси.

— Тя ще се върне, да знаеш — рече той, като не обърна внимание на въпроса.

Гевин настоя:

— Защо изпочупи всичко?

— Това е болест — отговори Рейнолдс. — Нуждата да живееш в миналото.

Той се извърна от прозореца.

— Откраднах повечето неща в продължение на много години. Поставиха ме на доверен пост, а аз злоупотребих с него.

Мъжът подритна една по-едра отломка; вдигна се прах.

— Флавиний е живял и е умрял. Това е всичко, което трябва да знаем. Да знаем името му, не означава нищо или почти нищо. Не го прави отново реален: той е мъртъв и щастлив.

— А статуята в банята?

Рейнолдс спря да диша за момент, явно си представи изрисуваното лице.

— Помисли ме за нея, нали? Когато отвори вратата.

— Да. Помислих, че е завършила делото си.

— Имитацията.

Той кимна.

— Доколкото съм запознат с природата ѝ, тя прави точно това: имитира.

— Къде я намери?

— Близо до Карлайл. Надзиравах разкопките там. Открихме я в обществената баня —

статуя на свит на кълбо човек до останките на възрастнен мъж. Беше загадка. Мъртвец и статуя, лежащи един до друг в банята. Не ме питай какво ме привлече към нея, защото не знам. Навярно е завладяла съзнанието ми с волята си. Откраднах я и я донесох тук.

— И започна да я храниш?

Рейнолдс се вцепени.

— По-добре не питай.

— *Питам.* Започна ли да я храниш?

— Да.

— И ти трябваше кръвта ми, нали? Затова ме доведе тук — да ме убиеш и да я окъпеш в кръвта ми...

Гевин си спомни как съществото беше удряло с юмруци по стените на ваната, гладно за кръв и ядосано — като дете, което блъска по решетките на детското си креватче. А той е бил жертвеното агне.

— Защо нападна теб, а мен не? Защо не изскочи от ваната, за да се нахрани с кръвта ми?

Рейнолдс избърса уста с опакото на дланта си.

— Защото видя лицето ти, разбира се.

„Разбира се: видяла е лицето ми и го е поискала, а не би могла да открадне лицето на мъртвец, затова ме е пустила да си отида.“ Рационалността на действията ѝ беше поразителна и сега, когато ги беше разгадал, Гевин изпита част от страстта на Рейнолдс да разплита мистерии.

— Мъжът в банята. Онзи, който си намерил...

— Да?

— Той е спрял да я храни, нали?

— Навярно затова тялото му е останало затворено там. Никой не е разбрал, че е загинал в борба със същество, което му е отнемало живота.

Картината беше почти пълна, оставаше да намери отговор на яростта си.

Този мъж едва не го бе убил, за да нахрани статуята. Гевин усети, че яростта му го завладява. Сграбчи Рейнолдс за ризата и кожата под нея и го разтърси. Това, което изтрака, костите му ли бяха, или зъбите?

— Лицето ѝ вече изглежда почти като моето. — Той впи поглед в кървясалите очи на мъжа. — Какво ще се случи, когато промяната завърши?

— Не знам.

— Каж ми най-лошото. Каж ми!

— Мога само да предполагам — отговори Рейнолдс.

— Предположи тогава!

— Когато физическата прилика стане пълна, навярно ще открадне единственото, което не може да копира — душата ти.

Рейнолдс не се страхуваше от него. Гласът му беше омекнал, сякаш говореше на обречен човек. Дори се усмихна.

— Лайнар!

Гевин придърпа лицето му още по-близо до своето. По бузата на стареца полепнаха бели пръски слюнка.

— Не ти пука! Не даваш пет пари за мен, нали?

Той го удари по лицето, после пак и пак, и пак, докато не се задъха.

Старецът понесе побоя мълчаливо, като след всеки удар избърсваше кръвта от подутите

си очи и после обръщаше отново лице към Гевин. Накрая ударите секнаха.

Рейнолдс, вече на колене, изплю един счупен зъб.

— Заслужих си го — промърмори той.

— Как да я спра?

Рейнолдс поклати глава.

— Няма как — прошепна той и го хвана за ръката. — Моля те. — После разтвори юмрука на Гевин и целуна линиите върху дланта му.

* * *

Гевин заряза Рейнолдс сред руините в апартамента му и излезе на улицата. От разговора със стареца не беше научил почти нищо, за което да не се е досетил и сам. Оставаше му само едно — да намери звяра, който му бе откраднал красотата, и да го надвие. Ако не успееше, поне щеше да е направил опит да защити единственото, което има — прекрасното си лице. Приказките за души и човечност не означаваха нищо за Гевин, Той си искаше лицето.

Тръгна през Кенсингтън с необичайна решителност. Достатъчно години е бил жертва на обстоятелствата. Щеше да оправи нещата или да загине, докато се опитва.

* * *

Рейнолдс дръпна завесата на прозореца, за да гледа как се спуска вечерта над градския пейзаж. Нямахше да преживее нощта, нито да се разхожда отново из града. Без да въздиша, той пусна пердето и взе късия меч. Опря върха на острието в гърдите си.

— Хайде — каза Рейнолдс на себе си и на меча, после натисна дръжката. Върхът влезе в тялото му не повече от сантиметър, но болката беше ужасна: разбра, че ще припадне, преди да е свършил работата и наполовина. Затова отиде до стената, подпря дръжката на нея и се отпусна върху острието с цялата си тежест. Това свърши работа. Не беше сигурен дали мечът го е пронизал докрай, но със сигурност щеше да умре от загуба на кръв. За всеки случай се завъртя и се просна на пода, но вместо да падне върху дръжката, се строполи на една страна. Ударът го накара да усети още по-ясно твърдото, неумолимо присъствие на меча в тялото си.

Отне му повече от десет минути да умре, но болката не му попречи да изпита задоволство. Беше водил недостоеен в много отношения живот, но след петдесет и седем позорни години умираше по начин, който не би засрамил и любимия му Флавиний.

В последните му мигове завая и шумът по покрива го накара да повярва, че Бог погребва сградата, запечатвайки го вътре завинаги. Дойде финалният миг, а с него и прекрасна самозаблуда: ръка, носеща светлина, и гласове, проникващи през стената — духове от бъдещето, дошли да изровят неговото минало. Рейнолдс се усмихна и се нареди да ги попита коя година е, после осъзна, че е мъртъв.

* * *

Съществуването избягваше Гевин много по-успешно, отколкото той него. Изминаха три дни,

без преследвачът му да го зърне или да разбере къде се крие.

Но присъствието му — винаги близко, но никога видимо — беше неоспоримо. В един бар някой му каза „Видях те снощи на «Еджуеър Роуд»“, а той изобщо не беше стъпвал там, друг го попита „Как прекара с онзи арабин?“, а трети — „Вече не поздравяваш ли приятелите си?“.

И, ей богу, скоро усещането започна да му харесва. Нещастieto отстъпи място на удоволствие, каквото не беше изпитвал от двегодишна възраст — удоволствието да си свободен.

И какво, ако някой се преструва на него, като избягва закона, като се отнася пренебрежително към приятелите му (какви приятели? пиявици) и живее живота му вместо него? Гевин можеше да спи и същевременно да знае, че е буден някъде в нощта и обожаван. Постепенно започна да вижда в създаването не чудовище, което го тероризира, а свой инструмент. То присъстваше в обществото вместо него, беше истинският Гевин, а той — негова сянка.

* * *

Събуди се.

Беше четири и петнадесет следобед и воят на уличния трафик под прозореца му беше силен. Сумрачната стая; многократно вдишваният и издишван въздух. Беше минало повече от седмица, откакто бе оставил Рейнолдс сред отломките, и през това време беше дръзнал да напусне новата си квартира (малка спалня, кухничка и баня) само три пъти. Сега сънят беше по-важен за него от храната и упражненията. Имаше достатъчно наркотици, за да се чувства щастлив, когато не можеше да заспи (а това му се случваше рядко), и беше започнал да харесва застоялия въздух, свободно влизащата през голия прозорец светлина и усещането за света отвън, към който вече не принадлежеше.

Беше си казал, че днес ще излезе да глътне малко свеж въздух, но така и не събра достатъчно ентусиазъм. Може би по-късно, доста по-късно, когато баровете започнат да се изпразват и няма кой да го забележи — тогава ще изпълзи от пашкула си и ще види каквото има за гледане. Но сега, сега го чакаха сънищата...

Вода.

Беше сънувал вода; беше сънувал, че стои край басейн във Форт Лодърдейл — басейн, пълен с риба. И пляскането на скачащите и гмуркащите се риби продължаваше да ехти в съзнанието му. Или това не беше сън? Да: беше чул течаща вода в съня си и спящото му съзнание беше облякло звука в подходяща картина. Сега беше буден, но плискането продължаваше.

Идваше от съседната баня и вече не беше шум от течаща вода, а само плискане. Явно някой беше проникнал в квартирата и сега се къпеше във ваната. Гевин прегледа наум краткия списък с възможни натрапници — малкото хора, които знаеха, че е тук. Можеше да е Пол, начинаеща мъжка проститутка, която бе спала на пода му преди две нощи. Можеше да е дилърът Чинк или едно момиче от долния етаж, май се казваше Мишел. Кого се опитваше да заблуди? Нито един от тях не би разбил ключалката му, за да влезе. Знаеше много добре кой е в банята. Просто се наслаждаваше на процеса на елиминиране, докато стесни възможностите до една-единствена.

Нетърпелив да се срещнат отново, Гевин изпъгна от завивките, които го обгръщаха като втора кожа. Студеният въздух накара голото му тяло да настръхне, а предизвиканата от съня ерекция — да спадне. Докато пресичаше стаята, за да вземе висящия на вратата халат, той зърна отражението си в огледалото: стопкадър от филм на ужаса; крехко, превито от студ човече, осветено от дъждовна светлина. Образът му сякаш потрепваше, толкова нематериален беше.

Гевин се загърна в халата — единствената му купена наскоро дреха — и отиде до банята. Шумът беше престанал. Той натисна дръжката и бутна вратата.

Неравният линолеум беше леденостуден под краката му: искаше да види набързо приятеля си и да се мушне отново в леглото. Но дължеше на изтормозеното си любопитство нещо повече от това: имаше въпроси.

Светлината, която влизаше през матираното стъкло на прозореца, беше намаляла значително през трите минути, откакто беше буден — приближаването на нощта и дъждовната буря бяха сгъстили сумрака. Ваната беше пълна до преливане, а водата в нея — гладка и тъмна. И този път нищо не наруши повърхността ѝ. Създанието пак се спотайваше на дъното.

Колко време беше минало, откакто надникна в една жълто-зелена вана в една жълто-зелена баня? Можеше да се е случило вчера — животът му оттогава насам се бе превърнал в една дълга нощ. Той погледна във водата. Статуята беше там, свита като преди и заспала. Беше напълно облечена, сякаш не бе имала време да си свали дрехите, преди да се скрие. По плешивата ѝ глава сега имаше буйна коса, а чертите ѝ бяха почти завършени. Лицето ѝ вече не приличаше на изрисувано, беше като живо и притежаваше неговата красота. Съвършено оформените ѝ ръце почиваха, скръстени върху гърдите ѝ.

Нощта напредна. Гевин нямаше какво да прави, освен да наблюдава съня ѝ, и скоро това му дотегна. Статуята го беше проследила дотук, така че едва ли щеше да избяга, можеше спокойно да се върне в леглото. Отвън дъждът беше забавил трафика до пълзене, имаше катастрофи, понякога фатални: прегрели двигатели и спрели сърца. Гевин се заслуша в уличните шумове и заспа. Жаждата го събуди по средата на нощта: беше сънувал вода и сега чу пак плискане. Създанието се измъкна от ваната, натисна дръжката и отвори вратата.

Ето го и него. Стоеше на прага, едва различимо под идващата от улицата светлина.

— Гевин? Буден ли си?

— Да — отговори той.

— Ще ми помогнеш ли? — попито съществото. В гласа му нямаше и следа от заплахата, това беше братска молба: просто роднина, който моли за помощ.

— Какво искаш?

— Време е за лечение.

— Лечение?

— Светни лампата.

Гевин включи нощната лампа и погледна застаналата на вратата фигура. Ръцете ѝ вече не бяха скръстени на гърдите ѝ и той видя, че там има ужасяваща огнестрелна рана. В плътта зееше дупка и се виждаше безцветната ѝ вътрешност. Кръв, разбира се, нямаше: статуята никога нямаше да има такава. От това разстояние не се виждаха и никакви вътрешни органи — нищо, което да напомня поне малко на човешка анатомия.

— Всемогъщи боже! — промълви той.

— Преториус имаше приятели — каза създанието и пръстите му докоснаха ръбовете на

раната. Жестът извика в съзнанието на Гевин спомена за една висяща на стената в майчиния му дом картина: светлото сърце на Исус Христос се рее в гърдите му, а пръстите му сочат агонията, която е преживял, и сякаш казват: „Направих го заради теб“.

— Защо не си мъртъв?

— Защото все още не съм жив.

„Все още: запомни това“, помисли си Гевин. В думите се съдържаше намек за тленност.

— Боли ли те?

— Не — отговори тъжно другият Гевин, сякаш жадуваше да изпита болка. — Нищо не усещам. Всички признаци на живот са козметични. Но се уча. — Той се усмихна. — Свикнах да се прозявам и да пърдя.

Беше едновременно абсурдно и трогателно, че това създание се стремеше да пърди, че този смешен пропуск в храносмилателната система беше за него скъп признак на човечност.

— А раната?

— Заздравява. Постепенно ще зарасне напълно.

Гевин не каза нищо.

— Отвращавам ли те? — попита с равен тон статуята.

— Не.

Тя го изгледа втренчено със свършените си очи, с неговите свършени очи.

— Какво ти каза Рейнолдс?

Той сви рамене.

— Почти нищо.

— Че съм чудовище? Че изсмуквам човешкия дух?

— Не точно.

— Но в общи линии ти е казал това.

— В общи линии — съгласи се Гевин.

Статуята кимна.

— Прав е. Поне от негова гледна точка. Нуждая се от кръв и това ме превръща в чудовище. Преди месец, в младостта си, се къпех в нея. Тя караше дървесината ми да прилича на плът. Но вече не ми е нужна, процесът е почти завършен. Сега ми трябва само...

Създанието се поколеба не защото възнамеряваше да го излъже, а защото не намираше подходящи думи да опише състоянието си. Или поне така си помисли Гевин.

— Какво ти трябва? — настоя той.

То поклати глава и сведе очи към килима.

— Бил съм жив няколко пъти. Случвало се е да открадна нечий живот и да ми се размине безнаказано. Изживявал съм естествената му продължителност, после съм си намирал ново лице. А понякога, както стана последния път, съм го губил, защото са ми се опълчвали...

— Машина ли си?

— Не.

— А какво?

— Аз съм аз. Не познавам други като мен, макар че защо да съм единствен? Навярно има и други, много други, просто още не съм разбрал за съществуването им. Живея, умирам, отново и отново, и не научавам нищо за себе си — рече горчиво статуята. — Разбираш ли? Ти знаеш какъв си, защото виждаш други като теб. Ако беше единствен на Земята, какво щеше да знаеш за себе си? Само това, което ти казва огледалото. Останалото щеше да е мит и

догадки.

Всичко това беше изречено напълно безпристрастно.

— Мога ли да полегна? — попита тя.

Тръгна към него и Гевин видя пулсирането в дупката на гърдите ѝ: безкраен поток от хаотични форми, които се надигаха и спадаха на мястото на сърцето ѝ. Статуята се просна по корем върху леглото, въздъхна и затвори очи; явно не се притесняваше от мокрите си дрехи.

— Ще се оправим — рече тя, — само ни дай време.

Гевин отиде до входната врата и я залости. После придърпа една маса и подпря дръжката ѝ. Сега никой не можеше да влезе и да нападне създанието по време на сън: щяха да останат тук и да бъдат в безопасност — той и то, той и другото му аз. Обезопасил мястото, Гевин си направи кафе, седна в стола срещу леглото и се загледа в спящия си двойник.

Дъждът, който плющеше по прозореца, ту се усилваше, ту отслабваше. Вятърът навяваше по стъклото мокри листа и те залепваха за него като любопитни нощни пеперуди. Гевин ги позяпа известно време, но скоро се отегчи и му се прииска да съзерцава отново непринудената красота на протегнатата му ръка, играта на светлината по китката, миглите. Заспа в стола си към полунощ, заслушан в хленча на преминаваща по улицата линейка и барабаненето на нова порция дъжд.

Столът беше неудобен и той се будеше през няколко минути, като отваряше по мъничко очи. Създанието беше станало: стоеше до прозореца, после пред огледалото, след това в кухнята. Шум на течаща вода: Гевин сънува вода. Създанието се събличаше: той сънува секс. Беше приведено над него, раната на гърдите му я нямаше и присъствието му го успокои: видя в просъница как над улицата се отваря прозорец и някой го издърпва през него в Рая. Създанието обличаше дрехите му: той промърмори няколко одобрителни думи на крадеца и продължи да спи. То си подсвиркваше: навън се зазоряваше, но Гевин беше твърде сънен, за да стане, и доволен, че подсвиркващият си младеж, облечен с неговите дрехи, живее вместо него.

Накрая съществото се наведе, целуна го братски по устните и си тръгна. Чу как вратата се хлопна зад него.

* * *

След това Гевин прекара дни наред в стаята — и той не знаеше колко точно, — като бездействаше и само пиеше вода. Жаждата му беше станала неутолима.

Пиене и спане, спане и пиене.

Отначало леглото му беше мокро там, където бе лежала статуята, но Гевин нямаше никакво желание да смени чаршафите. Точно обратното — наслаждаваше се на влажния лен, който тялото му скоро изсуши. Когато влагата изчезна напълно, той се топна във водата, в която бе лежало създанието, и се върна капещ в леглото, с настръхнала от студ кожа и вмирисан на плесен. По-късно, понеже не му се ставаше, се изпика, както си лежеше, и тази влага също изстина, докато я изсуши с намаляващата топлина на тялото си.

Но по някаква причина, въпреки глада, голотата му и ледената стая, Гевин не умря.

През нощта на шестия или седмия ден той се надигна и седна на ръба на леглото, за да

обмисли къде е сгрешил, какво е пропуснал. Не му хрумна нищо, затова започна да се мотае из стаята като съществото преди седмица; от време на време заставаше пред огледалото и разглеждаше промените, които бяха настъпили в изпосталялото му тяло, или съзерцаваше топенето на искрящите снежинки по перваза на прозореца.

Накрая погледът му се спря върху една снимка на неговите родители, която в спомените му създаването разглеждаше. Или това е било само сън? Не, имаше ясен спомен как статуята я държи в ръка.

Ето какво пречеше на самоубийството му — тази снимка. Не можеше да умре, без да е почел паметта на вече мъртвите.

* * *

Излезе в кишата и тръгна към гробището само по панталон и тениска. Остана глух за забележките, които му правеха жени на средна възраст и отиващи на училище деца. Какво им влизаше на тях в работата, че е бос и може да умре? Дъждът спираше и започваше пак, но така и не премина в истински сняг.

Пред църквата беше пълно с кални коли, извършваше се погребален обред. Гевин се промъкна в двора. Оттук се откриваше хубава гледка към града, макар и помрачена от тъмносивия воал на ледената суграшица: видя влаковете и високите жилищни сгради, безкрайните редици от покриви. Тръгна бавно между надгробните плочи, без да е сигурен къде да търси гроба на баща си. Бяха минали шестнадесет години и не помнеше почти нищо от онзи ден. Никой не беше държал тържествени речи за кончината на баща му и смъртта по принцип, нямаше и гафове, с които да бъде запомнен денят — нито една леля не пръдна на помена, нито една братовчедка не го дръпна настрана, за да му покаже гърдите си.

Гевин се зачуди дали роднините му идват тук, в страната ли са изобщо. Сестра му отдавна се заканваше, че ще емигрира в Нова Зеландия, за да започне нов живот. Майка му сигурно мореше четвърти съпруг в момента: горкото копеле. Въпреки че по-скоро тя беше за съжаление с това нейно безкрайно бърборене и зле прикритата ѝ паника.

Ето я плочата. И да, имаше свежи цветя в мраморната урна, положена върху зелените мраморни камъни на гроба. Старият мръсник не беше останал забравен. Някой, навярно сестра му, бе идвал тук да потърси малко утеха. Гевин прокара пръсти по името, датата и баналния надпис отдолу. Нищо изключително: и така трябваше да бъде, защото в баща му също нямаше нищо изключително. Загледан в надгробния камък, той заговори, сякаш старецът седеше на ръба на гроба, клатеше крака, приглаждаше косата си върху лъскавия си скалп и се преструваше както винаги, че го слуша.

— Какво мислиш, а?

Баща му не беше впечатлен.

— Не е останало много от мен, напи? — призна Гевин.

Ти го каза, синко.

— Бях внимателен, както ме учеше. Копелетата няма да ме търсят.

Адски се радвам.

— Не е останало много за намиране от мен, а?

Баща му си издуха носа и го избърса три пъти. Веднъж от ляво надясно, още веднъж от ляво надясно и накрая от дясно наляво. Беше му навик. После изчезна.

— Дърт лайнар.

В далечината изсвири продължително влак и Гевин вдигна очи. Видя себе си — стоеше съвършено неподвижен на няколко метра от гроба. Носеше дрехите, с които бе напуснал квартирата преди седмица. Бяха измачкани и замърсени от продължителното носене. Но плътта! Плътта беше по-сияйна, отколкото собствената му плът някога е била. Почти блестеше под светлината на дъждовния ден, а сълзите по страните на двойника караха лицето му да изглежда още по-прекрасно.

— Какво не е наред? — попита Гевин.

— Когато идвам тук, винаги се разплаквам. — Другият Гевин тръгна към него, като стъпваше по гробовете, и там, където нямаше трева, чакълът хрущеше под краката му. Изглеждаше по-реален от всякога.

— Идвал си тук и преди?

— О, да. Много пъти през годините...

През годините? Какво означаваше това? Че е идвал да скърби за хората, които е убивал?

Сякаш в отговор на мисълта му:

— Посещавах татко. Два, може би три пъти годишно.

— Това не е твоят баща — каза почти развеселено Гевин, — а моят.

— Не виждам сълзи по лицето ти — отговори двойникът.

— Не чувствам...

— Нищо — каза другият. — Не чувстваш нищо, ако трябва да си честен.

Вярно беше.

— А на мен... — Двойникът се разплака отново и носът му текна. — Ще ми липсва, докато съм жив.

Преструваше се, разбира се. Но тогава защо имаше такава тъга в очите му? Защо чертите му се разкриваха така грозно, когато плачеше? Гевин плачеше рядко, сълзите го караха да се чувства смешен и слаб. А това същество се гордеше със сълзите си и се перчеше с тях. Те бяха неговият триумф.

Той разбра, че вижда един по-съвършен Гевин, но отново не изпита тъга.

— Давай, поплачи си. Не ми пречиш.

Създанието почти не го слушаше.

— Защо е толкова болезнено всичко? — попита след малко то. — Защо чувството на загуба е това, което ме прави човек?

Гевин сви рамене. Какво разбираше той от изящното изкуство да бъдеш човек?

Съществото избърса носа си с ръкав, подсмръкна и се помъчи да се усмихне.

— Съжалявам — каза то. — Държа се като проклет глупак. Моля те, прости ми. — И си пое дълбоко дъх, за да се успокои.

— Всичко е наред — отговори Гевин.

Чувстваше се смутен от видяното и се радваше, че си тръгва.

— Цветята твои ли са? — попита той, докато обръщаше гръб на гроба.

Създанието кимна.

— Той мразеше цветята.

То трепна.

— О!

— Но какво разбира той?

Без да погледне повече към статуята, Гевин тръгна по пътя, който минаваше край

църквата. Беше изминал няколко метра, когато тя извика след него:

— Можеш ли да ми препоръчаш зъболекар?

Той се усмихна и продължи да върви.

* * *

Наближаваше пиковият час. Главното шосе, което минаваше край църквата, вече гъмжеше от забързани коли — навярно беше петък и хората, които се бяха измъкнали порано от работа, бързаха да се приберат вкъщи. Проблясваха ярки фарове и ревяха клаксони.

Гевин навлезе в трафика, без да се оглежда, пренебрегна скърцането на спирачки и пороя от ругатни и тръгна между колите, сякаш се разхождаше по пусто поле.

Калникът на една забързана кола одраска крака му, друга едва не го блъсна. Нетърпението на шофьорите да пристигнат на място, което скоро щяха да изгарят от желание пак да напуснат, беше комично. Нека си беснеят, нека да крещят и да го обиждат, нека видят празното му, лишено от индивидуалност лице и да се приберат, преследвани от мисълта за него. Ако имаше късмет, някой от тях щеше да се паникьоса, да се отклони от курса си и да го прегази. Все тая. Гевин вече принадлежеше на случайността и отсега нататък щеше да бъде неин знаменосец.

Информация за текста

Марка американски ликьор с привкус на праскови и портокали. — Б. пр.

Затвор в щата Ню Йорк, прочут с мерките си за сигурност. — Б. пр.

Благотворително шоу за набиране на средства за международната организация за защита на човешките права „Амнести Интернешънъл“. — Б. пр.

Холивудски режисьор и музикален хореограф, прочут със сложните си танцувални фигури и композиции, изпълнявани от голям брой вариететни танцьорки. — Б. пр.

Нискобюджетни уестърни от 60-те и 70-те години, обикновено продуцирани от италианци. — Б. пр.

Американски филм от 1942 г. с участието на Бети Дейвис. — Б. пр.

Джими Дюранте (1893-1980) — американски комедиен актьор, прочут с големия си нос. — Б. пр.

Популярен американски автор на уестърни. — Б. пр.

Курортно градче в Южна Дакота, в което се намира гробът на легендарния Бил Хикок, прочут стрелец от времето на Дивия запад. — Б. пр.

Неврологично заболяване, по-известно като хорея, което се характеризира с неволеви спазматични движения на тялото. — Б. пр.

Канадско-американска актриса (1907-2004), която се снима в редица филми на ужасите и става известна като първата „кralица на писъците“. — Б. пр.

Питър Лори (1904-1964) е американски актьор от унгарски произход, който става известен с ролите си в „Малтийският сокол“ (1941) и „Казабланка“ (1942). — Б. пр.

Кинолентите са целулоидни, затова думата целулоид се използва в английския език и като синоним на кино(лента). — Б. пр.

Квартали в Лондон. — Б. пр.

Църковна канцелария, вестиарий; помещение, в което се съхраняват свещените съдове и одежди. — Б. пр.

На английски език *raw* означава „суров“, „кървящ“, „оголен“ (за рана), а *head* — „глава“. Думата *rawhead* (буквално „глава-без-кожа“) има келтски произход и днес се използва като синоним на плашило, страшилище, таласъм. Става дума за митично чудовище (подобно на нашия Торбалан), с което англичаните плашат децата си. Според преданията Роухед отвлича непослушните деца в бърлогата си и ги изяжда. — Б. пр.

Порода крави, позната още като Холщайн-фризийско говедо, която е известна с високата си млекодайност. — Б. пр.

Село в графство Кент. — Б. пр.

Международно движение за морално и духовно обновление, известно още като Оксфордското движение, основано през 1938 г. от американския свещеник Франк Бъкман. — Б. пр.

Марка портокалов ликьор. — Б. пр.

Вид птица от семейство Гълъбови, изчезнала през XVII век. — Б. пр.

Американски филмов продуцент, починал през 1957 г.; един от шефовете на „Метро Голдуин Майер“. — Б. пр.

Произведения на изкуството (фр.). — Б. пр.

Смъртоносен удар (фр.). — Б. пр.

Една от най-известните картини на английския художник Джон Констабъл. — Б. пр.

Епиглотисът, наричан още надгръклянник, представлява еластичен хрущял, който затваря входа на гръкляна при гълтане. — Б. пр.

Американска актриса („Хейди“, „Форт Апачи“), обявена за една от 25-те най-велики актриси на всички времена. — Б. пр.

Едно от чудесата, които извършва Исус Христос, е да нахрани 5000 души с пет хляба и две риби. — Б. пр.

Популярно детско стихотворение на английския поет и художник Едуард Лиър. — Б. пр.

Вид акула с широко плоско тяло. — Б. пр.

Свалено от www.readbg.com